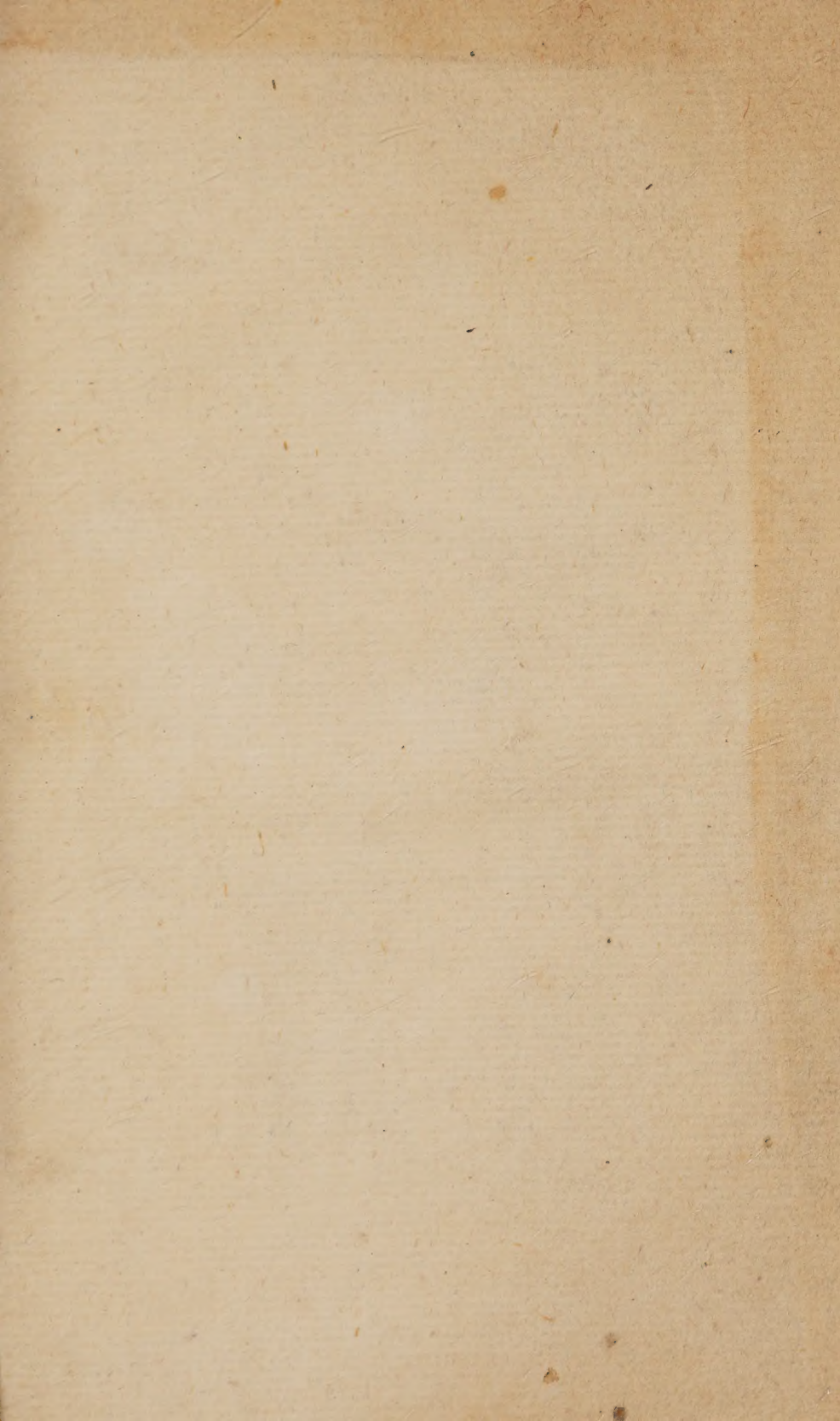




14334/A

L. xv. e

18









42713  
*Consultationes Medicae:*

S I V E

SYLLOGE EPISTOLARUM

*Cum Responsis*

HERMANNI BOERHAAVE.

---

HN μὲν οὖν τὰυτα ἀγαθὰ ἦν καὶ ἀερόζοντα  
τοῖσι νοσήμασιν ἐφ' οἷσι παρήνεον δίδοναι, πολὺ  
ἂν ἀξιώτερα ἐπαίνε ἦν, ὅτι ὀλίγα ἔοντα αὐτάρ-  
κεα ἐσί.

HIPPOCRATES *de Victu in Morbis Acutis.*

---

---

VOLUMEN PRIMUM.

---

---

L O N D I N I,

Apud JOHANNEM NOURSE.

M. D. CC. XLIV.

Consultationes Medicæ:

S I V E

SYLLOGE EPISTOLARUM

Caro Respõõs

HERMANNI BOERHAAVE.



Volumen Primum.

LONDINI

AD J. JOHANNESM. NOÛRSSE



---

---

L. S.

**H**ABES, Amice Lector, fasciculum litterarum, quem tibi pergratum fore non dubito; quippe qui continet plures historias morborum Chronicorum et inter illos quorundam qui minus saepè occurrunt. Horum genium ac symptomatum rationem expendit HERMANNUS BOERHAAVE, princeps ille nostri seculi Medicus et Philosophus; qui ob sacram artem simplicitati suae vendicatam et feliciter promotam, de humano genere optimè meruit, sibi-que *monumentum construxit aere perennius.*

Scias solummodo velim exempla haecce ab ipsis Epistolis Boerhaavio missis et ejus responsis esse descripta, in  
A 2 quibus

quibus vel verbum mutare religio erat. Hoc inter omnes constabit, qui illius stylium aut medendi rationem quam in hisce tenuit, probe intelligunt.

Observatu dignum est, FRICTIONES in his morbis curandis a Boerhaavio vehementer commendari, cui quidem auxilio medelae summa saepius innititur: hoc minus aptum, forsan et ridiculum nonnullis videbitur. Quid enim boni (aiant) expectare licet in morbo inveterato, a corporis *perfricatione*, millies si velis repetita?—Duo in morbis Chronicis peccant, quae medici attentionem praecipue merentur, solidorum scilicet vis imminuta est, et adsunt viscerum *obstructiones*: hae itaque solvendae, et fibrarum tonus firmandus est. Huic proposito secundum *Hippocratem* apprimè inservit frictio, cujus leges

et .

et effectus his verbis tradit, *Dura ligandi, mollis solvendi, multa minuendi, mediocris carnem augendi vim habet*<sup>a</sup>. Ipse summus Magister haec ultra non exposuit, artis peritis scribens; hanc vero ejus fuisse mentem ex eleganti commentario constat, quem super hoc loco concinnavit Galenus. Sic enim ille—*mollis solvit quae colligata et coacta sunt—illa colligata dicuntur quae ob siccitatem aliquam, frigus, phlegmonem, Schirrhum, tensionem, repletionem aut pondus, aegrè moventur*<sup>b</sup>. Quibus verbis nulla invenies, quae *obstructionum* characteres pulchrius designant. Diu vero post Hippocratis tempora, cum remedium hoc usu magis invaluerit, Medici ejus species et dif-

<sup>a</sup> Εν τῷ κατ' ἰητροῖον.

<sup>b</sup> Lib. sec. de sanitate tuendâ, ubi de hac re fusè differit contra Theonem et alios.

ferentias notârunt, five modum, durationem, varias corporis partes pro morbi genio fricandas, et reliqua quae huc spectant, definiverunt. De his omnibus gloriabantur, tanquam tot inventis et artis egregio incremento ; ignari, aut nescire volentes, medicinae parentem ante multa secula rei summam enuntiâsse. Sic *Asclepiades*, uti auctor est *Celsus*, maximam voluminis partem in hoc argumento consumpsit, cujus inventor haberi voluit : “ in illo fatente *Celfo* la-  
 “ tius et dilucidius *ubi et quomodo* fric-  
 “ tione esset utendum, quam veteres, praecepit. Hoc artis sane damno cum caeteris viri scriptis periit ; quamquam enim, prae perdita disputandi libidine medicinae principia argutiis obscurarit, cum ad morborum tamen curationes ventum esset, longè alium se praebuit. Id ex *Celsi* libris  
 patet

patet, qui illius curationes in plerisque affectat. *Methodici* vero *frictiones* et corporis asperfiones in morbis chronicis quam maxime adhibebant; quod ex *Caelio Aureliano* constat, qui solus ex illustri secta nobis restat.

*Aretaeus*, qui morborum chronicorum concinnam historiam curandirationi conjunctam exposuit, *frictiones* in omnibus fere commendat; et in affectionibus illis quae a singulari partis alicujus vitio originem ducunt, tum locum tum frictionis modum indicat. Id summo judicio assequitur in diris illis affectibus, *Epilepsia* et *Cephalaea*. Hic vero gravissimus scriptor, ut censent viri in his *κρίνωτατοι*, sua plurimum ex *Hippocrate* hausit, cujus habetur purus et fidus interpret. Atqui in hoc argumento *Galenus* solus sufficit, neque plures citare necesse est. Si quis illum super hac materiâ attente

perlegat, statim percipiet *friktionum* usum atque vires et tum et ante isthaec tempora diligenter explorâsse medicos, quorum universo consensu in his malis sanandis principem obtinuerunt locum; sive enim corpus imbecille firmare volebant, aut nutrimentum promptius distribuere quo languidum reficeretur, sive vitalis calor excitandus foret, aut succos pravos digerere et educere oportebat, ad *friktionem* recurrebatur, maximum illud et ultimum praesidium. De ejus modo, aut loco ubi esset instituenda, quandoque disputatum est, de re ipsâ nunquam. Neque hoc profecto mirum: subtile enim argumentum magnas habet difficultates, ut modus et limites figantur. Hanc provinciam suscepit *Galenus*, et docuit cui aetati, sexui, temperiei, quaenam et qualis conveniat *friktio*.

Neque

Neque in Chronicis solum affectionibus valebat nobile remedium ; nam in febribus putridis, ut testatur *Oribasius*, *frictiones* administrabant : Quin in tertianis et quartanis quae saepius repetebant et difficilius resolvebantur, alii (quod *Galeno* placuit) totum corpus fricabant, alii Abdomen et Hypochondria solum. Id ante accessiones faciebant, ut materiam febrilem digestam ad exteriora *calore* adtraherent, hoc est foras expellerent.

Ex his constat, quanta fuerit hujus auxilii auctoritas apud antiquos Medicos, cum ad sanitatem tuendam tum ad morbos pellendos. Aliae item gentes, quas Graecorum monumenta haud attigerunt, plurimùm utuntur hoc naturae instrumento : Sinae et Indi (modo illis qui regiones has peragraverunt fides adhibenda sit) *frictione* solâ pertinacissimos morbos curant. Hos  
 I homines

homines forsan non litterae, sed usus et experientia edocuit; quemadmodum rustici et veterinarii natura duce, frictiones equis accommodant tum nutrimenti tum medicamentorum loco. Haud itaque temere in sequentibus toties pronuntiavit Boerhaavius, *partes esse fricandas pannis calidis, siccis, asperiusculis*: praeceptum sane est, si ullum aliud, rei naturâ fundatum aequae ac veterum artis principum auctoritate suffultum.

Rogabit forsan Lector, quo demum fato remedium tanti veteribus aestimatum, apud recentiores dignitatem suam amiserit, cum ei nullus aut infimus certe in praxi hodierna locus assignetur. Hoc quidem contigisse videtur, quod ratiocinia illa nova quae ultimo seculo in scientiam medicam adscita sint, theoriam morbo-

rum



rum Chronicorum in totum immutarent. Viri nimirum ingenio pollentes, experimentis chemicis medicinam primo illustrare, dein novam planè condere coeperunt. In hisce affectionibus, vel *acidum* peccabat, vel *fermentum* quoddam *specificum* aut *putrefactio* humores inquilinos infece-  
rat, vel simile quid commentum in causâ erat ; humores dein exaltati in *speciem* erumpebant, sicque varias morborum *species* edebant ; quibus inter se diversis et specificè notatis nova erant et *specificæ* invenienda remedia ; sicque Antacida, Elixires varii, Magisteria, Sudorifera decocta, &c. omnia pervadebant. Mirum profecto non est *friktionem*, quod nimis simplex et vulgare quid audit, inter tot tamque magna remedia, arte exulâsse : Medici enim in specifico pro  
I
morbo

morbo inveniendò ingenium torquebant <sup>a</sup>.

Non obstante hâc theoria practici nonnulli longè aliam monstrarunt viam: Exemplo erit *Sydenhamus*, ideo citandus quod his de quibus agitur notionibus maximè imbutus erat. Is saepe monet, medicamentis solis hos morbos non posse curari—exercitia quotidiana plus in hisce valere quam ulla medicamenta — *equitationem* esse in Phthisi curanda aequè efficacem, ac est *Mercurius* in Lue Venerea aut *Cortex Peruvianus* in febre intermittente: de hac sane tam mira prædicat, ut viri summi iudicium, ne dicam fides, nonnullis suspectum fuerit <sup>b</sup>. In curatione

itaque

<sup>a</sup> In vincendo itaque morbo Chronico, is demum jure meritoque medici nomen sibi vindicat, penes quem est ejusmodi medicamentum, quo morbi *species* possit destrui. Sydenham de Morb. Acut. in Praefat.

<sup>b</sup> Sancte asserit remedium hoc obtinuisse, postquam nocturnis sudoribus diarrhoea illa accesserat, quam

itaque versatus, stomachica pauca commendans totum negotium *aëri* et *exercitationi* committebat : sicque animi sagacitate et eximio candore, scopulos illos in praxi evitavit ad quos Theoria sua rectâ ducebat. *Boerhaavius* vero naturae ipsius in his morbis simplicitatem perspexit et dudum pronunciarat, “ Morbos hos chro-  
 “ nicos varietate quidem infinitos ra-  
 “ tione symptomatum, tamen ex o-  
 “ rigine non adeo compositâ pen-  
 “ dere, neque tam varia medica-  
 “ menta, medendive methodum re-  
 “ quirere.”

Medicamenta quae hîc commendantur pauca sunt et valde simplicia, gummi plerumque ferulacea quibus adjungit succos plantarum aperientium. Vir Chemiae probè gnarus, me-

quam post Hippocratem omnes Medici mortis praenunciam pronunciarunt.

dicamenta

dicamenta quae haec suppeditat, raro in usum adhibuit, quanquam bene noverat Alchemistas morbos hos pene desperatos, *magnis suis remediis* nonnunquam sanasse. Illa vero parcius usurpanda sunt, quum aegrum saepius obruunt, ni viscera sana et ferendo paria sint, quod semper dispicere haud adeo facile est.

Accedit ad haec quod fortiora illa intentionibus quas sibi proposuit *Boerhaavius*, minus aptè respondeant; in his enim malis, si uspiam alias, ex illius doctrina, *lentè festinare* oportet: hoc morbi indoles et oeconomiae animalis ratio exigit. Neque nos sollicitet ἀνπιστία illa, quam sibi fingunt nonnulli Anatomes et nostri systematis legum parum periti, qui volunt omnes corporis partes ita esse connexas et inter se compositas, ut minimum quid totam compagem turbet et afficiat.

ficiat. Ita nos homines machinas fabricamus, nosmet vero ipsos longè aliter comparavit summus Artifex ; si morbus enim invadat, multa ex omni parte adsunt subsidia ad illum excutiendum ; si idem persistet, per multos eat gradus necesse est, antequam vitietur pulcherrima machina : in morbis itaque perinde ac sanitate magna datur *latitudo*. Qui vias igitur aperiat, fibrisque robur et elaterem reddat, magni quid praestabit his in morbis ; sic enim natura liberius vires suas exferet. Ad hoc annisus est *Boerhaavius frictione* et medicamentis quae leniter *detergunt* et *coacta solvunt*, quae (ut naturae spatium concederet) *per sex ad minimum septimanas usurpanda praecipit in spem meliorum*.

Haec adeo summam faciunt auctoris in his methodi, quae quidem *perpetua* est, *boni plurimum saepe praestans,*

*praestans, mali vero nihil*; atqui talem inire rationem viri erat prudentis aequè ac boni medici, praesertim cum absens foret et morbi historia imperfecta imo saepius turbata transmitteretur. Haud interim dubium est, si ipse praesto fuerat, quin nonnullis in hisce mutatis, medicamenta magis accommodâisset ad morbi stadium et aegri temperamentum.

Animus erat chartulas quasdam Authoris (quae nuper ad nos perlatae sunt) huic volumini adjecisse, quum historiam Morborum Chronicorum spectent; sed Epistolarum fatum prius experiri placuit, quibus frui et Vale.

C. B.

*Londini,*  
*Decembris 1mo die, 1743.*

---

---

EPISTOLÆ CONSULTATORIÆ

CUM RESPONSIS

BOERHAAVIANIS.

---

I.

*Viro Illustrissimo Hermanno Boerhaave*

S. P. D.      \*\*\*.

**V**estram opem implorat, Vir Spectatissime, Domina W— foemina annum agens trigesimum primum, & ex stirpe vel levissima de causa Phthisi Pulmonali obnoxia: Fibras animales nimium esse laxatas abunde testantur habitus corporis tenuissimus, prostratae vires, crura vesperi tumida, &c. Usque ad vicesimum ætatis annum convalluit, quàm Chlorosi, Fluori albo, & toti

*Vol. I.*

A

Sympto-

Symptomatum Hystericorum catervae quibus miseræ affliguntur mulieres, capitis dolori & spirituum dejectioni præsertim, ansam dedit febris acuta; ad cujus remedium medici curantes, justo plus seduli, sexies ad minimum magnâ quantitate sanguinem mittere haud dubitabant. Hinc tussi, per septem annos ultimò elapsos continuò ingravescente, affecta est; forte etiam nocturnis choreis & vigilationibus plus olim quam prudenti par fuit, nostra indulisset, minimè conscia peccati; nec gulæ nec liquorum spirituosorum potui unquam dedita; de constrictione quadam pectoris queritur interdum non sine dolore. Materia quaedam, saporis nunc salini nunc dulcis, per tussim quotidie exantlatur; & quo majore quantitate hoc fit, eo majores inducias ferunt symptomata quaecunque caetera, quod observatú dignum censeo.

Vel minimâ, vel etiam nullâ omninò causâ datâ, perspiratio debita frequenter impeditur, unde de novo vires acquirunt importunae tusses. Ardores Hecticos semel vel bis & leviores experta est: partes musculosae evidenter, lene tamen, gracilescunt.

Circiter



Circiter vicesimum sextum ætatis annum nupta, tribus fere ab hinc annis filiolum peperit; ex illo tempore quoad Chlorosin multo melius se habuit, ita tamen ut nullo ordine certo fluant adhuc catamenia. Durante graviditate integram fere faciem impetebant maculae quaedam Scorbuticae, iis perlimiles quibus ingluviei & computationibus indulgentes saepe foedantur, nec adhuc penitus evanere. Vale, Vir Doctissime, et methodum quae tibi maximè arridet humaniter imperti; quod quidem, ne in misellae emolumentum, tuae autem famae incrementum cedat, nequaquam dubito. Sum Tui Cultor observantissimus.

---

RESPONSUM BOERHAAVIJ.

*Nobili Claroque Viro* \*\*\*

S. D. H. Boerhaave.

Sapienter observatum, descriptum exacte, & prudenter tractatum hæctenus a te morbum consideravi; unde cogor credere causam mali hæc in debiliore tenuis corpusculi fabrica, tenelli imprimis pulmon-

culi infirmitate, inde vitanda cenſeo quæ evacuant, viresque temerè projiciunt. Inſtaurancia vero amplectenda ſedulo ſuadeo. Haec inter quum corporis perfricatio, atque motui apta inſtituta exercitatio, cum victu facilis quidem concoctionis, attamen indolis ſiccioris, præcipuas obtineant, utendum his haud perfunctoriè erit. Addam è re medicamentariâ pauca hæc; omni trihorio diei deglutiat tria de Catapotis A, mox ſuperbibat unc. I. de vino medicato B, obſervans vacui potiffimum ventriculi opportunitatem. Hæc ſi maturo tuo judicio examinata haud diſpliceant (proſum eâ lege) bimæſtri ſpatio commendata velim, in ſpem meliorum. Tu interea, Vir ſapiens & bone, plenâ utaris ad hæc corrigenda Aucto-ritate, namque potes: Me autem amicorum numero inſcribere digneris, tuumque facias. Vale.

A.

℞. *Aſac foetid.* drach. ſs.  
*Balaſam. Peruvian.* drach. j.  
*Catechu,*  
*Masticbes,*  
*Olibani,*  
*Succi Inſpiſſat. Glycyrrhizæ,* ana dr. j. ſs.  
 M. F. Pilulæ ſingul. gr. iij

B.

B. *g.* *Cortic. Capparid.*  
*Cinnam.*  
*Tamarisc.* ana unc. j. fs  
*Ligni Santali citrin.*  
*rubr.* ana drach. iij.  
*Limaturæ Martis rec. non rubig.* dr. xij.  
*Rad. Caryophyllat.* unc. fs.  
*Helenij.* drach. ij.  
*Imperat.* drach. j.  
*Sem. IV. calid. min.* ana drach. fs.  
 M. F. Pulvis, unde cum vini Albi Gall. *Lib. IV.*  
 vel vini Lusitan. F. S. A. Vinum Medicatum.

---

I I.

**P**rofessor Celeberrime, fors miseranda  
 filii dilecti, opem medicam Principis  
 Medicorum implorare cogit; qui jam ado-  
 lescens annorum sexdecim bonarum littera-  
 rum studiosus, temperiei phlegmaticæ,  
 coloris pallidi, habitus laxi, affectuum vo-  
 lubilium facile movendorum, quinque plus  
 minus abhinc annis, a frigore in pedibus  
 suscepto, affectibus spasmodicis ad radices  
 digitorum & dorsum metatarsi pedis dextri-  
 incipientibus, sensim ascendentibus, mus-  
 culos tali & cruris flexorios violenter &

dolorificè contrahentibus afficiebatur ; in tendine Achillis dolor maximus. Paroxyfmo post aliquot horas soluto pristina valetudine fruebatur, sed hæcenus semper recurrebat paroxyfmus bis vel ter in anno (post frigus susceptum) ferociâ majore la cessens, ratione nulla ad Lunae phases habita ; per annos duos primos spasmi nunquam ascendebant supra musculos femoris dextri, sed postea in loco prædicto pedis dextri semper exorti sensim ascendebant versus caput, musculos omnes lateris dextri horrendè convellentes, ligaturis quibuscunque non obstantibus. Quando vero ad caput perveniunt, mirificè & violentissimè convelluntur omnes muscoli totius corporis, cum omnimoda abolitione sensuum omnium internorum externorumque, vel Epilepsia exquisita in Apoplexiam perfectam desinens cum stertore, spuma oris &c. Per aliquot minuta post paroxyfimum frigus magnum in dextro crure sentitur, quod frictionibus facile cedit. Insultum ultimum terribilem passus est circa initium mensis Augusti ; morbus sæpius tempore æstivo quam hiberno recurrit: Cœlo Boreali frigido optime se habet æger.

No.

Notandum quod mutatio aliqua inexplicabilis in dorso metatarsi pedis dextri ab ægro sentitur per aliquot horas vel forte diem unam aut alteram ante insultum, per quam certissimè prædicere potest eum instantem. Paucis diebus ante eundem color fit pallidior in lividum vergens; in initio, ligaturæ circa talum &c. cruris dextri remoram aliqualem paroxysmo injiciunt. Observandum quod in ascensu morbi ad caput sensus nullus auræ frigidæ percipitur. Succum expressum Hederæ arboreæ, Jacobææ officinalis & Equiseti sæpius assumfit ex præscripto Empirici, sed sine levamine. Medicus junior consultus victum ex carne sola, aromatibus probè condita cum pane bene fermentato injungit: Ab acidis & dulcibus arceat; pro potu quotidiano aquam frigidam præferibit, cyathis aliquot vini vel cerevisiæ generosæ de die permittis; exercitia moderata, diu continuata, frigore caute evitato, imperat. Eodem auctore æger nunc tantum aggreditur medicamenta frequentia, videlicet pro quinque primis diebus capit pilulas ex Gummi ferulaceis; postea utitur pilulis chalybeatis Sydenhami per longum tempus una cum infuso vino è

radicibus Gentianæ, Zedoariæ, Serpentariæ Virginianæ, Valerianæ Sylvestris & Croco.

Medicus idem proposuit inustionem ferro candente per tendinem Achillis ubi offi calcis incumbit, adacto ad os usque ferro, una cum paucis superficialibus inustionibus in dorso Metatarsi diu apertis, retentis per digestiva fortia causticis mixta: Sed operationem crudelem instituere recusat, nisi te Medicinæ Oraculum assentantem habuerit. Placeat igitur Domine humanissime, respondere ad quæsitâ sequentia. 1. an Medela radicalis morbi horridi certa? an saltem præcaveri possit & quomodo? 2. an Methodus proposita tibi arrideat? Vel ne alia melior & quænam? 3. Quisnam victus, qualis potus, quænam exercitia observanda? 5. Nonne spes summa in inustione? Si sic tibi videtur, ubinam instituenda, an in uno, vel pluribus locis simul, & quibus? 6. Nonne ferrum crassitie calami Gallinacei sufficiet? quam profunde adigendum? 7. vel ne ullus metus claudicationis à perforatione Tendinis Achillis? 8. An frictiones pannis laneis institutæ, diu continuatæ aliquid ad Sanationem conferre possunt?

RESP.

## RESP.

**L**Egi attentius, intellexi atque perpensi argumentum Epistolæ, iniquam miseratus fortem. Eó acrius animum intendi ut circumspiciendo salutare quid excogitarem; meditatus hæc profero. 1°. Vespere ante somnum per semihoram utatur Balneo pedum & crurum ad genua usque ex aqua calida. Partes hæ siccatæ fricentur quadrante horæ pannis de lana rudiore contextis, calidis, siccis, tunc cavæ plantæ pedum applicentur Emplastra A. quæ & Metatarsi dorso apponantur gerenda noctes diesque, & tantum deponenda quamdiu balneum instituitur, mox iterum obvolvenda locis dictis. 2°. Exercitatio corporis deambulatione diurnâ quidem sed moderata, conducet firmandis ossibus Tarsi & Metatarsi; etiam mane & vespere instituaturs fortis extensio tarsi & metatarsi pedis ut fieri solet in restituendis partibus hisce luxatis. 3°. Bis in mense, triduo ante novilunia & plenilunia sumat mane hora sexta jejunos purgans B uno haustu totum; iisdem diebus

sumat vespere hora sexta potionem C una vice. Iisdem diebus vesperi post balneum & frictionem, pedes ante ignem leniter unguendi oleo Spicæ, ita ut oleum cogatur penetrare intra meatus cutis, ibidemque coalescat: Idemque ita faciendum quoties prima indicia intentati paroxyfmi percipiuntur in pede. 4°. Cæteris diebus mensis liberis a purgatione conferet mane jejuno bibisse unc. iij de Infuso. D.

Victus ex levioribus, cerealibus, farinosis, oleraceis, carne & pisce parcioribus, potu cerevisiæ tenuioris; somnus plenior vesperé maturé capiendus. Ubi hæc trimestri spatio seduló peracta profunt, ulterius in annum integrum pertinaciter producenda: Si nihil juvant, tum ferrum orbiculare crassum digito diametri pollicaris candidum ab igne applicandum ad calcis partem posticam, tam profunde ut urat, quemadmodum carnifex inurens stigma Rei solet. Eschara Basilico separatur, plaga per semi-annum servatur aperta ope Mercurii præcipitati rubri Basilico admitti quoties consolidari incipit. Studia Litterarum coli possunt sed moderate. Hæc habeo quæ suadeam; Adspiret Numen. Vale. *Leydæ.* 17 $\frac{3}{4}$ 37.



A.

℞. *Gumm. Ammon.*

*Bdellij,*

*Galban.* ana unc. j. ℥s.

*Emplast. Oxycroc.* unc. iij.

M. F. Emplastrum ad alutam extend.

B.

℞. *Cinnabar. nativ. Hungar.* gr. x.

*Resin. Guajac.* gr. v.

*Rbei.* drach. ℥s.

*Scammon.* gr. viij.

*Stib. diaphoret.* gr. xv.

*Syrup. Cicbor. cum Rbeo.* drach. vj.

Diu accuratissimè trita simul misce

*Cum Aq. Stillat. Cicbor.* unc. ij.

F. Haustus.

C.

℞. *Aq. Stillat. Rboead.* unc. ij.

*Syrup. Diacod.* drach. vj.

*Tinct. Opij* gutt. viij.

M. F. Haustus.

D.

℞. *Rad. Caryophyllat.*

*Paeon.*

*Valerian. Sylvest.* ana scrup. ff.

*Rutae rec.* drach. ij.

Minutissimè conscissa infundantur cum aqua fervida instar potus *Tbè*, ut sint quotidie recentes unc. *vij.* paratae.

## III.

**G**enerosus quidam Juvenis, cum virtutibus, tum fortunâ illustris, annum ætatis vicesimum octavum jam agens, post multos magni nominis medicos me nuperime de sanitate sua recuperanda consuluit. Ego, morbi magnitudine durationeque perpensis, hosti tali debellando meipsum imparem prorsus deprehendens, a te Medicorum Principe, suppeticas ut peteret medicus, ab ægroto ingenioso tandem impetravi.

En sequentem mali historiam paucis observationibus meis fultam (tempus enim plures colligendi defuit) præcipuè vero ab ægri ora haustam.

Valebat tempore quo a parentibus Londinum missus artes liberales discendi causa: Sæpè autem ibi cum condiscipulis suis ad cænam caseum tostum cum pane communi nostro cdebat, hocce edulii genere maxime delectatus.

Sub autumnni finem, post cœnam solito uberiorem, lectum petens, a primo somno expergefactus est, immani adeo dyspnoea & anxietate correptus, ut omnes adstantes perterrefacti illum illicó moriturum putabant. Intra horam symptomatibus evanescentibus absque ulla medicamentorum ope evacuationeve sensibili ab omni morbo immunis videbatur. Ab hoc usque ad decimum quintum ætatis annum, multos tales paroxysmos sæpe recurrentes, ætatis præsertim exitu, autumnive ingressu, sine ulla sensibili evacuatione abeuntes, perpeffus est. Mense Augusti hujusce anni morbus ferociter revertens, decem septimanarum spatio tenebat: Medicis interea medicamentis catharticis & pectoralibus utentibus. Expectoratio nunc primum superveniens illum ab angoribus tandem liberavit. Viribus jam morbi diuturnitate perfractis ab urbe domum rediit, ubi aeris, exercitiorum, paucorumque medicamentorum pectoralium, incidentium, minus calidorum usu (paroxysmis subinde revertentibus, præsertim frigore suscepto, aut expectoratione recedente) ad vigesimum secundum ætatis annum satis commode vixit.

Phœ-

Phænomena paroxysmum antecedentia & concomitantia fuere sine magna varietate, quæ sequuntur : Durante scilicet hoc tempore ingentis coarctationis sensus circa cordis scrobiculum, inflationisque per reliquam abdominis partem sævissimi Paroxysmi insultum prævit; His fere sese adjunxit sincipitis artuumque dolor gravativus; urina ante Paroxysmum in hoc ægro fuit plerumque parcior & rubicundior solito, alvusque magis constricta, pallidam sese minxisse urinam nunquam observavit. Paroxysmo ingruente præter dyspnoeam, præcordiorum anxietatem, tussim aridam, febris, alvus constricta, urina pauca rubida, pulsu frequenti inæquali caloreque stipata, fere semper se manifestavit; aliquando etiam rigores & horrores adsunt, paroxysmum mali moris denotantes; semper iisdem manentibus vel gradu auctis in statu paroxysmi Symptomatibus, tandem ad exitum tussis evadit humida, phlegma viscidum ejiciens copiosè, urina copiosior, sedimentum lateris simile deponit; quo vero majores fuere hæ duæ evacuationes sub prædictis circumstantiis, eò majus levamen ægrum accepisse semper observatum fuit.

Paroxysmus octo vel decem dierum spatio terminatur ; verum quando est brevissimus phlegma non est adeo tenax & crassum sed gelatinæ C. C. liquidiori simile.

Paroxysmorum intervalla adeo fuere varia ut nil certi de iis dicat æger.

Hæc est Historia morbi ad vigesimum secundum ætatis annum, ab hoc tempore ad vigesimum octavum annum, Hypochondriacus evasit: Paroxysmo itaque appropinquante vel præsentē, dejectio animi ingens, sese symptomatibus enarratis jungens, ægrum misere torquet. Hoc vero finito, paroxysmorum intervallo ut plurimum hilaris est, facillime spirat & appetitus viget. Huic Epistolæ mendis repletæ ignoscas, vehementer etiam atque etiam rogo, quodque sit agendum quidque tibi placeat, pergratum, erit si ad me scripseris. Vivat diu valeatque Medicorum nec non humani generis decus & ornamentum ; Faxit Deus ! sic vovent omnes, præsertim tui Observantissimus.

RESP.

## RESP.

**E**Xoptatissimas exosculatus sum quibus me honorasti litteras, gaudens Sapientis Medici amico commercio; utinam tibi tam grato & utili ac mihi! Feras, eximie Medice, ut gratias tibi debitas solvam pro benigno illo testimonio quod de me perhibes. Excitavere interim tenuis conscium suppellectilis, obsequium mandatis tuis voti que semper a me (si quid valeo) præstandum & illustris ægri voluntas.

Expensa mali accurata descriptio facit ut credam Asthma, convulsione natum infestare; sedes affecta Diaphragma videtur, eo imprimis loci quo stomachi finem transmittit ad ventriculum; actio ibi casei igne auctioris crebrâ tandemque immodica copia ingesti, nervos numerosissimos hic intertextos irritavit, unde Tetanus septi medii, reciprocationem intercipiens dilatationis & constrictionis in pectore, mortem tum præsertim intentavit; quas tamen suffocationis minas sustulit nata ex ipso malo debilitas  
morti

morti proxima, quæ resolvit nervos musculosque tentos dum vis vitalis urget, sicque exacerbationem in his pro tempore mitificat. Sed heu! hæsit mala partibus degeneratio, facillime irritanda iterum, vel levi de causâ, ut calamitoso nimis fato expertus illustris Dominus; sed ita fieri natus! repente nata convulsio infestat repetito ictu semel læsa corpora: quum reversum toties malum singulis accessibus liberum humorum per viscera chylopoietica trajectum impediât, mirum non est inversam horum actionem & inde aggestu atrabiliaræ materiei melancholiam accedere, quæ tamen prioris soboles facile radice extirpata expelletur.

Curationi intentus suadeo, 1<sup>o</sup>. omni mane jejuno, omni vespere horulâ ante cænam vacuo adeo ventriculo, Abdomen, Hypochondria, Præcordia, Epigastrium, pannis asperiusculis calidis siccis, spatio quadrantis horæ perfricentur: id remedium tam læta largitur præsidia adversus hoc malum ut temere neglectum nolim. 2<sup>o</sup>. Quotidie semi-horæ spatio ante prandium, inanè igitur ventre, equitet, tantundem repetat

vesperi bihorio & semihora ante cœnam.  
3°. Mane à frictione statim deglutiât 5. de  
catapotiiis A. & id repetat quinquies, inter-  
polato semper decem minutorum horæ spa-  
tio, tum superbibat ocus unc. de potione  
B. Interim tempore impendendo his leniter  
deambulet in aula libera. 4°. Vesperi matu-  
re, sane ante decimam cubet, matutinus  
surgat: horam post frictionem jentaculum  
comedere licet & negotiis agendis ipsum-  
met dare usque ad tempus equitationis. 5°.  
Cibum sicciorem, sed facilem coctu, mo-  
derata copiâ laudo, ita tamen ut perfecte  
maturos fructus horæos commendem, præ-  
cipue vacuo ventriculo, cum paucis panis  
biscocti simul manso, si tempestas calida,  
sicca, siticulosa. Carnes recentes assæ,  
Pisces assati, tam fluviatiles quam marini,  
olera levia, imprimis de Cichoraceorum &  
Lactucarum tribu, proderunt. 6°. His sedulo  
factis bimestri spatio, tempestivum foret  
cogitare an acidularum ferratarum æstivus  
usus sanationem perficeret, una cum exer-  
cizio corporis assiduo & vacatione animi a  
severioribus liberi.



A.

- ℞. *Sapon Venet.* drach. iij.  
*Balsam. Peruv.* drach. fs.  
*Trochisc. de Myrrb.* drach. j. fs.  
M. F. *Pilulae.* gr. iv.

B.

- ℞. *Rec. Acetosae pratens.*  
*Bellid. pratens.*  
*Cbaerophyll.*  
*Cocblear.*  
*Heder. terrestr.*  
*Nasturt. aquatic.*  
*Taraxaci* ana q. s. ut lotis scissis  
tulis expressis Praelo succi puri unc. vi.  
quotidie recentes hora sexta paratæ exhibeantur.

---

I V.

**M**Orbus quo laborat Generosa, Lepræ speciem præ se fert, cutis enim hic & illic crustacea, squammosa reperitur; crustæ hæ articulos & caput præcipue invadunt & indiscriminatim per totam cutis superficiem passim conspicuæ sunt, & si scalpantur Ichorem emittunt album.

Octavo ætatis anno morbus hic invasit & ad vicesimum tertium cum ætate perrexit,

quo tempore rogavit consilium. Plurima mitiora antiscorbutica, obtundentia & sanguinem edulcorantia, epithemata, lotiones, multaque ejusdem generis præscripsi. Methodus vero hæc voto minime respondit, tunc salivationem ex usu Calomelan. & unctione mercuriali passa, inde cutis crustis liberata; per mensem dein decoctum Lignorum, decoctum corticis ulmi a Jacobo Daveneto prædicatum, medicamenta viperina, pulveres testacei, variaque ejusmodi exhibita fuere, sed incassum; cum hyeme enim repullulabat morbus. Vere insequente ex usu Mercurii tenuis excitabatur Ptyalismus & cum inde recuperata erat, potationem Aquæ Scarburiensis (ex fonte) cum balneatione in mari præscripsi; sed prohi dolor! ingruente hyeme squammæ cutis superficiem rursus occupabant; cutis iterum defœdata erat. Cum hæc erat morbi pertinacia ad diætam lacteam confugiendum absolute necessarium duxi. Consului iterum ut Bathoniam proficisceretur & sub tutela D-C--- his uteretur aquis, balneatione & potatione: ibi per menses aliquot commorata in patriam tandem revertitur, a morbo liberata. Breves vero erant induciæ; nam  
post

post sex menses iterum caput extulit, in ludibrium vercor Medicinæ.

Matre nata est insulæ Barbadae indigena & annum jam agit vigesimum sextum. Menses raro, parcius, & cum dolore fluunt, fluore albo sæpius laborat; dolores vagi universum corpus, caput præcipue vexant; noctes inquietas agit; calores subiti sine aliqua prophasi invadunt & æque subito recedunt, ne vel minimum frigus extremum sine molestia patitur. Vultus antea vegetus, nunc pallidum, nunc subflavum obtinet colorem; corpus sensim debilitatur; a Venere & Baccho religiose abstinet; lacte, oleribus, & ex tritico præparatis & similibus vescitur, nulla carne vel simplicissima utitur; exercitio equestri, favente cælo, fruitur. Ventriculus pituita sæpe infarctus, vomitoriis exoneratur & medicamentis concoctionem promoventibus corroboratur. Hæc est præsens rerum facies; hæc morbi pertinacia, medicorum conatus adhuc illudens.

## RESP.

**P**ost irrita tot tamque bona auxilia jam suadeo, ut mane & vesperi omnia loca corporis, in quibus labes deprehenditur perfricentur diu satis & quam ferre poterit fortissime, pannis asperiusculis ex lana contextis & supra fumum accensi sulphuris ita detentis, ut fumo hoc penetrati adhuc sint eo tempore quo ad frictionem adhibentur. Inter fricandum vero alii aliisque pannos subministrent, qui iterum fumo imbuti sint, quo ea ratione habitus isti sulphurei penitus adigantur vi frictionis in meatus cutis; quin etiam indusia, caligæ, capitis tegmenta priusquam applicentur corpori, eodem evaporentur prius fumo. Quæ quidem dum topice usurpantur, requiritur interim omnino perpetua medicatio, quin & prohibeatur retentio materiæ in sanguine quæ in cutis emunctoria deponitur: id vero fit si triduo ante novam Lunam ac plenam, bis adeoque in mense, purgans Hydragogum A. mane vacuo ventriculo hauriatur; eodem-

eodemque die vesperi una vice hora sexta hauriatur potiuncula B. Cæteris vero mensis diebus a purgatione liberis quotidie ter, hora ante jentaculum, prandium & cænam forbeat singulis vicibus unc. 5. de decocto C. Interea corpus motu exerceat; abstineat a falsis & duratis fumo, vel acri, omnium vero maximè a pinguibus, præcipue quidem a lardo.

A.

℞. *Æthiop. miner.* gr. ix.  
*Resin. Jalapp.* gr. iv,  
*Sacchar. albi* gr. iij.  
*Scammon.* gr. v.  
*Stib. diaphoret.* gr. xiv.  
 M. F. Pulvis tenuissimus.

B.

℞. *Aq. Stillat. Melissæ.* unc. ij.  
*Spir. vitæ Matthioli* dr. ij.  
*Syrup. Diacod.* dr. vi.  
*Tinct. Succin.* gutt. ix.

M.

## C.

℞. *Rad. rec. Bardani* unc. iv.

*Graminis* unc. iij.

*Eryngii* unc. ij.

*Lapath. acut.* drach. ij.

*Recentifs. Scabiosae.* m. j.

cum aqua fontana S. A. F. decoctum  
cujus lb. iv. usui exhibe.

## V.

**N**obilis quædam Domina accepit contusionem in labro dextro Vulvæ, cui superveniens tumor inflammatorius, qui suppuratus pertususque magnam puris fœtidi copiam effudit: ob vero nimis angustam aperturam ulcus fistulosum evasit; quare Chirurgus ad causticum recurrens totam fere partem consumpsit, denique sanavit. Interea autem Domina prægnans evasit, debitoque tempore puerpera facta est; statim autem a partu labrum sinistrum afficitur tumore adeo dolente & molesto, ut coacta fuerit decumbere supina crure dextro ad clunem replicato per tres dies integros, fomentis  
tan-

tandem cessit tumor, quem rudi obstetricis manui adhuc acceptum refert nobilis Domina. Statim etiam post partum femur dolere cæpit, quasi minimis aculeis in plurimis punctis pungeretur. Dolor tamen depulsus est linimento ex unguento Althææ & oleo Succini, & crus laborare cæpit stupore quandoque & sensu caloris & aliquando sensu frigoris, qualis ex immersione in aqua frigida oriri solet; in femore etiam debilitas quædam remansit. His omnibus se adjunxit fluxus admodum copiosus liquoris putridi ex utero, qui post usum asae fætidæ per septem septimanas tandem disparuit, cum cæteris omnibus molestiis, excepta cruris ægritudine jam memoratâ.

Denuo etiam concepit gemellos peperitque ut antea. Hoc vero notandum quod dum eos gesserit in utero totam eorum molem perceperit in dextra abdominis parte, unde eo loci major elevatio & sensus molesti augmentum in femore & crure dextris sequuta sunt.

Tertia vice gravida facta est & feliciter infantem demisit; sex vero a partu septimanis eam corripuit copiosus fluxus ex utero materiei albæ, cum summo urinæ ardore,

quæ non prius desiverunt quam iterum conceperit; non tamen diu fætum retinuit; nam tertio graviditatis mense abortum passa est, quem secutus est Lochiorum pallidorum aquosorumque incredibilis fluxus cui tandem supervenit fluxus liquoris albi, crassi, modo blandi, modoque acris & fætidus, cum excoriatione vulvæ & urinæ ardore, quibus torquebatur semper tempore intra mensium eruptionem intercalari. Mensibus vero erumpentibus disparent fluxus, urinæque ardor & sensus gravitatis in lumbo, femore & crure dextris. Mensibus vero desinentibus semper incipit iterum continuo depluere ex utero humor albidus subinde flavescens, serosus, pituitosus plus minus & mucosus: In initio semper inodorus est & mitis; paulatim vero induit colorem fuscum, acrescit, excoriatque. Adfunt etiam quandoque lassitudo spontanea, lumbago gravativa & sensus stuporis præcipue in latere dextro, scilicet à regione hepatis ad talum usque in crure & femore dextris, color multo flavior quandoque & venæ multo tumidiore apparent quam in sinistris. Ab his vero levamen sentit dum humor ex utero copiose fluit vel urina redditur



ditur turbida instar jumentorum, & penitus ab iis liberatur, dum erumpunt menses; illis vero desinentibus omnia paulatim revertuntur.

Denique nobilis Domina jam emaciata, carne gaudens flaccida, mœstitia & appetitu prostrato laborans, sudore frigido, spirituum depressione & horripilatione quadam vexata, quotidie in pejore versatur statu, non obstantibus omnibus medicamentis, quibus medicorum consilio usa est a mense augusto elapsi anni, quo tempore agmen symptomatum jam memoratorum eam aggredi coepit.

Enixe rogatur Cl. Boerhaavius, velit suam ad nos transmittere sententiam de morbo jam descripto & indicare modum quo servari possit Nobilis Domina, Patriæ, Pauperibus & Vicinis cara & utilis.

P. S. Notari meretur quod latus sinistrum nobilis ægræ nullo afficiatur incommodo aut molestia, totus in latere dextro lateat mali fomes, ubi aliquando sentit ardorem quemdam circa renem & aliquando percipit aliquid instar globi movens ab ima abdominis parte ad hepar usque. Menstrua sub iisdem conditionibus quibus dum sana esset adhuc  
fluere

fluere pergunt & ab omnibus recensitis malis levamen offerre observantur.

---

## RESP.

**I**Ntricati morbi tetra symptomata videntur docere quod jam in uteri parte dextra hæreat ulcerosa malignitas schirrhoides, quæ saniem perpetuo gignit, stillat, utero post menstrua clausa accumulatur, multa mala parat, laxata matrice per menstrua pro tempore levatur. Metuendum ne hinc virulentia tandem carcinomatosa acerbescat, ni forte citior ex consumptione humorum putrida mors.

Quum vero malum jam inveteratum, alte radicatum, sapientibus auxiliis majus, jam prostraverit vires & tabe quasi perederit: haud video multum spei a me absente & peregrino medico expectari posse. Ut tamen paream votis, hæc ego potissimum fuaderem. 1<sup>o</sup>. Mane hora sexta post somnum in lecto propinetur haustus ex unc. iij. Spadan. de Fonte Pouhon. Permistis cum unciis totidem lactis vaccini recenter mulcti.

cti. Idem repetatur hora octava, decima & duodecima. Surgat nona. Vehatur curru leniter per apricum aër usque in 12.

2º. Hora prima prandeat ex fructibus horæis bene maturis cum pane; ex oleraceis omni modo paratis; ex farinosis quibuscumque, ex assa recenti; ex pisce fluviatili imprimis affo. Bibat vini Rhenani modicum.

3º. Post meridiem vehatur curru in aëre rusticano. Hora vero vespertina sexta bibat ut mane, idque hora octava repetat. Nona, levi cæna reficiatur ex iisdem quæ modo dicta.

4º. Hanc ego methodum colendam suadeo hoc æstivo tempore & sex septimanis continuandam sedulo, cum abstinentia ab omni omnino medicamine aliq, ut mitigentur humores, liberentur ab omni acri & putri commistis, locus affectus molliatur, detergeatur, consolidetur, interim nutritio viriumque refocillatio procuretur.

5º. Quo felicius hæc omnia procedant, opus erit ut quotidie mane priusquam surgat totum abdomen circa locum affectum præcipue pannis asperiusculis, calidis, ficcis, bene dimidiatæ horæ spatio, perfricetur. Idem etiam vesperi in lecto ante somnum  
ita

ita repetatur. Hæc meditatus prudentioribus submitto.

Leydæ 17<sup>22</sup>/<sub>6</sub>34.

## V I.

**I**uvenis robustus viginti annorum, per anni fere spatium, querebatur de vertigine, de dolore capitis & anxietate circa præcordia; incertis periodis redibant & per tria vel quatuor fere minuta durabant. Hoc spatio bis concidit in Epilepsiæ paroxysmum, quorum primus mense Februario præcedentis anni corripuit; secundus mense Januarii præsentis; nec in ultimo paroxysmo sensus penitus debebantur, sed pronus concidit manus capiti admovens, cum tremore unius brachii (dextri scil.) & capitis agitatione: & rogatus, de dolore capitis & anxietate circum præcordia conquerebatur, hæc loca commonstrans manibus, nec omnino cessarunt hæc symptomata, nisi post largam sanguinis missionem.

Incidit inter hæc duo paroxysmata, quod Juvenis sodalis, qui ægroto pié administrabat

trabat, inter ejus brachia delirans obiit: ex quo in maniam prorsus incidit: brevi tamen inde & perfecte sanatus est a Do. C. Voluere tamen parentes ut hæc quoque dicerem.

---

RESP.

**D**Olui dum casum evolvi: censetur quippe Epilepsia vera. In ea vero pejus nihil mihi quidem apparet, quam longitudo temporis, quæ intervalla accessionum prorogat: Semper enim eo difficilior sanatio obtinetur quo plus distant insultus, neque facile cognosci si quid curando proficitur, dum semel modo in decursu anni geminatur ictus.

Consultissimum censeo, ut semel in mense, triduo scilicet semper ante plenilunium, Nobilis Aeger, mane hora quinta capiat purgans A. mistum in aqua pura pluviali; ea die se domi contineat, prandeat parum, neque acida ulla ante quintam vespertinam assumat.

Cæteris diebus, quotidie utatur mane jejunus, trihorio ante jentaculum, duabus unciis aquæ, in qua recens Ruta infusa instar

star potus *Thè*. Vesperi hora quinta sumat iterum unam unciam ejusdem.

Pedes & crura foveat, balneo calido aquæ dulcis sexies in mense, vesperi ante cœnam, tribus diebus successivis ante plenam lunam, & ante novilunia. Id postquam factum erit tum eadem partes fricentur fortiter satis pannis asperis, calidis, siccis, ut optime perspirent atque arceant a capite deorsum humores.

Atque ea quidem dum fiant opus erit simul exercitatione corporis perpetuâ, & quidem validâ satis, ut cerebrum & nervi firmentur, spiritusque animales ferventur agiles. Sic omnia bona sperare licet. Votis aspiret Numen.

A.

*℞. Cinnabar. Nativ. Hungar. gr. x.*

*Lapid. Haematit. gr. vi.*

*Resin. Jalapp. gr. iv.*

*Rad. Rbei elect. pulv. gr. vij.*

*Scammon. gr. viij.*

*Stib. Diaphoret. gr. vij.*

M. F. Pulvis subtilissimus, diu terend.  
in mortario vitreo, vitreo pistillo.

VII.

CUM de morboſo ſtatu hujus Do. ſcribere decretum ſit, de ipſius vitæ præteritæ ratione & modo, pauca præfari neceſſarium erit & utile.

Generoſus hic, patris nempe generoſi, podagra & ſcorbuto multum vexati hæres, a juventute prima ſcorbuto ſero affligebatur, qui totam corporis, præſertim faciei, ſuperficiem occupabat, maculis & eruptionibus foedis nunc manifeſtis, nunc vaneſcentibus, prout æger majore aut minore fruebatur valetudine.

Ætatis ſuæ anno decimo-nono patriam linquens in Hollandiam appulit, Lugdunum Batavorum petens, ubi diarrhœa correptus erat, quæ conſilio veſtro ſapientiffimo cito curata fuit.

A Lugduno ad exercitum fœderatum tunc in Flandriæ Comitatu contra Francos bellum gerentem migravit, & in cohortibus peditum Scoticis Ordinum Hollandiæ ſtipendiariis ſe annumerari curavit, militari deinceps vitæ generi ſe totum devovens,

C. labo-

labores, vigiliis, itinera, in ediam, cubationem in vallis humidis cum infimis militibus alacriter ferens, caseum etiam Batavis familiarem, Comminum dictum, obsonii loco multum comedens, inde appetitum adeo prostratum habuit, ut eundem adhuc restauratum remedio quovis, dicere nequit.

Anno 1709, ætatis suæ vigesimo quinto in Patriam rediit, ubi brevi posthac delegationem ad furta & latrocinia in borealibus locis supprimenda a Principe suo obtinuit, quo officio exsequendo per montes nive sæpe tectos, itinera longa facere, & in iisdem per noctes integras sub nudo cœlo nullis stragulis nisi velamine uno, montium incolis proprio, coopertus sæpius dormire atque ad frigus arcendum aquæ vitæ cyathos plures haurire solebat.

Dum vitam multorum annorum modo prædicto peragebat, scorbutus exinde magis inveteratus fiebat; Podagra etiam a decennio, periodice primum per quinque annos tempore æstivo, aut autumno, redeunte, & pedem sinistrum semper occupante, corripiebatur; adveniente autem diarrhœa gravi (de qua mox scribendum) dolores podagrici



grici in pede nunquam fixi sed per totum corpus, nunc ventriculum, mox intestina, hypochondrium denique sinistrum affligentes, vagi & incerti erant, & quo magis hî deorsum tendebant eo plus semper levaminis habebat æger.

Ad scorbuti & podagræ symptomata mitiganda lac caprinum, ut mos est in his regionibus, bibere amicorum consilio suafus erat, anno præterito jam quinto, quod ut optimum recentissimumque haberet ad vicum inter montes (ubi pascunt capræ) a domo propria milliaria aliquot remotum se contulit; interea temporis in animum venit vicinum visere, cum quo pocula quædam Cerevisiæ fortis inter confabulandum epotavit: nocte vero sequente diarrhœa gravi correptus fuit, in hunc usque diem perpetua, sequentibus querelis & symptomatibus ærumnosa plerumque comitata: Adsunt nempe ventriculi abdominis vellicationes crebræ & molestæ, ejusdemque visceris nec non totius hypochondrii sinistri tensio manu premente dolorosa. Flatus, ructus, ventris infimi tormina, dejectiones frequentes, appetitûs prostratio, nausea, capitis dolor & vertigo: atque hæc omnia atrociora aut

mitiora prout diarrhœa crebrior aut rarior est. Corpus denique antea sanguineum & succulentum, nunc macilentum, gracile & aridum videtur.

A carnibus quibusvis, alitum exceptis, jamdudum abstinet æger diæta, ut plurimum lacteâ vescitur poculum unum aut alterum vini, albi Hispanici aut Gallici rubri, post singulos pastus bibit, cerevisiam autem vix unquam delibat.

Emetica omnia nuperis annis deorsum petunt, & parum levaminis adferunt. Radix autem Rhei nobis ab oriente allati plus attulit commodi quam omne aliud medicamentum adhuc expertum, diarrhœæ vero amoliendæ par nondum inventum remedium: consilium ergo obnixé petitur.

RESP.

**M**ORBUS hic ortus a tam variis causis, multiplices partes obsidens & diversa adeo producens effecta, admodum sâne complicatus videtur, inveteratus pariter neque temere extirpandus.

Utique

Utique materies acris podagræ, frigore percussa violento & diurno, viam cum acri scorbuto sibi fecit ad intestinorum cava, ubi labefactatis vasis elabitur, sicque pertinacem alvi fluxum ciet & sustinet.

Prudentiâ opus in curatione mali, ne confestim averfa hæc excretio pejora alibi mala producat, quare dum sistitur cogitandum de evacuatione per cutim substituenda.

Igitur suadeo sequentia accurate quidem observanda.

1°. Omni mane corpus exponatur vaporî aquæ dulcis infusæ in vas amplum adeo fervidæ ut multum exhalet: Corpus nudum teneatur supra halitum ita, ut pallio tegatur talari & linteo cerâ obducto: quo ita aquosus vapor pallio coercitus determinetur ad superficiem cutis. Calor vaporis sustinetur affusu novæ aquæ fervidæ subinde factæ. Id ubi sic factum per horæ quadrantem in cubiculo calido, tum siccetur calidis aridis pannis corpus atque siccatum perfricetur bene, mox calidas bene siccas vestes induat.

2°. Utatur exercitatione equitationis crebrâ diurnâ, ante prandium, ante cænam

quantum ejus ferri poterit; sed vacuo semper ventriculo. In eo sane auxilio summa spes est curandæ debilitatis intestinorum.

3°. Cibus esto ex pane biscocto aut leniter tosto; ex oriza diu cocta, in pastam sicciorem; hordeum etiam mundatum, lente coctum conducet; licebit & uti lacte diu ebulliente cum oriza; neque nocebit alba caro assa recens, aut piscis fluviatilis tostus. Potus parcior & generosior esto, optimus, Mumma Brunsvicensis; siti leniendæ hydrogala sufficiat.

4°. Deglutiatur omni trihorio diei duas pilulas A. cum uncia de potu B.

5°. Vesperi cubat ante nonam, dormiat ad sextam matutinam: Aera vitet pluviosum, siccum captet.

Horum ope post sex hebdomadas meliora spero & opto.

A.

℞. *Bulbi Ari recentis* drach. j. ss.

*Benzoin.* gr. xv.

*Croci* gr. xij.

*Mastic.* drach. j. ss.

*Olibani* drach. j. ss.

*Ol. Stillat. Cinnamon.* gutt. viij.

*Rbei.*

*Rhei* drach. j.

*Succi Catechu* drach. ij. ss.

*Terebinth.* gr. xv.

M. S. A. F. *Pilulae* gr. iij. sng.

**B.**

℞. *Aq. Stillat. Mentb.* lb. j.

*Sp. Mentbas* unc. j.

*Tinct. Succin.* drach. j.

M.

## VIII.

**J**Uvenis quidam viginti-trium annorum,  
 Mercator vitæ sobriæ, nec vino, nec  
 ulli alii vitio deditus; mense Martio anni  
 proxime elapsi subito & inopinato in hæmo-  
 ptoen nulla præcedente causa externa inci-  
 dit, & per tres dies successivos sanguinem  
 purum rubicundum pleno ore cum levī  
 tussicula excreavit; rediitque singulis die-  
 bus, quater de die exspuptionis sanguinis  
 paroxysmus, dien per duos deis sanguinis  
 minuebatur quantitas, quæ pituita vel phleg-  
 mate mixta expuebatur, tandemque peni-  
 tus evanuit sanguinolenta sputatio, remanen-

te tussi arida, sed sibi aliisque melius se habere videbatur. Viguit appetitus ejus solitoque more cibos captavit non de indigestione conquerens; progressu tamen temporis macilentior evasit, quod non facile a Parentibus & amicis observari potuit, quia erat semper habitu corporis macilento, potius quam obeso, ad munera tamen sua præstanda satis robusto; ineunte æstate diæta lactea ex lacte caprino, ejusque fero, per aliquot tempus usus est sed absque ulla in melius mutatione, atque in hoc statu ad mensem usque Octobrem permansit, quando in tussim humidam magis quam aridam incidit quam a suscepto frigore (morbo tunc temporis epidemico) originem ducere & ipse & alii autumabant, sed citra expectationem ad hoc usque tempus permanet tussis crebrior & violentior cum phlegmatis viscidi colorisque viridis expectoratione; & circa diem decimum hujus mensis Januarii profusissimis sudoribus nocturnis cum virium dispendio & appetitûs prostratione fuit deprehensus.

Per totum hujus morbi decursum de nullo pectoris vel lateris dolore conquestus est. Exoneratio alvi est ut in statu sano & urina est pallida.

Hic

Hic est casus egregii hujus juvenis, hæc-  
que mali symptomata prout ipse ejusque  
amici mihi retulerunt, a quibus, Vir Cele-  
ber, consilium vestrum quoad curam enixe  
efflagitatur, præcipue a, Vir Celeber, ves-  
tro servo Devotissimo &c. 26. Jan: 1738.

---

R E S P.

**O**mnibus examinatis, credo ægotantem  
laborare vera tabe ex pulmone suppu-  
rato post exscreationem cruoris: videturque  
jam eo quidem usque invaluisse malum ut  
projectio virium, sudor nocturnus, corpo-  
ris consumptio statum pessimum indicent.  
Gravatur metus præsentis & secuturi deinde  
mali, eo magis, quo sane meliora jam re-  
media caruerunt successu sperato, dum ac-  
crescit pernicies adversus optima consilia.

Optimum fore putem si posset quotidie,  
vacuo ventriculo, equitare multum, quo-  
tidie cursum augendo magis magisque. Si  
mane & vesperi corpus diu & fortiter per-  
fricaretur pannis calidis & siccis: si vesperi  
hora octava somnum capefferet in elata par-

te ædium in lecto bene sicco; hinc mane surgeret matutinus: potus quotidianus ex mulsa recenti cum æqua copia lactis; cibus ex cerealibus omni modo paratis, & oleribus lenissimis, lacte, cancris fluviatilibus, ostreis, & pauca subinde carne alba. Cibus autem parca copiâ simul, sed repetita sæpius interdiu, dari debet.

Deglutiat vero omni trihorio diei tres Pilulas A. Statimque forbeat post has unc. iij. de liquore B. vesperi autem priusquam cubat, hauriat una vice hanstulum C.

Omnia hæc fieri possunt spatio bimestri ut fiat periculum. Eventus fœlix sit! Opto.

## A.

- ℞. *Gumm. Ammon.* drach. ss.
- Balsam. Peruv.* gutt. xv.
- Mastich.*
- Olibani*
- Opopanax.* ana drach. ss.
- Succi Glycyrrb. inspissat.* drach. iij.
- Terebinthinae* drach. ss.

M. F. Pilulae. gr. iij.

## B.

- ℞. *Recent. Agrimon.*
- Betonic.*
- Fœnic.*



*Hyssopi*

*Melissæ*

*Veronic.*

*Virg. Aur. ana Man.  $\frac{1}{4}$ .*

Minutim scissa infunde S. A. instar potus  
Tbè, ut sint unc. xvi. recentes.

C.

*℞. Balsam. Peruv. gutt. iij.*

*Ol. Amygdal. dulc. drach. iij.*

*Syrup. Diacod. drach. v.*

*Vitelli ovi gr. xv.*

*M. F. Haustulus.*

IX.

**G**enerosa quædam Fœmina annos quadraginta quinque nata, habitûs tenuioris, in artubus imbecillitatem per biennium perſentit: valetudine firmiore ante hoc nemo uſus fuerat niſi quod vires a frequenti impregnatione fuerint imminutæ: quippe quæ quindecim partus edidit & tres paſſa eſt abortus. Imbecillitas in ſiniſtro latere ſemper deterior, jam vero in utriſque brachiis manibusque tumor perpetuus, qualem in ætate proſectioribus paſſim licet obſervare.

Acc-

Accedit interdum in brachiis & humeris doloris seu potius imbecillitatis sensus. Nulla unquam de capite, pectore aut appetitu querela. Pulsus ad normam viresque bene compositæ; somnus arctus fatis & diuturnus. Spiritus imbecilliores. Aegrotans non lento passu stabilique, sed titubante ac fere præcipiti incedit. Nil aliud est memoratu dignum quod te scire oportet; a prædictis enim fat omnibus, fat tibi præcipue constabit, Vir Clariss., qualis hujus morbi natura sit, ad quam normam dirigi debeat medentis consilium. Cum id vero minus feliciter cesserit, ad te confugimus; tuam sociam operam desideramus. Aquas Bathonienses tepidas quæ sulphuro-chalybeatæ sunt per sex septimanas bibit. *Castor: Ass: fetid: Rad. Valerian: Sylvestr. Tinct. Mart: cum Aqua Spadana* diu omnia & frustra fuerunt adhibita. Menses quintâ quaque hebdomada ita copiose redeunt ut ad medicamenta restringentia necesse sit aliquando confugere.

---

R E S P.

**C**orpora toties per graviditatem repleta & distenta, toties exinanita per partus &

& abortus, vasa debilia, laxa & mobilia accipiunt tandem; & quidem varicosæ, maxime in utero quin & humores mire mutabiles per eandem rerum vicissitudinem; imbecillis hinc *Συλίσσις* nervosæ nimis variabilis commutatio, tremores, motus spontaneos, nec regendos arbitrio, cum profusioris sanguinis uterini expulsu gignit. Inde & cætera quæ observata attentius perlegi, mala. Pertinacis morbi alte actas radices vel inde cerno, quod sapienti consilio & optimis remediis usa Domina nec dum liberata sit: Unde mihi peregrino, nec aliunde instructiori medico major, rectiora præscribendi difficultas; similia actis persuadeo; dat sæpe dies quod hora negat. Crediderim potissimum juvandi spem in eo, ut leni adstrictu corpus, per fascias caligasque adductas firmetur, vasa leniter premantur, & humores pressu prudenter densentur, enimvero id remedium præstat incredibila, nec aliis facile impetranda auxiliis, ea tamen lege, ut lente & per gradus sensim auctos quid exhibeat. Proderit quoque quam maxime si mane ac vesperi, spinæ dorsi decursus, & abdominis mollia, diu & quantum ferre commode poterit, satis fortiter perfricentur Pannis asperis

peris calidis, siccis neque enim melius aut magis exploratum remedium scio adversus tremores hujusmodi causa tali ortos. Victus etiam siccus ex assa & pane biscocto cum condimentis acrioribus ex sinapi raphano rusticano & nuce myristica commendatur cum potu parvo; pulchre his addatur Mumma Brunsvicensis, præcipue vespere ante somnum. Medicamenta hæc conducunt quæ firmant quidem neque tamen nimia acrimonia ruditer exagitant humores. Sufficere videntur catapotia A. ter interdiu, horâ ante jentaculum, prandium & cœnam deglutita tria simul, semper superbibendo Unc. J. Vini Medicati B. Hæc continuanda spatio 6. hebdomadam promittunt enim plurimum boni. Leydæ. 17  $\frac{2}{3}$  35

## A.

- *Catechu puriss.* drach. ij.
- Lapid. Haematit.* drach. ss.
- Masticb.* drach. j.
- Oliban.*
- Sarcocoll.* ana drach. j ss.
- Rad. Rbei pulv.* drach. j.
- Terebintb.* gr. iij.
- M. F. Pil. gr. iij.

B. ♀ *Cortic. Capparid.*

*Cinnam.*

*Tamarisc.* ana unc. ij.

*Ligni Santali citrin.* drach. vj.

*Limaturae Mart.* rec. non rubigin. dra. xij.

*Nucis Myristicæ* drach. ij.

*Rad. Bistort.*

*Tormentillæ* unc. iij.

*Semin. contus. Plantagin.* une. iij.

M. f. omnium pulvis, unde fiat S. A. Vin.

Medicat. cum Vino Rhenano.

X.

**S**alutem si ab ullo a te certe sperare licet: ægro hæc facies morbi. A pedibus extremis ad cardiam usque circumquaque sensus fere omnis nisi frigoris abolitus præcipue ad Tibias medias & spinam dorsalem; Thoracem etiam & collum, stupor idem nunc tandem invasit. Constrictio ei perpetua instar funis regionem occupat inter umbilicum & cardiam utrinque quatuor pollices latam costas arctans sæpe etiam surgens nauseam & vomitum minatur. Duodecim elapsi sunt anni cum plantam sinistram primum occupabant fornicatio, pruritus, ardor;

ardor; mane sequenti crus totum & plantam dextram, & intra quatuordecim dies sensus omnis fuit deletus, nec ambulatione, frictione, sudore educendus; paulatim dein stupor ascendit & post V. S. totum occupabat abdomen. Thermis deinde usus Bathoniensibus multum inde boni reportavit. Inter lavandum sæpe redibat perfectus ad genua usque cito evanescens. Sequentibus annis sæpe frustra Thermas repetebat. Eodem successu *Ψυχρολασσία* & ambulatione postea ad sudorem usque fuit usus. Ex præscripto Empirici cum fuit usus medicina quadam purgante omni nono die, & quotidie sudorifera; intra momentum temporis per omnes artus profluebat vitalis calor & sensus in totum abiit nisi ad plagam abdominis parvam: nimis cito! V. S. bis in anno; unguenta varia ad spinam frustra tentavit. Equitatio tantum nimis forsan neglecta, semper aliquid commodi attulit: profunt etiam fluor alvi naturalis, cælumque fervidius. Novem præteriti sunt anni quum oppressio ad cardiacam primo invasit, quotannis dein gravior; eodem anno molestus ille frigoris sensus spinam occupabat. Homo Pistor annum agit quinquagesimum quintum;

cau-

causam mali ipse credit labores, ardores, sudores ante ostium clibani, quos sæpe passus. Temperies sanguinea, lurida; respiratio ex motu anhelosa; pili nigri rari; diæta moderata tenuis; mens læta, alvus tarda. Quid tibi videtur si placet præscribere, mihi pergratum erit, qui beneficiorum tuorum nunquam non memor ero.

---

## R E S P.

**D**Um solícite excussi casum descriptum, in eam sane sententiam deveni, quod multum hæreat præcipue in vitio nervorum, & quidem præcipue in levi tantum horum affectu acrem modo prohibente sensum. Consultissimum fore credo, ut quotidie post somnum mane curet totum decursum spinæ dorsi a nucha ad os sacrum diu fortiterque perfricandum, Pannis asperis, calidis, siccis: dein loco perfricato superponi debet zona tres digitos lata, coriacea, obducta emplastris A. quæ noctes diesque applicata gestanda, solo frictionis tempore tamdiu deponenda, mox reponenda iterum. Corpus exercitatione acriter exercendum. Ter interdiu

terdiu vacuo ventriculo 5 Pil. B. deglu-  
tiendæ cum Unc. j. liq. C. Hæcque omnia hac  
ratione continuanda fedulo per sex hebdo-  
madas in spem fanationis, quam Deus da-  
tam velit. Leydæ 17<sup>7</sup>/<sub>5</sub>36.

A.

℞. *Emplast. Melilot.*

*Galban. pur. ana unc. j.*

*Olei Castorei unc. fs.*

M. pro Emplastro.

B.

℞. *Gümm. Ammon. drach. j.*

*Ascæ foetid. drach. fs.*

*Balsam. Capayb. gr. xv.*

*Bulbi Ari rec. drach. j. fs.*

*Castorei*

*Croci, ana gr. xv.*

*Myrrhæ, drach. ij.*

*Terebinth. gr. xij.*

M. F. Pil. fing. gr. iij.

C.

℞. *Aq. Stillat. Lavendul.*

*Rosmarin.*

*Rutæ,*

*Salviæ, ana unc. iv.*

*Spir. Sab. Ammon. drach. ij.*

*Tinct. Succini drach. j.*

M.



## X I.

**G**enerosus quidam quinquagenarius, per totam fere vitam negotiis implicitus, cibo vinoque libere usus, exercitio assuetus agilis; cum sanus fere a juventute vixerit, paucis abhinc annis humorem scorbuticum gingivas invadentem primo sensit, ventriculi etiam inflationem a cibo, motumque Intestinorum molestum. Ventriculi & intestinorum affectus a concoctione tardiore oriri arbitrabatur. A prima symptomatum invasione Fontanellæ duæ (ad hoc usque tempus fluentes) juxta scapulas sectæ sunt, unde symptomata ex aliqua parte levabantur. Sed mensibus aliquot jam proxime elapsis, sævi hæmorrhoidum fluxus intervallicis brevibus eum invaserunt; parum sanguinis effunditur, neque ingens est tumor externus: Chirurgus ab inspectione nullam inesse fistulæ suspicionem judicat. Putat patiens morbum se hunc primo contraxisse nimis sedendo durante Parlamenti conventu. Sumsit æthiopem mineralem copiose,

externè etiam multa adhibita sunt, sed frustraneo omnia successu.

---

## R E S P.

**V**idetur morbus consistere in aggestu materiæ lentæ in vasis Hypochondriacis: hæc vero sensim acrior facta viscera & intestina infestat, forte & vermes generatos alit. Convenit vacuo ventriculo ter interdium, hora ante jentaculum, prandium, & cœnam, deglutire tres pilulas A. & statim post has superbibere Unc. j. de liquore B. Interim corpus cibus vacuum exercere quam maximè, potissimum tempore illo quo medicamenta capta sunt horis modo dictis; Equitatio præcipue. Proderit ter in die corpus alere, potius minorem copiam sumendo singulis vicibus, quam una vice largiore copia onerare simul. Mane autem a somno, spatia mollia abdominis bene perfricanda sunt pannis ex *Flannel* diu & fortiter, quantum ferre commode poterit. Quin & juvabit mature cubitum ire, matutinò surgere; negotia vero ante meridianum tempus præcipue absolvere; atque hæc spatium bimestri continuata  
spem

spem faciunt valetudinis integrandæ quod  
Deus velit! sic cenfui. Leydæ. 17<sup>16</sup>/<sub>7</sub> 36.

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. fs.  
    *Aſæ foetid.* drach. j.  
    *Balfam. Meccani* gutt. x.  
    *Bulbi Ari rec.* drach. j.  
    *Croci* gr. x.  
    *Curcumæ* drach. fs.  
    *Galbani* ,  
    *Rbei* , ana drach. j.  
    *Terebintb.* gr. xv.  
        M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. Stillat. Cochlear.*  
    *Majoran.*  
    *Meliſſæ* ,  
    *Pulegij*  
    *Rofmarin.*  
    *Rutæ* ,  
    *Salviæ* ana unc. j.  
*Spir. Lavendul.*  
    *Rofmarin.* ana unc. fs.  
*Tinct. Succini* drach. ij.  
        M.

## XII.

## VIR CELEBERRIME

**G**enerosus quidam provectioris ætatis ,  
 a duobus hinc retro annis Calculo , uti  
 suspicatur , laborat : inter meîendum enim ,  
 materiam fabulosam rubicundi coloris cum  
 urina emittit : novissimè verò acutissimos  
 passus est dolores , dum urinam sedderet ,  
 mireque torquetur dum curru supra pavi-  
 mentum vehitur , statim enim postea mictu  
 cruciatur sanguineo ; ita ut vereatur ne Cal-  
 culus in vesica concretus sit. Ad te ,  
 ergo , in hoc statu , tanquam ad Appolli-  
 nem , confugit , tuum implorans consilium ,  
 enixeque petens ut regimen aptum præscri-  
 bere digneris ; an putes medicamentum ul-  
 lum dari Lithontripticum quod solamen  
 aliquod adferre posslet. An usus Spadanarum  
 proficius foret ? & , si sic judices , an non  
 hic epotæ , pariter ac ad ipsum fontem ,  
 salutiferæ evaderent.

Consilio cujusdam hic medici Electuario  
 utitur sequenti.

*&. Pulp.*

℞. *Pulp. Cassiæ recent. extract.* unc. j. ℥s.

*Rbei opt pulveriz.* drach j.

*Terebinth. è Chio probè lot.* dr. vii.

*Spec. Diatragacant frigid.* scrup. j.

*Pulver. Glycyrrhiz* dr. ℥.

cum S. Q. Syrup de *Althæa* F. Electuar.

Sumat æger manè jejunus quantitatem nucis juglandis statim superbibendo lib. j. Liquoris Possetici cum Cerevisia facti; post horam verò elapsam ebibat iterum liquoris Possetici cum Vino albo parati Nuce Moschata aromatizati, & saccharo edulcorati lib. j. Cautè frigus cavendo, sicque alternis diebus per tres vices pergendo, sex scil. diebus ante Novi- & Pleni-Lunium.

Quid de hoc medicamine censes, aut de dolore quem æger nuperrimè in collo vesicæ perferentit, qui urinam reddere sæpius cogit; an a Calculo majori vel minori partem irritante procedat, dicere ne recuses.

## RESP.

**M**Orbum calculosum miçtu sanguineo stipatum attentius consideravi; unde censeo:

D 4

I. Cal-

I. Calculum parvum, acutum verò, renibus impactum, cujus attritu, dum Nobilis æger curru supra pavementum violento vehebatur motu, soluta sunt vasa sanguinea.

II. Mictio dolorifica vesicæ calculum non semper denotat, quamvis sæpius accidat majorem ibi dolorem persentiri, licet causa in renibus tantummodo hæreat.

III. Quod si res ita sit, tutius nullum novi medicamentum, fero lactis recenti in quo *Chærophylli* tantillum decoctum fuerit, addito *mellis puri* momento. Hoc utatur æger pro potu quotidiano; ne acefcat tamen, bis de die recens parandum suadeo. Interim usum moderatum Vini Canarini inter prandendum & cœnandum Ventriculo multum profore puto.

IV. Victus interim optimus è vegetabilibus depromatur herbis scil. Culinaceis, fructibus horæis maturis & farinosis omnibus.

V. Corporis exercitatio moderata quò frequentior eò melior: Violenta verò evitanda ne mictum iterum producat sanguineum.

VI. Omni trihorio diei devoretur scrup. j. Massæ A. statim superorbendo unc. ij. cali-

calidas Decocti B. Sicque pergat quotidie , a summo mane usque dum lectum petat , per sex septimanas. Inde spes summa salutis : quod faxint Superi !

Quod ad spadanas refert , harum mihi videtur usus admodum dubius : earum enim vis impellens adeo efficax est , ut calculum , modo exiguus fuerit , feliciter sæpius extrudant : Majorem verò è renibus deturban- do , ureteribus impactum relinquunt , unde urinæ denegatur exitus : hacce methodo plurimi incauti quamplurimos ad orcum demiserunt : Quare hanc semper rejiciendam puto , nisi prius dignoscere valeam , an calculus adeo parvus sit ut per vias urinarias transire queat , necne ; quod sane semper discernere non ita facile videtur.

Boni multum sperandum , sinistri nihil a methodo a me laudata metuendum , adeoque in casu singulari huic confidenter insistat æger.

## A.

- ℞. *Cassia opt. rec. fistul. extract.* drach. vi.  
*Mannæ lectissimæ* unc. j.  
*Masticbes*  
*Olibani*  
*Rhei ana* drach. j.  
*Succi Glycyrrhiz. inspissat depurat.* dr. vi.  
*Terebinth. puriss.* drach. j. fs.  
 M. F. Massa.

## B.

- ℞. *Flor. rec. Alb.*  
*Rhoeados ana* unc. fs.  
*Fol. rec. Parietar.*  
*Scabiosæ*  
*Virg. aur. ana* m. j. fs.  
*Rad. rec. Fœnic.* unc. iij.  
*Glycyrrhiz.* unc. j. fs.

cum aq. decoct. spatio  $\frac{1}{2}$  horæ adde *Semin. rec.*  
*contus. Anisi* unc. j. stent vase clauso in Dige-  
 stione fere fervidâ sine ebullitione p. horam dein  
 decocti lib. IV; exhibe.



## XIII.

**Q**uinto ætatis anno variolis, pessimæ indolis, correptus eram: statim verò, his debellatis, tanta oculorum debilitate cum dolore insigni, humoris lachrymalis stillicidio & ophthalmia pertinaci per quinque fere annos, adeò miserè cruciatus, ut his sublevandis malis nil intentatum reliquerim. Dieta tenuis, sanguinis missio, collyria varii generis, sudorifera, capillorum abrasio, balnea aquæ frigidæ, venætorum applicatio, cum innumris aliis incassum adhibita sunt. Annam autem cum agerem decimum, absque ullius reusculi auxilio, cessavere, enarrata omnia symptomata, per sex subsequentes annos, quum iterum sævire inceperunt, hoc tantum cum discrimine, quod per intervalla quædam, sat bene omnia cedant. Quinque fere elapsi sunt anni quum recidivam passus sum: tanta autem erat oculorum, per totum illud temporis decursum, debilitas, dolorque adeo acutus ut clausis palpebris in obscuriori domus loco sedere, per quindecim plerumque dies, coactus

coactus fuerim. Vel minima datâ occasione, aperiendo nimirum palpebras, hæret stagnatque sanguis, in vasis omnibus per oculos irrepentibus. Superius laudata medicina, pluraque alia de novo iterum adhibui, sed absque levamine! levi enim imo nulla præcedente causa manifesta, sæpissime recurrit, diuque perseverat malum. Cæterum, fat prosperâ fruor valetudine, frigori licet fuscipiendo obnoxius sim, ob sedentariam, forsan, quam duco vitam: malum autem hoc oculos solummodo affligit.

---

## RESP.

**Q**uo acriori cura expendi historiam mali, cum quo oculi conflictantur, eo vehementius metuo ne vascula pupillæ musculos formantia affecta sint teneritudine nimis sentiente, quæ contractionem ad actionem lucis irradiantis natam necessario tolerare nequit. Non miror igitur tot remedia, variasque methodos tam parum profecisse, quum vix possibile sit eò aliquid boni adferre ad hanc causam tollendam.

Re

Re perpenſa, hæc ſuadeo.

I. Omni mane & veſperi ſemihoræ ſpatio detineantur pedes & crura in balneo tepido aquæ ſimplicis.

II. Dein fricentur pannis aſperis, calidis, ſiccis, fatis diu & fortiter.

III. Applicentur cucurbitæ duæ cervici tertio quoque die, veſperi dum partes in balneo, ſpatio ſemihoræ ſine ſcarificatione, dein his ablatis fiat lenis frictio cervicis.

IV. Perſpicilla plana de vitro profundè viridi confecta, debent ſemper præponi oculis, quoties lux & colores iis offeruntur, more Hiſpanico; id ſummum in meo conſilio eſt.

V. Oculi ſæpe fovendi aqua tepidula; dein paulo minus tepida, dein frigida, ut ita ſenſim frigori, ſed valde lente affueſcant, omni ſeptimana, modo parum frigidiorẽ adhibendo.

VI. Mane, vacuo ventriculo, bibendæ uncix duæ liquoris A. calidæ, idemque repetendum veſperi hora ſexta, idque omni trimẽſtri ſpatio continuandum eſſe cenſeo in ſpem levaminis.

℞. *Flor. Cyan. Seget.*

*Sambuci ana pug. fs.*

*Rad. rec. Foenic. unc. fs.*

*Semin. contus. Anisi drach. ij.*

Minutissime scissa infunde, vase clauso cum aq. pluviatili tota nocte, mane ebulliant uno momento, ut sint liquoris puri sic parati unc. iv. quibus dein admisce *Rob Sambuc. drach. vj.* pro usu quotidiano.

#### XIV.

**I**Nitio Junii 1724. in febrem incidi violentam vomitu & diarrhæa stipatam, quæ postea in intermittentem transiens, domi me retinuit per quatuor menses. Accersitus Medicus in principio morbi Emeticum, Sanguinis Missionem, & Purgans è Rhabarbaro præscripsit: magnam dein Corticis Peruviani in substantia devoravi quantitatem, adjunctis decoctis amaris, & quum cælum & vires permittebant, domo exibam. Lentè admodum convalui & per duodecim fere menses debilis omninò frigori que suscipiendo obnoxius remansi. Balneis aquæ falsæ frigidæ corpus primùm frigori ferendo assuevit,

fuevit, ita ut perfecta per quatuor annos gaudebam valetudine, ad mensẽ scil. Aprilis anni 1728, cum iterum eodem, sed non ita sæviter, correptus fui morbo. Iisdem iterum ac antea usus sum medicamentis, post sex hebdomadas elapsas, pedetentim convalui, sicque perseveravi ad mensẽ Decembris, quum denuò per Mensẽ eodem laboravi morbo. Priùs facta repetendo sanitatem recuperavi ineunte vere, atque ita perseveravi ad mensẽ Junii anni 1729. Quum iterum rediit idem morbus per mensẽ affligens, Tinctura verò Corticis & Decoctis amaris fugatus, ad mensẽ usque subsequẽntis Septembris latuit, cum de novo, per breve tantum temporis spatium apparuit statimque evanescens inducias per biennium tulit, ad mensẽ scil. Novembris 1731. tumque ut antea in capite & ventriculo incepit: Ipecacuanha assumpta levamen attulit, paucis tamen diebus elapsis sævius invasit; Emeticis autem quater repetitis, Tincturæ Corticis, ejusdem pulveri vinis amaris, atque equitationi cedens malum fat bene valui ad finem fere mensis Martii anni 1734, quum recrudesceus a diarrhæa exordium duxit, quæ quamvis

vis lenis fit , mirè tamen animum dejicit : ad dolorem verò capitis tollendum , & appetitum prostratum sublevandum , vomitorium ex Ipecacuanha bis repetitum & corticem , in substantia , assumpsi , atque ita sensim convalui . Eundem denique morbum aggredientem , eadem methodo debellavi .

Medici nostrates morbum hunc vocant febrem intermittentem nervosam . Sequentia ingruentis insultûs signa percipio : alvus scilicet astricta , postea vero laxa est , appetitus omnino prostratus , caput & ventriculus valde discruciantur , capiti verò & temporibus ita insidet malum ut novaculam in anteriori capitis parte , aut tempora tangi vix sufferre queam ; tinnitu aures , flatibus & dolore ventriculus & intestina afficiuntur : frigus , horripilatio , calor mutuò succedunt : cutis color immutatus , pruritque quasi ab urticæ urentis applicatione ; somnus irrequietus , & tremendis interruptus somniis ; languore , ægritudine , spirituumque dejectione totum afficitur corpus ; in calore febrili urina clara & limpidam est , quantitate multum superans potum , & sedimentum nullum deponens : deperit

car-

carnofus corporis habitus, exhauriuntur vires, quamvis a catarrho & sputatione immunis sim.

---

## R E S P.

**M**agnam fuisse corporis dispositionem ad febrem facile crediderim: intempestivâ autem corticis exhibitione motus febrilis subitò impeditus, Ventriculi debilitatem viscerumque obstructions procreavit.

Malum radicitus tolli posse puto corporis commodâ exercitatione, diæta, & medicamentis. Lectum itaque petas hora nona vespertina, surgas quinta matutina, pergasque attentus in peragendis negotiis ad prandium usque: postea vero exercitatio moderata, ambulatione vel equitatione, multum proderit. Balnea autem frigida, in tali casu, nullius mihi videntur usus. Victus sit é vegetabilibus facilis concoctionis, carne teneriore assata, & piscibus fluviatilibus, potus vero inter prandendum & cœnandum, vinum rubrum gallicum bonæ

E

notæ

notæ, moderate sumptum, cerevisia autem tenuior, temperate calida, sit pro potu communi.

Sumas velim horâ ante jentaculum, prandium & coenam quinque de catapotiiis A. superbibendo cochlearium unum liquoris B. Sic præcavebitur recidiva: si tamen contra spem supervenerit, assumendus pulvis C. octo ante paroxysmum horis: hoc semel tantum faciendum; omni vero trihorio diei cochlear. i. Liquoris D. bibendum suadeo, cujus ope post quatuordecim dies optatam sanitatem recuperabis.

A.

℞. *Myrrh elect.* unc. iij.  
*Sapon. Venet.* drach. jv.  
*Terebinth.* drach. j.  
 M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. stillat. Cochlear.* unc. ij.  
*Melissæ* unc. iv.  
*Salviæ* unc. iij.  
*Spir. vitæ Matthiol.* unc. fs.  
*Tinct. Succin.* drach. ij.  
 M.

C.



C.

℞. *Lapid. Cancr.* drach. ℥s.  
*Rbei* gr. xv.  
*Scammon.* gr. viij.  
*Stib. diaphoret.* gr. xxv.  
 F. pulvis.

D.

℞. *Aq. Stillat. Salviæ* lb. j.  
*Sal. Polychrest.* drach. ij.  
*Spir. Cochlear.* drach. iij.  
*Tinct. Contrajero.* drach. vj.  
 M.

XV.

**I**Ntra octo annos duodecies abortum  
 passa sum, vario tamen gestationis tem-  
 pore; aliquos enim peperit infantes septimef-  
 tres, alios vero quinquimestres, denique  
 quadrimestres, & demum trimestres.

Consilio Medici familiaris varia devora-  
 vi medicamina, vitamque domi duxi seden-  
 tariam per quinque menses. Malum originem

duxisse ab imperitia obstetricis suspicor. Medici autem consilio ad Bathonienses Fontes me contuli, sed absque successu. Ideoque alterum consului Medicum, qui Balneorum ex aquâ frigidâ usum præscripsit. Statim ergo postquam ultimum perpeffa sum abortum, Fontes adivi Tunbridgenses, ibique potu aquarum & balneo é frigida per aliquod tempus usa sum: ab iis autem reversa, prægnans evasi; Medici tamen familiaris jussu ab omnibus abstinui pharmacis, vitam domi agens sedentariam, balneisque frigidis ut supra utens, usque in diem quum iterum abortum perpeffa sum: balneis istiusmodi per sesquiannum usa sum, hisque exceptis nullum aliud tentavi medicaminis usum, ne quidem venæ sectionis, quamvis sanguinem mittere bis in quinquimestri spatio solebam.

Debilitatem quandam temperamenti accusat Medicus familiaris. Annum jam ago trigessimum secundum, & ab omnibus aliis, hoc solo morbo excepto, huc usque immunis. Consilium ergo tuum enixè rogo.

Mihi

## R E S P.

**M**ihi videntur vasa uterina ita debilitata esse ut fœtum retinere non valeant. Ideoque non abs re fuerit, si gravida non sis, sumere per quinque successive dies, hora sexta matutina, Purgans A. & sexta vespertina, Cardiacum B. cautè frigus cavendo: victus per id tempus è vegetabilibus, jure carniùm & lacte esto. Sexto die, hora ante jentaculum, prandium, & cœnam, sume pilulas tres C. superbibendo unciam unam vini Medicati D. In his perseverandum toto gestationis tempore; victus sit ex iis quæ maxime arrident. Corporis moderata exercitatio utilis admodum & necessaria.

Hæc sunt quæ super his censeo. Felices opto & spero successus.

## A.

- ℞. *Myrobalan. Citrin. sine nucl.* drach. ℥s.  
*Rbei electi* gr. xxxvj.  
 M. F. Pulvis qui infundatur tota nocte,  
 vase clauso, cum aqua. Mane teratur  
 satis diu, dein pressi per pannum liquo-  
 ris unc. ij. admisce  
*Mannæ opt.* drach. iij.  
*Syrup. Cichor. cum Rbeo* drach. iv.  
 F. Haustulus purgans.

## B.

- ℞. *Aq. Stillat. cortic. Citri* unc. ij.  
*Spir. Vitæ Matthioli* drach. j.  
*Tinctur. Opij* gutt. x.  
*Succini* gutt. xv.  
 M. F. Haustulus.

## C.

- ℞. *Catechu* drach. ij.  
*Cort. Granator.* drach. j.  
*Mastic.* drach. j. ℥s.  
*Oliban.* drach. j.  
*Sarcocoll.* drach. j. ℥s.  
*Rbei* drach. ℥s.  
*Succini ppti.* drach. j.  
*Terebintb.* gr. vj.  
*Ol. Stillat. Cinnam.* gutt. viij.  
 M. F. S. A. Pilulæ sing. gr. iij.

## D.

D.

- ℞. Cort. Capparid. unc. ij.*  
*Cinnam. unc. j. fs.*  
*Tamarisc. unc. j.*  
*Ligni Agalloch. drach. ij.*  
*Santal. Citrin. drach. iij.*  
*Lapid. Haematit. drach. j.*  
*Limat. Martis drach. vj.*  
*Maceris*  
*Nucis Moschatae ana drach. iij.*  
*Rad. Lapatb. acut. drach. j.*  
*Semin. 4 calid. min. ana drach. j. fs.*  
 M. F. Pulvis tenuis inde S. A. F. Vi-  
 num Medicatum cum Vini Rhe-  
 nani lib. vj.
- 

## XVI.

**A**Eger quidam Generosus annum agens  
 68. habitu corporis repleto, initio  
 ætatis proximè prægressæ, Ictero correptus  
 fuit, variorum medicorum consilia & præ-  
 scripta sequutus, a sex septimanis totum cu-  
 ræ meæ se commisit. Aperientibus, in ta-  
 li casu præscribi solitis, priorum medentium  
 jussu, incassum usus est.

E 4

Fa-

Faciei tum color ad nigrum vergebat, caput verò & reliquum corpus colore intenfè flavo perfundebatur: a diarrhœa immunis, licet alvus femper laxa fuiffet: in fedibus, nullum flavedinis fignum, urina autem bile faturata videbatur. Appetitus denique valde profratus.

Sanguini, meo confilio, ad Unc. xij extracto adhærebat cruftula phlegmatico-biliofa tenax admodum. Vomitorium ex Ipecacuanha feptimanatim affumendum fuafi: purgantque é Rhabarbaro lenientibus admixto, ob nîmiam vifcerum laxitatem, femel atque iterum exhibui: dein autem bis ni feptimana *calomel. gr. xij. hõra fomni, fequenti aurora, potionem é radic. curcum. Rub. tinctor. Sal tartar. Aq. cinam. Senn. Rheo, Cremor. tartar. Croc. & Syr. de rhabarb.* fumendam præfcripsi, diebus intermediis electuarii é Chalybeat. Aromatic. Attenuant. Detergentib. & Stomachicis ufum commendavi superbibendo infus. Chalybeat. amar. Loweri. poftèa Æthiop. mineral. electuario addidi. Rediit appetitus, neque ab affumpto cibo qualicumque male fe habet: per alvum excreta ad naturalem accedunt colorem: minuitur-

turque urinæ biliofus color : augentur vires,  
& negotiis multum vacat.

Notandum infuper fcorbuto a plurimis  
retro annis laboraffe ægrum ; nuperrimé  
etiam crura verfus inferiora, hydropicis uti  
advenit, tumere ; abdomen tenfum & quafi  
infarctum animadverti : tuffi demum & ma-  
teriæ viscofæ tenacis expuitione , ficut &  
fanguinis per fedes excretionem aliquoties  
vexatur.

## R E S P.

C O N S I D E R A V I intenta cum cura triftis fane  
& periculofi morbi hiftoriam.

Mihi videtur cachochymia biliofa ab ob-  
ftructis biliofis viis , jam tendens in con-  
fummatum hydropem. Hyberna tempeftas,  
aetas provecta ægri, ipfiusque mali dura-  
tio nil boni portendunt , intendunt veró  
magnum fatis & praefens periculum , prae-  
cipue cum optima quaeque remedia frustra  
jam adminiftrata , & origo ipfius aegritu-  
dinis in fcorbuti inveterati malignitatem ra-  
dicata narretur.

Summum quod habeo in hoc cafu reme-  
dium

dium erit. Si Nob. Dnus. assumat omni bihorio diei pilul. 5. A. statimque post eadem bibat unc 1. de liquore B. Sicque periclitetur mensis decursu num gravi malo levando par sit hæc medicina. Interim quam maximé opus erit ut quotidie mane & vespere totum abdomen diu & quantum ferre potest fortiter perfricetur pannis laneis asperis, calidis, siccis, ut infarcta vasa liberentur auxilio hujus motus ab impacta saburra, & assiduâ opus erit corporis exercitatione, eaque forti fatis, sive ventione fiat, seu deambulatione, si vires ad eam ferant. Victus porro ex recentioribus oleraceis, acetosa, beta, brassica rubra, cichoreo endivia, lactuca, spinachia & vini meraci parciore copia, aut Mumma Brunswicena commendatur ab ipso morbi ingenio. Utinam his sperata obtineatur sanitas. Leydæ 17  $\frac{28}{11}$ . 33.



A.

- ℞. *Bulb. Ari rec.* drach. j.  
*Asae foetid.* gr. xv.  
*Balsam Copayb.* scrup. j.  
*Croci* gr. xv.  
*Rbei* drach. j.  
*Sapon. Venet.* unc. fs.  
*Terebintb.* gr. x.  
 M. F. Pil. gr. iv.

B.

- ℞. *Aq. Stillat. Baccar. Juniper.*  
*Cochlear.* ana unc vj.  
*Sal. Polycbrest.* drach. ij.  
*Tartar. Vitriolat.* drach. j.  
*Rob Baccar. Juniper.* unc. iv.  
*Spir. rectificat. Baccar. Junip.* unc. j. fs.  
*Tincturae Myrrbae* unc. j.  
 M.

XVII.

**G**enerosum Scotum annos natum 23.  
 temperamenti melancholici dolores  
 ventriculi & hypochondriorum a plurimis  
 annis discruciant: lipothymia, flatibus, al-  
 voque

voque astricta vexatur: maculæ scorbuticæ crura deturpant: tussi, licet non violenta, frequenter laborat: nullum interim puris aut ulceris signum apparet. Lumbricos exiles, albidos, capitibus acutis instructos, copiose aliquoties per alvum egerit. *Aethiope minerali*, *Pilul. coch. min.* & *Tinctura sacra* usus est. Sanguis é vena emissus optimus videtur. Denique, postquam violento exercitio corpus incaluerit, tumor adhuc perseverans, pone aurem, in conspectum se dedit.

---

## RESP.

**M**Orbum descriptum accuratè consideravi; unde censeo glandulas totius corporis obstructas esse, teniasque intestina obfidere. Vacuo itaque ventriculo, horâ scil. ante jentaculum, prandium & coenam, fumat aeger pilulas tres A. superbibendo unciam unam liquoris B. haec ita per sex hebdomadas usurpata, salutifera fore puto.

A.

A.

- ℞. *Aloes optim.* drach. fs.  
*Asae foetid.* drach. j.  
*Campbor.* gr. v.  
*Castor.* gr. vj.  
*Myrrbae* drach. j.  
*Sagapen.* drach. j fs.  
*Succin. ppti* drach. j.  
*Terebinth.* gr. vj.  
*Vitriol. Mart.* drach. j. fs.  
M. f. pil. gr. iij.

B.

- ℞. *Aq. Stillat. Cochlear.*  
*Rustae ana* lb j.  
*Elixir. pp. cum sp. Tartar. ppt.* drach. jv.  
*Sal. volatil. Oleos.* drach. jv.  
*Spir. Cochlear.*  
*Tinct. succini ana* drach. ij  
M.

## XVIII.

**P**uellula Nobilis annum agens septimum, sub finem Decembris 1731. dolore & gravedine Capitis, atque Nausea correpta est: subsequenter etiam duobus diebus febricitabat, quinto a primo insultu die magis de Capitis dolore conquesta est, magnamque materiei biliosae quantitatem vomitu rejecit, proximo die oculorum & cutis color in flavum conversus est, & ipsius lotio inbutum linteum croceo tingebatur colore, ab assumptis Ipecacuanhæ gr. xij copiosè bilem evomuit: ad pacandum autem Ventriculum ipsique quietem conciliandam sequentem postea cum euphoria assumpsit haustum.

℞. *Succ. Limon* drach. ij.

*Sal. Absynth.* scrup. fs.

*Aq. Meliss.*

*Cinnamom. Hord.* ana drach. vi

*Spirit. Mentb.* gtt. xxx.

*Syr. dialtb.* drach. ij.

M. F. Haustus.

Huic

Huic bis repetito vomitus & febris cedere. Ad flavedinem vero cutis & oculorum fugandam, cochlear. i. sequentis infusionis bis de die haufit;

℞. *Croc. Anglic.*

*Sal. Absynth.* ana drach. j.

*Limon. tost.* No. j.

*Vin. Rbenan.* lb. j.

infunde per 24 hor.

Interpositis duobus diebus sumpsit hora somni *Rhabarb.* scrup. j. unde postero die bis alvum deposuit; fæces argillacei coloris videbantur. Tribus dein successive diebus iterum usa est infuso, postea autem drach. fs. *Rhabarb.* cujus ope per duas vices purgata est. Gradatim deinceps recessit flavedo optatamque recuperavit sanitatem.

Ad finem Mensis januarii iterum delapsa est: parum tunc bilis evomuit, pulsus erat celeris, aderant capitis dolor, oculorum gravedo, colorque sub oculis cæruleus, urina saturatior, licet vulgo pallida sit, aliquando etiam colore æmulans *Caryophyllum Hortensum*, sedimentum deponens subalbidum, salibus in superficie natantibus. Sequenti die sat bene se habuit, iners quamvis & desidiosa.

Primo

Primo Februarii Medici duo celebres accersiti præscripserunt *Rhei* scrupul. unum, adjunctis granis 5. *Salis Absynthii*, bis in septimana assumendum, intermediis verò diebus, *Salis Absynth.* dosim bis de die: *Aquam* denique *Bristoliensem*, cui identidem instillatæ fuerunt *Spiritus Nitri dulcis* guttæ octo. Horum usu sanitatem recuperasse visa est. Undecimo Martij subsequæntis *Succos Antiscorbuticos* ad unc. unam bis interdiu assumendos commendarunt, purgato prius corpore *Rheo* & *Sale Absynth.* Quod bene cessit ad vigesimum usque ejusdem Mensis, cum denuo ægro-tare incepit: tunc alvinæ foeces multo pure & sanguine refertæ erant, sub oculis color ad nigrum vergens apparuit, nares frequenter scalpebat. Bolum sequentem Medentium consilio sumpsit *Calomelan.* gr. v. *Rhei pulv.* gr. xv. *Syr. Violar* q. f. f. bol. unde sursum & deorsum purgata convaluit: postea *Aethiop. Mineral.* & pulv. e *Chel. Cancr. simpl.* scrup. ss. omni nocte exhibuerunt cum tribus julapij sequentis cochlear.

℞. *Aq. Ceras. Nigror.* unc. vj.  
*Poeon. composít.* unc. j. fs.  
*Margarit. pp.* scrup. ij.  
*Sacchar. Alb.* drach. ij.  
 M. F. Julap.

Vigesimo nono ejusdem mensis bolus é *Calomel.* & *Rheo* repetitus eundem præstitit effectum ac antea.

Insequentis Aprilis octavo in febrem incidit violentam, vomitu, dorsi doloribus, & variolarum symptomatibus, per 24. horas concomitatam: remittente febre, haustum cum *Sale Absynth.* & *Syr. Alth.* superius præscriptum adsumpsit. Urina referta erat arenulis rubicundis quæ filamentis, vel pilis ipsi innatantibus, adhærebant. Rediit sæpe, incertis tamen periodis, eadem malorum cæterva: flavescit facies declinante morbo: temperamento gaudet sanguineo.

Enixe rogant Parentes ut sententiam tuam de ægræ statu quantocyus aperire digneris.

## RESP.

**A** Ccepi , legi , perpendique summa cum cura historiam accuratissime conscriptam de morbo , quocum conflictatur valetudo illustrissimæ Puellæ : dein id , quod ex eâ collegi , libere ita profero , ut sapientiorum judicio profus submittam.

In Regione hepatis , & vesicæ biliferæ , amurca spissâ & calculi hærebunt , his iter in duodenum bili intercipitur ; hæc ideo detenta , aggesta , vasisque repletis molesta , irritat sollicitatque naturam ut ope febris & vomitûs , turgens fel per vasa Jecoris retropellat in venam cavam , misceat Sanguini , edat Icterus ; sic pro tempore liberare videatur amabilem ægram : ubi vero regenerata copia bilis vasa appellet , eadem renascitur malorum series , eodem transitura modo , sicque per vices itura redituraque donec radix extirpata fuit.

Sane nisi sapientia providetur , tandem metuendum , ne toties geminata violentia rumpantur fatali eventu viscera , aut lethali



li tandem sanguinis per affusam bilim resolutione, hydrope extinguatur infans.

Remedio erit creber usus olerum aperientium in jure carniū incoctarum : Apium, Brassica rubra, Chærophillum, Cichoreum, Endivia, Petroselinum, Scorzone-  
ra, Sifarum, Tragopogon, tum maturi bene succulenti fructus, Rubi idæi vel sylvestris Fraga, Cerasa, Grossulariæ, Mora, & quidquid horum; serum lactis recens, de bobus recenti verno gramine pastis hausti, si melle purissimo diluto ad suavem usque saporem dulcius temperatur, usûs erit mirifici: quum nil aliud efficacius, simulque mitius fundat coactam materiæ duritiem, temperet Bilim, expediat meatus, laxet alvum, ducat in debitas naturæ vias fellis inversum iter.

Interim tenelli corpusculi mollia abdominalia hypochondria & præcordia imprimis, mane & vesperi per dimidiatæ horulæ spatium perfricanda omnino pannis asperiusculis, calidis, siccis, leni quidem motu, sed per omnem gyrorum varietatem assidue mutato; faciendum hoc vacuo ventriculo, observandum religiose.

Quin etiam oportebit carpento ruidius per

strata viarum concutiendo movere corpus, hora ante prandium, cœnamque quotidie.

Pro Remediis internis imprimis suadeo, si usus obtineri potest a tenella ætate, ut quater quotidie fumeret Unc. j. Decocti ad literam A. descripti, paulum calide; id vero fieret mane, hora ante jentaculum, meridie hora ante prandium, vesperi hora ante cœnam, deinde decima vespertina, si tum iterum evigilat aut fuscitatur. Hoc tutissimum equidem sed & efficacissimum simul est quod habeo; si autem impetrari nequit, ut his utatur, coacti tunc ad vicarium B. licet haud ita laudatum ire cogemur. De illo autem bibat cochleare I. sive unc: omni trihorio, medicamenta quidem commendata debebunt in continuatum usum protrahi per bimestre spatium enimvero altè est radicans morbus, acri proin medelâ eget, dum interea tamen tenellæ ætatis & fabricæ ratio, lenia postulat & mitia valde auxilia, quare usus diuturnitate compensanda blandorum necessitas.

Faxit Deus, his cedat profus, aut rectoribus malum.

A.

℞. *Radic. Recent. Apii*

*Bardanæ*

*Graminis*

*Foeniculi*

*Petroseliniana* unc. j.

Scissæ & contusæ digerantur in aq. Pluviat. vase  
clauso non ebulliendo p. horam; tum adde.

*Aceti Acori ex Vino* drach. vj

*Sal. Tartar. opt.* drach. ss.

Ebulliant simul spatio sem. horae tum.

Decocti uncijs xiv. admisce

*Syrup. 5. rad. aperient.* unc. j ss.

B.

℞. *Aq. stillat. Rutæ* unc. xj.

*Sal. Polychrest.* drach. j.

*Tartar. Vitriol.* drach. ss.

*Vitriol. Martis* gr. xij.

*Syr. 5 rad. aperient.* unc. ss.

M.

## XIX.

**G**enerosa tuum implorans consilium colicâ vexatur hysterica: initio paroxyfmi languet, frigent & rigescunt extrema, pulsus tremulus, durus, tum flatibus distenditur ventriculus, ibique dolor acutissimus, per diem unum aut alterum fixus haeret: ingesta qualiacunque eo temporis spatio, ne vel minimum caloris excitant sensum.

Medicamentis nervoso generi dicatis utitur, horumque nullum tantum levaminis adfert, quam castoreum Volatilibus junctum, & aromatica calida. Appetitus aliquando auctior est, hunc sequitur hypochondriorum tensio, rodens ventriculi dolor, appetitûs abolitio, animus dejectus, pulsus vacillans, quae omnia diarrhoea superveniente desinunt: redit dein appetitus, quem enarrata vulgo sequuntur symptomata. Pulsus ut plurimum, celer & durus; inaequalis vero ab improvisis gaudio vel timore.

Quos

Quos peperit infantes eodem fere malo afficiuntur : a quinto aetatis mense hectica laborant febre, per totum dentitionis tempus perseverante, & adeo voraces sunt aliquando, ut cibos eo-usque ingurgitent donec hos iterum rejicere cogantur : nunc Diarhoea nunc vero vomituritionibus torquentur. Sudoribus nocturnis, tussi, & respirandi difficultate obnoxii sunt : hoc vitae stadium superârunt duo natu majores, natu autem minima insuper afficitur maculis aliquando eresipolatosi, aliquando crySTALLINIS per totam cutem erumpentibus, ichorem albidum fundentibus. Omnium tandem pulsus celeris, & temperamentum calidum est. Sequentibus usi sunt solummodo medicamentis, Rheo, scil. vinis medicatis purgantibus, pulveribus testaceis, cortice, vel forma syrapi vel externe abdomini admoto, & identidem Diacodio ; ad eruptiones tandem purgantia è calomel. et unguent. Piperin. Batæi, adhibita sunt ; aqua, cui argentum vivum incoctum erat, inferviebat gelatinis, quibus vescebatur, conficiendis.

## RESP.

**B**Ene examinavi argumentum epistolæ cui, re deliberatâ repono; me vereri ne quid obstructi lædat officinam bilis, & ejus liberum iter ad intestina intercipiat, unde impediti fellis exacerbatio, accumulatio, tandem irritatio violenta, inde acutos dolores gignit.

Ideo resolutio hujus materiæ, apertura vasorum, & dein lenis propulsio offensæ requiri videtur ad sanationem, habita simul ratione debilitatæ fabricæ nervorum, & promptæ perturbationis systematis nervosi.

Si igitur deglutiret omni trihorio diei, singulis vicibus, tria de catapotis A. semper superforbendo unc. ij. de apozemate B. hæcque viginti & octo dies ea lege continuaret, multum ausim sperare boni; maxime si pariter corpus idoneo exerceretur motu.

Parvulis vero crediderem maxime profore si modicé roborantibus remediis pugnaretur adversus imbecillitatem viscerum & humo-  
rum

rum calidam acrimoniam : ideoque apte laudo acta jampridem, iisdemque ultra utendum prorsus suadeo : quale quid foret Medicamen C. si inde scil. unc. fs. exhiberetur ter interdium vacuo potissimum ventriculo, horâ nempe ante jentaculum, prandium & cœnam.

A.

℞. *Gumm. Ammoniac.* drach. ij.  
*Borac.* gr. x.  
*Sapon. Venet.* drach. iij.  
*Terebinth.* gr. v.  
*M. f. Pil. sing.* gr. iij.

B.

℞. ʒ. *Rad. aperient.* ana unc. ij.  
*Sal. Polycbreft.* drach. j fs.  
*Tartar. Vitriolat.* drach. j.

Cum aq. decoctis spatio sem. horae adde

*Raf. Lign. Santal. Citrin* drach. iij.  
*Semin. 4 calid. min.* ana drach. j.

Stent in infusione fere fervidâ sine ebullitione, vase clauso spatio horae, dein Decocti lb. jv. exhibe.

## C.

℞. *Cortic. Capparid.* unc. j.  
*Cinnamom.* unc. fs.  
*Tamarisc.* drach. v.

*Rbei* drach. fs.

*Semin. Anisi* drach. jv.

M. f. pulvis tenuis qui cum

*Aq. stillat. Melissæ.*

*Hydromellit.* ana unc vj.

infundatur.

## XX.

O Ctodecim abhinc annis, frigori hyemali annor. 1715-16. faeviente, aeger, cujus statum descripturus sum de uvulae relaxatione conquestus est, hanc initio neglexit: postea vero, cum somnum & deglutitionem impediret, gargarisinata, vomitoria, purgantia &c. in usum frustra adhibuit.

Perseverabat etiam idem malum ad annum 1721. faucibus partibusque adjacentibus exulceratis: tunc ad hydrargyrum confugiens sat magnam ejus copiam interne assumpsit, & externe adhibuit, nullo alio in-



insequente effectu per quinque primas hebdomadas, nisi diarrhoea, solo astringentium Medicaminum usu cohibenda: variata tandem medicorum consiliis mercurii exhibendi methodo, secutus est ptyalismus copiosus per quatuor septimanas, disparuere vel minima exulcerationum indicia, uvula relaxatâ remanente. Ope tandem gargarismatum astringentium, vesicatoriorum, & fontanellae perpetuò fluentis, postquam etiam a morbillis convaluerit aeger, Uvula ad naturalem rediit statum. Initio anni 1722. nullum in faucibus percepit malum. Per totum aegritudinis tempus, noctes fere totas scribendo vel legendo, vigiles ita ducere solebat, ut exinde somnus admodum brevis & irrequietus sit.

Mense martii 1726, absque vel minima tussi, incidit in sputationem fere continuam: qua perseverante, cutis color immutari coepit, deperiitque carnosus corporis habitus: ab usu tabaci quod formâ pulveris, magnâ assuetus erat fumere copiâ, per annum penitus abstinuit. Mense augusti rus se contulit, ibique juxta regulas a medicis praescriptas vitam per aliquot septimanas duxit: equitatio autem ipsi impossibilis erat,  
ob

ob sævum hæmorrhoidum dolorem, quo di-  
ré cruciatur a sex circiter annis: Sputatio,  
thoracis Strictura, tussis, expectorationis  
difficultas, Sudores versus auroram erum-  
pentes invaluerunt. Ad finem septembris nata-  
le solum, in partibus septentrionalibus Sco-  
tiae situm, petiit: discedentem immanis ani-  
& abdominis invasit per sex dies dolor; se-  
des per id tempus nullae, urina pauca,  
tenesimus continuus: circa finem octobris  
Edinburgum rediit, sævientibus iisdem ma-  
lis: fistula in ano apparuit, quae sectione  
aperta, magnam materiei saniosae copiam  
effudit. Tunc dolores per corpus vagi in-  
gruere, tussis, sputatio, & sudores aucti  
sunt. Ad finem decembris circa mediam  
noctem magnam cruoris, partim coagulati,  
partim fluidi copiam evomit: post venae  
sectionem ter celebratam, gradatim dis-  
cessit sanguinis sputum, remanente materiei  
flavae expectoratione. Per annos 1727, 28,  
29, 30, 31, 32. aestate sanguinis sputum,  
hycme vero tussis magis infestabant.

Anno 1733 plurimos & violentos paroxys-  
mos sputi sanguinei passus est: & ab initio  
novembris ejusdem anni ad medium fere  
sub-

subsequentis veris sudoribus & diarrhoeâ cruciatus est.

Sævit adhuc dira tussis, cujus longos mane præcipue patitur paroxysmos, unde vires multum dejiciuntur. Ichor é fistula fluit ad quantitatem unciarum duarum 24 hor. spatio. Decimo quinto Mensis Maji rediit iterum violentum sanguinis sputum, brevibusque datis induciis, perseveravit per duos menses: paroxysmum præcedit pressio & strictura thoracis, posteaque Sanguis purus & rutilans sæpissime levitantum cum tunicula ejicitur: tussis, expectoratio difficilis, Sputum spissum, albidum, læve, sudores nocturni, ichoris tenuis saniofi per fistulam effluxus, vires exhauriunt. Tabescit corpus, remaneat licet appetitus: raro fitit: pulsus mollis, & æqualis, naturali tamen celerior, urina coloris plerumque citrini est, in cujus medio nubecula suspensa apparet, post sanguinis vero sputum turbida fit: aquae injectum sputum, fundum non petit: in alterutrum latus decumbere potest: ambulatione vel equitatione fatigatur, attamen neque his, neque opio somnus conciliari potest, é contra enim horum

rum usu minus placide requiescit: respiratio ut plurimum sat libera est, aliquando licet ab uberiori aëris inspiratione de thoracis dolore queratur.

Venæ sectio, emetica & purgantia lenia, pilulæ pectorales & balsamicæ é *Gum. ammon. Bals. tolut. Pisselæo indico, & Spermate ceti: Pilul. Matthæi, è Styrace: Laudan. liquid. Syr. diacod. Cortic. peruvian. decoct. Styptic. Eaton. Syr. urtic. Hæder. terrestr. Sem. lini theæ* instar: Lac muliebre, equinum, serum lactis caprini: diæta è lacte vaccino, equitatio aerque rusticanus, sunt remedia ad hoc usque tempus in usum vocata.

Jam vero, perseverante sputo sanguineo, post venæ sectionem celebratam, decocto utitur sequenti.

℞. *Radic. alth. unc. i. fs. Sympbit. drach. ij. fruct. tamarind. unc. iij. coq. in aq. fontan. lb. vi ad lb. iv. sub finem coctionis adde Flor. tussilag. unc. fs. rad. glycyrrbiz. unc. i. coq. parum & immotò operculo refrigescat. colaturæ adde Nitr. scrup ij. capiat unc. iv. omni bihorio donec sanguinis sputum penitus cessaverit.*

Tabellis è pulv. *diatrag. S. R. Edinburgensis*, usus est.

Sputo

Sputo sanguinis cohibito ; lb. unâ sequentis decocti quotidie utitur. ℞ *Radic. alth. Glycyrrbiz.* ana drach. ij. coq. leni calore in aq. fontan. lb. i fs ad. lb. i. adde sub finem *Fol. beder. terrestr. Flor. tussilag. ana* , drach. i. colatura detur usui.

Ad Ventriculi incommoda sublevanda , pulvere vel infuso *rhabarbari* utitur : jentacula sunt ex potu *theæ* , *coffæ* aliquando vero , sed rarius , è *chocolada* , cum paucò pane gelatinâ ribesiorum vel aurantiorum illito : prandium autem è pullis , pisif , cynaris , fabis junioribus cum cyatho uno vini Xerani vel Gallæciani : cæna denique è pede vitulino & paucò aceto , vel è jure ex pullo , pedibus vitulinis & rasurâ cornu cervi confecto : vel denique ex ovo forbili , vel duorum ovorum vitellis in vini Gallæciani haustu.

Consulunt tandem Medici ut a vino & liquoribus spirituosif penitus abstineat , ut diætâ lactea , & equitatione crebra utatur.

## RESP.

**M**alum videtur ortum ex tussi diuturna frequenti, valida, quæ tenerrima vaicula pulmonis quassat rumpitque. Efficit vero geminatio causæ, ut debilis cicatrix facile solvatur, & ita quidem toties repetendo malum fere evasit naturale. Metuendum porro ne tandem succumbat his debilitata vita; unde summa ope nitendum quo malum avertatur, prohibeatur reditus.

Mittatur sanguis quater in anno mense Aprili, Julio, Octobri, Januario triduo ante plenilunium ad unc. ix: Potus quotidianus esto ex lactis parte una, aquæ tribus cum paucis melle. Cibis ex farinosis vegetabilibus, omni modo paratis, & fructibus horæis, maturis, pane, lacte, cremore lactis; somnus largus in alta ædium parte sicca: deglutiat omni trihorio diei tres pilulas A. sumat statim desuper tepide unc. iij. decocti B. omni vespere hauriat potionem C. una vice ante somnum.

Omnia hæc continuanda spatium anni, si fieri potest; si tanto tempore caveri potest  
redi-

reditus Hæmoptoes, magna spes est recon-  
valescendi. Id faxit Deus.

A.

℞. *Balsam. Peruv.* drach. ℥ss.  
*Catechu puriss.* drach. j. ℥ss.  
*Gummi Arabic.* drach. j.  
*Masticbes* drach. j. ℥ss.  
*Olibani*  
*Sarcocollae* ana drach. ℥ss.  
*Mannae Calabrin.* unc. ℥ss.

M. F. Massa unde formentur Pilulæ gr. iij.

B.

℞. *Flor. rec. Alb.*  
*Symphit.* ana unc. ℥ss.  
*Fol. rec. Alb.*  
*Verbasci* ana m. j.  
*Rad. rec. symphit.* drach. iij.  
*Liquirit.* unc. ij.  
*Sem. rec. Papav. alb.* unc. ℥ss.  
*Plantag.* drach. vj.

Cum aq. decoct. spatia horæ lb. iv exhibe.

C.

℞. *Aq. Stillat. Flor. Rhoead.* unc. j.  
*Syrup. Alb.* drach. ij.  
*Diacod.* drach. j.  
M. F. Haustulus,

## XXI.

**B**Oerhaavius in prima hac epistola cum nullam fecerit fistulæ mentionem, iterum consultus sequens dedit responsum.

## R E S P.

**H**istoriam tristem miserabilis morbi de-  
nuo cum cura evolvi, atque adeo  
equidem implicatum ex variis malum de-  
prehendo. Invenio tam bona remedia, at-  
que exquisitam adeo medendi rationem ad-  
hibitam, ut rectiora iis excogitare aut prio-  
ribus a me datis vix possum superaddere:  
Videtur corpus ita adsuesci spuro sanguineo,  
ita labefactatum, ut ad minima novi san-  
guinis incrementa solvatur. Interea tamen  
fistulæ evacuatio videtur levare pulmonem,  
ut metuendum prorsus sit, ea perfanata,  
pectus pejora passurum.

Faciunt perpensa hæc incommoda, ut  
haud ita planum sit dare remedia quæ hæc  
omnia



omnia juvare queant: Quum tuffis, hæmoptoe, fistula, dolor coxarius, tumores, singula varia postulent. Ad tuffim optimum cenfeo ut primum utatur omni bihorio diei æger unc. fs. balsami A. superbibens unc. unam decocti B. Idem quod erit ad lævigandam asperitatem in Trachea, in Bronchiis ubi cicatrix toties solutarum arteriarum videtur irritationem tufficulofam imprimis excitare; eò facit & tumescens a novo generato sanguine locus, quem etiam meliorem inde futurum spero: sane expedietur expectoratio, attenuabitur blande spiffior materies, quin & disponet corpus ad somni illecebras admittendas, quæ Mæconii usu non potuerunt conciliari. Tumori verò videntur diligenter adhibenda quæ ocyus maurant, quò amiffa cito materies avertatur ab interioribus, atque simul interiora hunc exitum naçta, se interne repurgent, unde plurimum solaminis provideri potest.

Jentacula præscripta fatis videntur convenire. Canarini unc. un. ter in die haud creditur nocitura. Carnes albas modicè sumptas de vitulo, pullis, cuniculis, agnis, piscibusque testaceis, ratione debilitatis, profore puto, nec nocituras. Cætera

committenda censeo sapientiæ familiarium  
& præsentium Medicorum qui prudenter  
fatisque feliciter periculofum morbum trac-  
taverunt: profecto mei distantia, temporis  
longitudo, inter datas literas & respon-  
fum receptum, efficient sæpe minus oppor-  
tunam sententiam.

## A.

℞. *Balsam. Peruv.* gutt. v.  
*Ol. Amygdal. dulc. rec.* unc. fs.  
*Syrup. Diacod.* drach. v.  
*Vitelli ovi rec.* drach. fs.

M.

## B.

℞. *Rec. Flor. Althææ*  
*Rboeados*  
*Verbasci*  
*Hyperici ana* unc. fs.  
*Fol. Alb.*  
*Scabios. ana m.* ij.  
*Rad. Foenicul.*  
*Glycyrrbiz. ana.* unc. ij.  
*Sem. contus. Papav. alb.*  
*Plantag. ana.* unc. j.

Cum aqua decoct. p. horam lb. iij. exhibe.

## XXII.

**A**Nnum jam ago 38. usque ad tertium ætatis annum a febre vix unquam immunis eram, qua recedente pustulae & squammulae furfuraceæ genua præcipue occupabant, adveniente vero febre disparuerunt, hac vero cessante de novo cruperunt; sicque alternatim sese excipiebant: grandior autem factus, febrique minus obnoxius, perfecta videbar gaudere valetudine: serpsit interim squammulae furfuraceæ ad crura, cubitos, & brachia. Cum autem virilem attigi ætatem, ad ulteriorem mali progressum prohibendum purgantia mercurialia quotannis, debitis intervallis, per decem annos assumpsi; sed absque successu. Irrepsit enim malum ad femora, faciem, dorsum, digitorumque pedum & manuum extrema. Cum nullam, præter pruritus, percepi molestiam, Jurisprudentiæ operam dedi, genioque indulgebam, comedendo indiscriminatim quæcunque apponebantur: a longo tamen tempore ab usu

cerevisiæ, carnisque suillæ, sicut & a nimis salitis & conditis cibus abstinui. Trigesimo ætatis anno varia, medicorum consilio, adhibui medicamina, qualia sunt *Nasturtium aquaticum*, *Cochlearia*, *Raphanus rusticanus*, *Salia volatilia* & plurima alia calidiora *anti-scorbutica*; sed eorum usu vires acquisivit malum.

Parentibus aliunde natus sum fanis: fratres & sorores optima gaudent valetudine, exceptâ cutis asperitate.

A duodecim annis animadverti urinam sæpius saturatam, in fundo turbidam, sedimentum rubicundum deponentem, aliquando vero limpidam. Vestram super his quamprimum exopto sententiam.

### RESP.

**E**Xpendi malum, & meditatus consulo, ut velis periculum facere hujus methodi, spatio sesquimestri.

I. Quotidie mane & vesperi, cruces probe perfricandam cutim, ubi malum adest, pannis é rudiore lana contextis, calidis, siccis,

cis, supra accensi sulphuris fumum detentis & eo adhuc fumo imbutis.

2. Vites pingua valde, tum & aere, fumo, sale ficcata; fumus vegetabilia, farinosa, olera, fructus horæos bene maturos, carnes albas recentes, & fluviatiles pisces; pro potu cerevisia tenuiore utaris & paucò vino albo gallico.

Hora ante jentaculum, prandium & cœnam deglutias quinque pilulas simul A. & bibas statim super his unc. v. de liquore medicato B.

A.

℞. *Flor. Sulphur.* drach. iij.  
*Myrrh.* drach. j fs.  
*Rbei* drach. j.  
*Terebinthin.* drach. j.  
 M. f. pil. sing. gr. iij.

B.

℞. *Recentiss. Acetos. Pratens. cum toto* M. j.  
*Gramin. cum toto* M. ij.  
*Taraxac. cum toto* M. j fs.  
*Rad. Oxylapathi* drach. fs.

Coque in feri lactis recent. q. s. per semihoram; dein liquoris per pannum pressi unc. xv. quotidie recentes exhibe.

## XXIII.

**R**espirandi difficultate a quatuor circiter annis laboro; hanc comitatur tussis, per horam vel semihoram perseverans; paroxysmum autem brevi solvit expectoratio libera & copiosa. Exercitatio corporis valida, potus liquoris generosi, præcipue cerevisiæ, usus tabaci, minimum frigus susceptum aut demum aeris subita refrigeratio, non solum insultum inducunt, sed & augent etiam, imô dormientem excitant. Si ab actione procedat malum, tum primum invadit immanis capitis dolor. Mitescit quidem malum hac hyberna tempestate; quod acceptum refero *duodecim guttis Olei Sulphuris per campanam in aquæ frigidae cyatho* omni nocte hora somni assumptis.

In juvenili ætate motibus spasmodicis obnoxius eram: jam vero annos natus sum 27. malumque præfens hyeme magis quam æstate infestat. Viget denique appetitus & quoad cætera bene valco.

RESP.

## RESP.

**S**atis magna dosis videtur adhibita fuisse  
*Ol. Sulph. per campan.* Morbus videtur esse Asthma convulsivum; si vero sequens præscriptum per sex septimanas successive fumatur, spero ægrum levamen accepturum.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.

*Balsam. Peruv.* drach. j.

*Croci* drach. fs.

*Trochisc. de Myrrb.* drach. iij.

M. F. *Pilulæ* gr. iv.

Sumat iij ter de die, vacuo ventriculo, superbibendo uncias ij. sequentis.

℞. *Aq. Stillat. Foenic.* drach. j.

*Oxymell. Scillitic.* unc. ij.

*Syrup. 5 Rad. aperient.* unc. ij.

M.

## XXIV.

**D**omina annos jam nata 36, morbillis decimo-sexto ætatis laborabat. His febris hectica, huic vero fere sanatæ, tussis ficca, thoracis dolor, purisque identidem expectoratio ad hoc usque tempus perseverans, successit. A nuptiis celebratis tussis ferocius sævit. Tuum igitur rogat consilium.

## R E S P.

**Q**uantum potui intelligere historiam morbi cum quo inflctatur Domina, ex paucis descriptis, & responsis quæ accepi a Domino, crediderim ut sequitur.

1. Morbum hunc ortum duxisse a subitanea refrigeratione corporis prius calefacti, unde ligamentis, membranis, & tendinibus (musculorum nata cum dolore rigiditas &



in musculis pulmonum quoque nimia contractio, difficilisve explicatio, imprimis acriori aëre.

2. Igitur in musculis Rheumatismi speciem in pulmonibus asthmatis sicci, tussiculosi efficere.

3. In toto corpore debilitatem simul pec- care.

4. Metuendum ne ætate increfcente au- gescat malum, præcipue quando menstrua penitus desinent, ideoque opus omnino esse amoliri hoc malum.

5. Igitur semel in mense triduo ante ple- nilunium, applicetur inter scapulas vesica- torium ex cantharidibus, relinquatur in lo- co horas duodecim, dein aperiaturo cito, saneturque; id ita tribus mensibus successi- vis fiat.

6. Interim toto medio tempore fricetur pars dolens, & frictu constanti mane & ves- peri, pannis asperis, calidis, siccis, satis diu utcunque fortiter.

7. Quin & exercitio ambulationis aut uestionis in Rheda utatur perpetuo, quo magis eo rectius.

8. Interim bimestri spatio successive de- glutiat omni mane ter 5. pilulas A, hora septima,

septima, octava & nona, semper superbibens unc. 5. calidas potus B.

## A.

℞. *Gumm. Ammoniac.* drach. j.  
*Bulb. Ari recent.* drach. ij.  
*Castorei* gr. vj.  
*Galbani* drach. j. fs.  
*Opopanax.* drach. ij.  
*Terebinth.* drach. fs.  
 M. f. pilul. gr. iij.

## B.

℞. *Rad. rec. Bardan.*  
 ʒ *Radic. aperient.* ana unc. ij.  
*Sal. Prunell.* drach. ij.  
 Decoque cum aqua spatio semihor. lib. iv.  
 admisce  
*Mellis Narbon.* unc. iij.

---

## XXV.

**G**enerosa delicatioris corporis texturæ,  
 tonitru & fulgure subito perterrita,  
 vix sui compos erat per aliquot hebdomadas,

das, metuens scilicet supremi Numinis iudicium, postea autem melancholica & iners, dein vero hysterica evasit. Passio exinde ferocior facta, ter in mense dirè affligit: neque ab ea penitus immunis unquam reperta fuit ægra.

---

RESP.

**E**Xaminavi malum descriptum, unde sentio illud pertinere ad Epilepsiam Sympatheticam quæ ducit originem ex plexu nervoso magno epigastrico; hinc turbato horum nervorum ordine, cerebrum affligi videtur, imo sensorium commune per plures horas opprimi penitus.

Est quidem id mali genus sanatu difficile, quia fere sine materie actiones cerebri affligit, veluti ex insidiis, obruitque qualiter solent summi affectus animi in deviis abripere perterritos.

In spem curationis hæc suadeo.

1. Semper emplastra epispastica A. cavis pedum applicata gerenda noctes diesque, excepto solo tempore balnei pedum.

2. Qua-

2. Quatriduo ante novilunium & plenilunium omni vespere, hora ante ingressum in lectum, pedes immittendi balneo aquæ simplicis calidæ, dein pannis asperis, calidis, ficcis, perfricandi; id itaque octo vicibus peragendum quolibet mense.

3. Prima die illius quatridui matutina sexta assumi debet pulvis B. vacuo ventriculo, cavendo illa die ab omni acido; eadem die vesperi hora quinta uno haustu potanda potio C. id ergo bis quolibet mense peragendum.

4. Cæteris semper diebus ter in die vacuo ventriculo hora ante jentaculum, prandium, cænam, deglutiendæ sunt pilulæ tres D. semper superbibendo unc. j. vini medicati E.

5. Corpus frictione, ambulatione, equitatione exercendum, quo plus eo rectius: somnus vesperi maturè capiendus, mane magis matutinè surgendum.

6. In cibo potuque consulenda consuetudo, potiusque indulgendum aliquid quam severe prohibendum, modo dura digestu evitentur. Leydæ 17 $\frac{1}{4}$ 32.

- A. ℞. *Campbor.* drach. fs. solut. in  
*Terebinth.* drach. j.  
*Emplast. de Melilot.* unc. ij.  
*Galban. opt. pur.* unc. j. fs.  
 M. S. A. pro Emplastris ad Aluta.
- B. ℞. *Cinnabar natio.* gr. iij.  
*Sacchar. perlat.* gr. vj.  
*Scammon.* gr. vij.  
*Stib. diaphoret.* gr. xvj.  
 M. f. Pulvis tenuissimus.
- C. ℞. *Aq. stillat. Flor. Tiliæ*  
*Lavendul.*  
*Majoran.* ana unc. j.  
*Spirit. Matricalis* drach. j.  
*Tinct. Opij* gutt. xiv.  
*Succini* gut. x.  
 M.
- D. ℞. *Asc foetidæ* drach. ij.  
*Bals. Peruvian.* drach. fs.  
*Campboræ* drach. ij.  
*Myrrbae* drach. ij.  
*Terebinthin.* drach. fs.  
 M. f. pilul. gr. iij.

E. ℞. *Cortic. Magellan.*

*Sassafras*

*Tamarisc.*

*Capparid.*

*Cinnamom.*

*Citrei* ana unc. ℥s.

*Lign. Agalloch.* drach. ij.

*Santal. citrin.* drach. iv.

*Lapid. Hæmatit.* drach. i.

*Limatur. Mart.* drach. vi.

*Rad. Angelic.*

*Caryophyllat.*

*Contrayerv.*

*Serpentar. virgin.* ana drach. j.

*Semin. Angelic. Celeri, Dauc. cretic. Foenicul.*  
ana drach. i ℥s.

M. f. pulvis crassiusculus; dein cum vini Rhenan. lb. iv. F. S. A. vinum medicatum.

## XXVI.

**V**Ir procerus, corporis habitus macilenti, 50. circiter annos natus, per plurimos annos in Indiis vixit occidentalibus, inde autem in Angliam reversus ibi per decem proxime præteritos annos remansit, sobriè & temperatè vivens, optimaque valetudine gaudens; tussi tamen catarrhosâ, quam frigus susceptum excitabat, pluribus ab annis labo-

laboravit, sæpeque interdiu magnum phlegmatis copiam excreare solebat usque dum morbus quem jam descripturus sum invasit, cessavit enim exinde phlegmatis excretio.

Sesquianno abhinc iterum ad Indias abiit Occidentales. Post paucos vero menses elapsos revertentem in Angliam catarrhus corripuit; nihilominus statim atque terram tetigit, veredos conscendens per tres dies, domum rediit, ibique duobus diebus requiescens, neque de catarrho aut itineris tædio conquestus est.

Mense autem Augusti proximè subsequente singultus, adhuc perseverans, invasit.

Cardia ita aliquando constringitur, ut liquidorum vel solidorum deglutitio impediatur: sequitur singultus & phlegmatis crassi, viscidi copiosa rejectio: post hanc evacuationem, modo enormis non fuerit, sat bene videtur se habere: si vero diutius perseveraverit, sensum molestum, excoriationis quasi in thorace, spirituumque dejectionem post se relinquit.

Attamen non semper adeo severè affligitur: aliquoties enim tantâ cum cautelâ deglutire conatur, ut cibos ad satietatem capere possit: nulla de ventriculo querela: nullus un-

quam vomendi adest conatus: excretiones omnes naturales rite procedunt, insensibili excepta perspiratione: pulsus languet: marcescit corpus: exhauriuntur vires. Equitatione vel deambulatione quotidie corpus exercet: mens ipsi alacris & hilaris est, nisi ingruente paroxysmo, qui semper a deglutiendi conatu incipit.

In hujus status principio vomitoria ex Ipecacuanha septimanatim repetita, pilulæ gummosæ, tinctura Helvetii, Rheum, Kina kina, elixir vitrioli, pluraque alia stomatica, sicut & diæta apta, frustra in usum vocata sunt. Ad Bathonienses se contulit fontes, ibique per tres menses aquarum potu, sapone Veneto, cinnabare Mercurii alcoholisatâ, speciebus diambæræ, variisque aliis sub auspiciis medicorum absque levamine usus est. Inde reversus, consilio Medici hic celeberrimi, sequentia a tribus usurpat septimanis.

℞. *Tinctur. sacr. unc. i. spir. lavendul. drach. fs. m. f. haustus, omni nocte horâ somni sumendus.*

℞. *Conserv. absynth. roman. scrup. i. pulv. Ari, gr. xij. limatur. chalyb. opt. gr. viij. spec. diambær. gr. iv. syr. cortic. aurant. q. f.*



q. f. f. bolus fumendus mane & quinta pomeridianâ , superbibendo Aq. spadanæ haustum , quam bibat etiam pro potu. Nil vero solaminis ab eorum usu percipit , quare tuum consilium , omni qua decet urbanitate petit.

---

R E S P.

**M**editatus opinor morbum a summa glandularum ventriculi & intestinorum laxitate oriri , unde tam copiosa phlegmatis collectio & per superiora tandem rejectio.

Præscriptis medicamentis aptiora , vix possibile est excogitare.

Usum tamen sequentium suadeo : sumat omni mane jejunus quinque pilulas A. horâ sextâ , sexta cum dimidiâ , septimâ , sesquiseptimâ , octavâ , sesquioctavâ , toties semper superbibendo unc. ij. succi B. recens , in hunc finem , quotidie pressi : sicque periclitetur sesquimestri spatio. Leydæ

17<sup>2</sup>/<sub>8</sub> 36.

H 2

℞. Aloes

## A.

- ℞. *Aloes lotæ puriss.* drach. ℥s.  
*Bilis recent. Lucij piscis* gr. xv.  
*Croci* gr. xij.  
*Myrrb.* drach. j.  
*Sapon. Venet.* drach. iv.  
*Terebinth.* gr. ix  
 M. s. a. s. pil. sing. gr. iij.

## B.

- ℞. *Herb. recentijs.* *Anonid.* m. j.  
*Boragin.* m. ij.  
*Coclear.* m. j.  
*Diapens.*  
*Eryng.*  
*Foenic. ana* m. ℥s.  
*Gramin.* m. iv.

Bene lotas, scissas, tere cum aq. pluviae q. s.  
 Dein preme magna vi prælo, ut sint quotidie  
 Succi recent, unc. xij.

## XXVII.

**Æ** Gra temperamenti sanguinei annos nata 36. & quæ duodecim in lucem edidit infantes, octo abhinc annis febre correpta fuit quotidianâ per quatuor fere menses: per id tempus de dolore capitis acuto præcipue conqueſta eſt: cortici tamen ceſſit febris, poſt ſe relinquens dolores rheumaticos, eruptioneſque ſcorbuticas, adhuc perfeverantes, mitiores vero poſt uſum ſuccorum antiſcorbuticorum, quos vere & autumnò præſcripſiſti; febris dein incertis intervallis ægrotantem invadere ſolebat, quam frigus ſuſceptum, vel evacuationes nimix, poſt partum (v. g.) uti tribus abhinc annis accidit, excitare ſolebant, quæ *cortice, rad. ſerpentar. theriacâ, & ſale ſuccini* ſemper fugata fuit.

Menſis Julii 2. ann. 1735. poſt partum admodum difficilem, in quo infans tranſverſim in utero ſitus erat, doloribus, tribus poſtea diebus, evaneſcentibus, in febrim incidit ſuperiori deſcriptæ, ſimillimam; cor-

ticem autem tunc exhibere nefas putabatur.

Post mensem elapsum dolorem in thoracis latere dextro, punctorium cum pulsu duro & respirandi difficultate percepit: repetitis autem venæ sectionibus, & vesicatoriis brevi sanata fuit: rediit tum iterum febris, eodemque modo ægram affligebat ac initio dictum est, hoc tantum cum discrimine, quod dum aërem spiret, sensum doloris molestum, & quasi quid grave & pendulum in thorace foret, experiri soleat: unde adhæſionis cujusdam metus nascitur.

Mensis Augusti 20. postquam sursum & deorsum purgata fuit; electuario è *cortice, theriacâ, serpentaria virginiana, sale succini, & syr. caryophyll.* Sicut & infuso è *cortice peruviano, cort. aurant. gentian. serpentaria, semin. cardamom. min. Flor. chamomill. & croco* usa est. Horum ope evanuit febris sub finem septembris: remansit tamen corporis, præcipue abdominis, inflatio, quæ recedentis febris symptoma judicabatur. Thoracem vero nexilem brevi post induenti, ita protuberavit & intumuit abdomen, ut septimum graviditatis mensem agere dixisses,

Huc

Huc usque evacuationes menstruæ rite procedebant , abdominisque tumor adeo enormis apparebat ut graviditatis ne vel minima erat suspicio. Menses statuto tempore , circa medium scil. Octobris , redituros frustra speravit ; substiterunt quippe per decem dies : aderant tum vertigines , nausæ , vomituritiones , aliaque graviditatis signa , quæ usque ad nonum insequentis Januarii perseveraverant. Per totum illud temporis spatium , bolum è *calomel.* horâ somni , sequenti vero mane , infusionem purgantem , vel *pulver. Cornachin.* undecies assumpsit , diebus vero intermediis pil. è *gum. ammoniac. galban. sapon. sal. tartar.* devorare solebat : horum ope imminutus est tumor : Decembris tamen decimo nono massam duram sub umbilico percepit : hæc initio profunda videbatur , mole autem gradatim aucta ad superficiem perrepit. Medicis hinc orta est graviditatis suspicio , quamvis menses , statutis periodis , fluere non desiverint : horum quidem eruptionem ab elapso mense Octobris in hunc usque diem , præcedit , per duos dies , aquæ coloris fusci , evacuatio : menstruus autem fluxus quamvis aliquando subsistere per diem

unum vel alterum acciderit, debitis tamen periodis riteque coloratus redire solebat.

Januarii nono ægritudo & vomituritio, de quibus superius, cessaverunt: motusque quasi plumæ, in medio massæ, bis tactu perceptus est: increvit de die in diem massa ad duodecimum Aprilis; aquæ tunc, parturientibus uti evenit, erupere, & per duos dies, parva licet quantitate, effluerunt. Tum, instantis quasi partus dolores ingruere, versus massam non vero deorsum tendentes, & massam stringentes: perseverare per horas duodecim, & quotidie, per binas septimanas, massa minimè decrescente, redire: appropinquante menstruorum tempore favire iterum inceperunt dolores deorsum pellentes, aquarum tamen expulsionem copiosa imminuti: Junii 26. massam, ovi gallinæi magnitudine, tugurio involutam, absque dolore extrudit; hujus substantia, post macerationem in aqua, nihil aliud videbatur esse, præter Membranam sanguinem grumosum continentem, & vi a parte quadam uteri, cui adhærebat, avulsam: omnia insequuta sunt symptomata, partum sequi solita: allevatur abdomen, quando mammæ turgent

urgent lacte ; hoc autem viam per uterum brevi sibi quærit.

Julii 21. eadem rediit malorum caterva, tresque protrudit massas humore lacteo repletas.

Augusti 18. majori copiâ quam antea aquam fusci coloris demisit.

Septembris 11. post similem fluxum, absque dolore emisit iterum massam, cui ad latera adhærebant massulæ duæ albidæ, nucis avellanæ magnitudine, & figura renes æmulantes. Eodem die magnam quantitatem membranularum albidarum, rubrarum, nigrarum cum urina reddidit.

Præterea notatu dignum est ægram, a sex mensibus, diarrhæâ, singulo sesquimestri spatio recurrente, affligi; unde quindecies de die alvum deponit; sponte autem, post duos tresve dies, desinit: alvus aliàs aded ipsi astricta est, ut non nisi ope mannæ, vel cremoris tartari solvatur. Perseverat adhuc tumor, mollior quidem, at non imminutus.

Quos assumit sat bene digerit cibos, quamvis eorum appetentia non vigeat.

A tribus mensibus Sicera pro potu communi utitur. A mense etiam Octobris, quoti-

die libras duas Aquæ Spadanæ, ad hunc usque diem, ebibit.

Maculæ scorbuticæ, non amplius, sicut in initio, succis antiscorbuticis cedunt, sed eodem modo cutim defœdant.

### R E S P.

**H**istoriam mali perpendi, unde censeo duplicem concurrere morbum, quippe malum obstructa in abdomine viscera tumorem producere, qui tamdiu adeo manifestè apparuit; & præterea docent omnia quod in cavo uteri hæreat malum illud quod vesiculas generat membranofas superficiei matricis adnatas, succis uterinis plenas, vario tempore inde avulsas, tumque nisu fati violento expulsas. Crebrum quidem id sexui, & eo quidem difficilium, quod uterus semel vergens in productionem harum ampullarum novas regeneret, omnesque humores maternos consumat in alimenta harum vesicularum. Molestissimum curatu deprehenditur quoniam fabricam degenerascentis uterinæ structuræ vix arte emendare possumus, utut



utut omnia tentemus. Reminiscor laborum quos exantlavi ad superanda heu frustra sæpe hæc mala! si tamen arte non provideatur, plurima sane inde metuenda erunt. Quare omni ope niti decet ut tempestivè præsens tollatur, avertatur futurum.

Quare optimum habeo hæc adhibere quæ sequuntur. Primo, Aere sicciore eoque tepescente utendum in parte ædium elatiore, austro expositâ, inter tabulata lignea.

Secundo, somno utendum pleniore, inchoando vespere ante nonam, sexta vero matutina evigilando, in lecto semper bene sicco, inter siccata bene stragula.

Tertio, Mane statim a peractò somno totum abdomen, qua id molle, diu sed leniter perfricandum pannis laneis, asperis, calidis, siccis. Perfricatio hæc strenue converti debet in omnes versus, sursum, deorsum, per latera, in orbem, in orbem contrarios, omni prorsus modo. Postquam hac frictione ita peracta spatium quadrantis horæ omnes meatus rite aperti, tum panniculum de Unguento A, debet oblini toti ventri, atque nova perfricatione adigi in cutim, ut evanescat prorsus; omne hoc opus repetendum vesperi antequam somnus capeffatur: atque  
in

in fedulâ quidem observatione hujus perfri-  
cationis princeps cenfeo adjumentum adver-  
sus hoc mali.

Quarto, Quotidie hora ante prandium  
corpus acriter fatis exercitandum est vectio-  
ne, curru, cum equo, facta dum viscera ci-  
bis vacua: idem quoque exercitii genus re-  
petendum vesperi, post digestionem præci-  
pue peractam, ut ita juvetur vis naturæ quo  
se liberet felicius excusso onere; sed &  
toto præterea diei decursu actiosa vita esto,  
peragendo negotia, quæ corpus magis fa-  
tigent quam animum lassent.

Quinto, pro Potu communi recens mul-  
sa optima, addito vini Gallici albi pauxil-  
lulo; hæc enim pulcherrimè solvit & ape-  
rit, præcipuè quidem si maceris pauxillum  
incoxit simul. Cibi ex farinosis vegetanti-  
bus atque oleribus mollioribus tum carne  
recenti & fluviatili pisce petendi, sæpe su-  
mendi, copiâ autem minori simul.

Sexto, Omnia hæc dum ita peraguntur,  
erunt etiâ diligenter adhibenda remedia  
interiora quæ blandè & efficaciter fundunt  
solvuntque tenacitatem glutinosæ amurcæ  
quæ impacta hæret in iis vesiculis, ea tamen  
lege ne vascula impleta rumpantur, sed o-

pe eadem conferventur potius; summa quippe patientia opus ad hæc, ne ultra lædantur vascula. Optimorum hoc specimen esto. Sumat mane jejuna hora sexta tres Pil. B, forbeat ocius post tres uncias de potu C, id repetatur hora septima, octava, nona. Eodem modo quo XII. Pilulas ita totidem uncias consumat quotidie, sic pergat agere donec vernus calor salubres virentium herbarum succos largiatur, quibus dein sapienter uti oportebit ad expugnandum ulterius morbum.

Fontes spadani æstiva tempestate boni erunt.

Scripsi Leydæ 17<sup>12</sup>/<sub>2</sub> 37.

A.

*℞. Unguent. Alb. comp. unc. ℥s.*

*Martialis unc. i ℥s.*

*Nervin. unc. j.*

*Olei Stillat. Lign. Rbod. gutt. vj.*

*M.*

B.

## B.

℞. *Aloes puriss.* drach. fs.  
*Bulb. Ari recent.* drach. j.  
*Croci optim.* gr. ix.  
*Galbani* drach. i fs.  
*Myrrbæ* drach j.  
*Sap. Venet.* drach. iij.  
*Terebintb.* gr. vj.  
 M. f. Pil. fing. gr. iij.

## C.

℞. *Rad. rec. consc. & contus. Anonid.*  
*Cichorei*  
*Eryngij*  
*Foeniculi*  
*Petroseliniana* ana unc. ij.  
*Sal. Polychrest.* drach. ij.  
*Tartar. Vitriolat.* drach. j fs.  
 Decoctis cum aqua spatio  $\frac{1}{2}$  horæ adde  
*Semin. recent. contus. Angelic.*  
*Anisi*  
*Carui*  
*Foeniculi* ana drach. ij.  
 Ebulliant iterum parum, dein Decocti lib. iv.  
 admisce  
 Syrup. 5 *Rad. aperient.* unc. ij.

## XXVIII.

**V**ir eximie, immodico ita mensium fluxu laboro, ut erecta stare nequeam: tenues adeo sunt, ut indusium, vel lintea parti applicata, vix tingant.

Grumos etiam sæpissime egero. His ita debilitatur corpus, viresque exhauriuntur, ut lecto quasi alligata sim: & ni levamen quantocyus adferre digneris, brevi de me actum erit: faciei color, a chartæ epistolaris masticatæ colore nullatenus differt: tabescit etiam corpus.

Medicus familiaris vini Gallæciani, & rubri gallici, sicut & jusculorum nutrientium, ut vocat, usum præscripsit; accusans, nescio quam, frigiditatem vulvæ meæ, quamvis optime norit, me plurimos, summo licet semper cum labore, peperisse infantes.

Quinquagesimum, jam ago annum, habitus corporis sum laxioris, potius delicatioris.

RESP.

## RESP.

**S**uccincta morbi historia considerata, metuo ne, humores omnes corporis, per uteri canales debiliores & laxiores elaborando, hydropem inducant. Consultum foret corpus quotidie, pannis laneis, *flannel* dictis, perfricare.

Diæta exsiccans instituenda: cibus é carnibus assatis esto, cum vini gallæciani vel rubri haustu; pro potu vero communi lac vaccinum cui cinnamomum incoctum fuerit, commendo. Exulent potus theæ & coffeæ, sicut & cerevisiæ tenuioris.

Omni trihorio diei, a manè scil. usque ad vesperam, deglutiendæ sunt tres pilulæ A. semper superbibendo cochleare i. vini medicati B. sicque per sex hebdomadas pergendum in spem salutis.

A.

- ℞. *Gumm. Ammoniac.*  
*Asae foetid.* ana drach. ℥s.  
*Balsam. Peruvian.* gutt. vj.  
*Bol. Armen.* drach. j.  
*Campbor.* gr. vj.  
*Catechu* drach. ij.  
*Lap. Haematit.*  
*Mastiches* ana drach. ℥s.  
*Sarcocoll.* drach. j.  
*Terebintb.* gr. xv.  
 M. f. Pil. sing. gr. iij.

B.

- ℞. *Cortic. Capparid.* unc. ij.  
*Cinnamom.* unc. iij.  
*Citrei flavi* unc. ij.  
*Lign. Santal. Citrin.* drach. iv.  
*Limat. Mart. recent.* unc. ij.  
*Nucis Myristic.* drach. iv.  
 M. f. Pulvis unde f. f. a. cum  
 Vini Rhenani pint. vj. Vinum medicat.

## XXIX.

**M**ulier quadragenaria, corporis habitus obesi & repleti, duodecim abhinc annis, subito valde perterrita fuit: sequenti die colica flatulenta affligebatur: brevi tamen, vulgari methodo cessit malum; quotannis tantum rediens mense Julii vel Augusti: a duobus autem annis dolor dorsi, hypochondrii sinistri, borborygmi, spirituum dejectio, syncope, ægram per aliquot menses, fere absque intermissione, discruciarunt: post equitationem, urinam nigricantem, nullum sedimentum deponentem, reddidit.

Hyeme prægressa sæviit iterum per quosdam menses malum: urina, per id tempus, pauca, sedes parvæ, tenebimo licet vexabatur continuo. Paroxyfimo hoc finito, calculos exiguos, arenulasque rubras egressit. Post balneorum ex aqua tepida, & aquæ Pymontanæ usum, urinam albescentem, sanie rubida refertam, demisit. Panni lanei, de-



decocto calente chamæmeli, imbuti, lumbis circumducti, & ventriculo applicati multum folaminis attulerunt.

A duobus mensibus vespere quotidie redit malum diris hypochondrii sinistri & dorsi doloribus stipatum : per totum paroxyfmi tempus frigescit corpus : haustus vini Xerani tepidi, decubitus in grabatulo ad focum, frictiones cum pannis laneis calidis, levamen adferunt, somnus irrepit, sudores erumpunt, & expergefacta copiosè urinam absque dolore, licet quodam cum ardore, demittit. Dolet caput, caligant oculi : alvum rarò deponit : fluxus menstruus, licet dolorificus, statutis tamen redit periodis : in sævo paroxyfmo ventriculus inflatur & contenti cibi vomitu rejiciuntur : plures in lucem edidit infantes, nullos tamen a septem præteritis annis. Medici nostrates vomitoria ex Ipecacuanha, enemata, pilulas gummosas, salia volatilia, chalybeata, & opiata varii generis, præscripserunt : eorum etiam consilio abdomen fasciis semper circumvolvitur.

## RESP.

**E**Xcussi historiam qua describitur morbus Dominae & re rite expensâ censui, quod triplex imprimis malum concurrat; videtur enim obstruentis quid in systemate cœliaco & mesenterico obsidere vias, unde expedita hujus prohibetur actio: adest simul in nervorum syntaxi nimis mobilis agilitas & denique renum quoque officina Lithiasi laborare creditur. Sanationi vero ex se satis difficili nihil magis obstat, quam contrariorum simul requisitorum repugnantia & necessitas.

Erit ideo temperandum ita auxilium ut ferri quæat a singulis atque universis tamen prodesse. Consulo igitur tantum motus corpori conciliet quantum ferre poterit; nihil enim magis exigitur ad omnia. Quin & necessarium quoque erit mane & vesperi abdominis mollia bene perfricare pannis asperis, calidis, siccis, quo haud aliud majus juva-  
men

men fert ad flatuſ atque oppreſſi ventris mala.

Vellem etiam commendatum uſum reme-  
dii A. ea quidem lege, ut inde caperet drach-  
mam unam quater interdium; mane hora an-  
te jentaculum, una, iterum ante prandium  
hora, tertio quinta pomeridiana, denique  
ultimò hora ante cœnam, ſumatur ex obla-  
to, ſtatimque ſuper ſorbeantur uncia binæ  
de apozemate B. De victu præcipere quid  
gnariſ nil attinet; id ſeriò ſuadeo ut nona  
veſpertina cubans matutinò ſurgat, parum  
interdium quieſcat. Hæc ea quæ hyems ad-  
mittit conſilia. Vere autem adſpirante, ma-  
jor a ſalubri herbarum vernantium ſucco ſpes.  
Interim laudata modo erunt uſu continuato  
adhibenda ſeſquimeſtri priuſquam cerni  
quæat quæ in votis eſt emendatio.

Leydæ 17 $\frac{7}{1}$ 36.

A.

℞. *Croci* gr. xv.*Curcumæ* drach. fs.*Lap. Cancror.* drach. j.*Mannæ Calabrin.* unc. j.*Mastiche* drach. fs.*Rbei.* drach. j.*Succi Glycyrrb. inspissat.* unc. j. fs.*Terebinth.* drach. j.M. f a f. massa pulvere *Liquorit.* in-  
spergenda.

B.

℞. *Rad. Bardan.* unc. iv.*Eryngii* unc. j.*Foeniculi* unc. iij.*Parietar.**Scabios.* ana .m. jfs.

Cum aq. font. decoct per horam adde

*Agrimon. Beton. Meliss.* ana, m fs.

Ebulliant iterum parum, dein lb. iv. exhibe.

## XXX.

**A**Nnum jam ago 36, obesa, non tamen robusta; ex quo bis peperit, septies aborta sum; cui malo præcavendo multa variaque astringentia medicamina adhibui; unde obstructions natas esse puto. A quinque annis utero non concepi: a tribus vero annis menstrua vaga sunt & incerta: duobus abhinc annis febre, vomitu & diarrhoea laboravi, quâ sanatâ, balneis & aquis Bathoniensibus per tres menses usa sum: diu antehac colica frequenter infestabat: pleuritis etiam invasit, cui sanandæ, detractæ fuere uncia sexaginta sanguinis spatium quadriduo; cui reparando, haud breve sufficit tempus: en obstructionis ni fallor, initium.

Mense decembris præterito, percussa summo terrore in icterum incidi: actum tunc de me fuisse arbitrabantur Medici: convalui tamen; at menses penitus substituerunt. Bathonienses consuluerunt aquas; ab harum autem potu intumuit corpus, nec mihi, utpote hydrope laboranti, congruere

existimabant: balnea semel experiri volenti, deperit artuum usus & motus.

A purgantibus per aliquot menses assumptis detumuit abdomen: nervos a diuturniori eorum usu debilitatos percipiens ab iis abstinui: sicque pedetentim redintegratæ sunt vires, & sanitas ab octo jam mensibus restaurata est. Nitida & succulenta videor: somnos dulces capio: viget utcumque appetitus, flatibus licet discrucior: mense Februarii prægresso fluxerunt menses, exinde vero cessaverunt, iterumque incipit abdomen intra & ventriculum tumor perdurus, quasi utero gestarem, ventris autem infimæ partes, omnes molles sunt: vesperi tument aliquantum malleoli: sitis quamvis non urgeat, perplacet mihi tamen potus ficeræ: urinam congrua quantitate reddo, alvumque placide bis terve de die depono.

Si a conspectu mei rectiorem fore sententiam tuam arbitraris, liberé dicas, & trans mare currens ad te veniam.

RESP.

RESP.

**H**istoria morbi attentius perpensâ sequentia commendo.

Cibus esto exsiccans, potus vero sicera, vel cerevisia primaria. Corpus, quantum ferre potest, exercendum. Vesperi horâ nonâ decumbendum. Mane & vesperi, abdomen, præcipue ubi tumor apparet, semihoræ spatio fortiter perfricandum pannis laneis, probe siccis: inde boni multum sperandum.

Omni trihorio diei deglutias velim tres pilulas A. semper superbibendo cochlearia duo liquoris B. si hæc religiose observentur trimestri spatio summa spes est reconvalescendi.

- A. B. *Aloes optim.* drach. j.  
*Bulb. Ari Recent.* drach. ij.  
*Ol. Stillat. Junip.* gutt. x.  
*Sapon. Venet.* drach. iij.  
*Terebinth.* drach. fs.  
*Trochisch. de Myrrb.* drach. ij.  
 M. F. Pil, gr. iij.

B.

*℞. Aq. Stillat. Rectificat. Junip. lb. ij.*  
*Rob Baccar. Junip. drach. jv.*  
*Sal. Polychrest. drach. ij.*  
*Spir. Junip. drach. iij.*  
*Tinct. Contrajero. drach. vj.*

M.

## XXXI.

**D**ilecta mihi filia annos undecim nata,  
 procera non autem obesa, postquam  
 variolas & morbillos passa est, optima gau-  
 debat valetudine ad octavum usque ætatis  
 annum: tum vero febre tertianâ, ineunte  
 vere correpta fuit, quæ Corticis pulveri  
 ter cedens, rediensque toties, ad mensem  
 usque Augusti perseveravit, penitus vero  
 cessavit post usum corticis cum vino Xera-  
 no infusi: proximo iterum rediit vere: vo-  
 mitoriis vero, & infusione Florum chamæ-  
 meli brevi Fugata: tertia demum vice ver-  
 na tempestate invasit, vomitoriis & cortici  
 rebellis; cessit autem sex cochleariis succi  
 petroselini, cui spiritus vini cochlearia duo  
 ad-



admixta fuere , quæ quotidie per septimanam assumpsit. Tumuit deinde facies, ita ut labia aperire vix poterat: blandorum autem purgantium ope tumor post mensem evanuit.

Mense Maii serum lactis caprini commendarunt Medici. Ruri autem, a frigore intenso forsan, odontalgia crudeli divexata fuit: collecta in gingivis materies ad supurationem ducta, viam sibi fecit infra maxillam; parte vero brevi sanata, sero lactis caprini ad mensem usque Augusti usa est. Domum denique revertentem idem invasit malum, aperturam in eadem parte nactum. Mercurii doses quinque assumpsit & purgantia quædam lenia, rursusque pars feliciter sanata est. Novissimè tandem sub maxilla intumuit glandula, mobilis adhuc neque parti adhærens; oculus lateri eidem correspondens valde inflammatus, & tumefactus est, doletque mane magis quam vespere. Venæ sectio, purgationes repetitæ, fontanella in brachio secta non juvant. Glandula non nisi tactu compressa dolet; Dentes de quibus conquesta est, carie tentantur.

## RESP.

**Q**Uo intentiore animo morbum Domicil-  
læ excutio & perpendo, eo magis vi-  
detur mihi, quod crebræ tertianæ  
verna tempestate reversæ, induxerint caco-  
chymiam sanguini quæ cortice peruviano  
suppressa quidem non sanata fuit. Hinc  
etiam fixata radice anniversaria jam ad vi-  
cem tertiam febris. Creditur & hinc etiam  
humores serofos, glandibus proprios len-  
tescere atque vergere in coagula circa par-  
tes, ubi imprimis ipsæ hærent glandulæ,  
ad oculos, genas, maxillas. Inde jam  
universum corpus male afficitur vagis variif-  
que doloribus.

Hac rerum conditione optimum fore ju-  
dico, ut omni ope conemur viscidum len-  
torem humorum attenuare, obstructa vasa  
expedire, sicque emendare firmatam dudum  
ægritudinem, quæ assidue repullulat. Eo  
proposito commendatum velim ut quotidie  
mane vacuo ventriculo instituaturs frictio  
abdominis pannis laneis, siccis, calidis,  
semihoræ spatio: quo tollantur viscerum  
ob-

obstructiones. Dein Tempora, Facies, Cervix, Collum, maxilla, loca circa aures pariter fortiter & diu perfricanda similibus pannis. Corpus omni motû genere exercitandum est, ambulationis, saltationis, aliisque; quo magis, eo quidem consultius, ut ea ratione sanguis motu musculorum incitatus promptius agat. Quum vero semper perferre in his casibus Systema Hepaticum affectum pateret, imprimis necessarium erit concretam ibi materiem fundere atque in exitum deducere. Id præstat solvens herbarum succus quotidie sesquimensis spatio potatus. Igitur mane quotidie post frictionem peractam bibat hora septima, octava & nona, singulis vicibus tertiam partem de succo A. quotidie recente, qui ut melius operetur, fumat vesperi cubitum itura tres Pil. B. Toto autem tempore quo bibit succos oportet leni sed assidua deambulatione exercere corpus, ut in usu acidularum fieri consuevit. Vesperi maturé omnino cubandum neque frigori vespertino exponendum corpus quin & somno indulgendum pleniori.

Cibi faciles concoctu, solidiores tamen, ter in die usurpandi. Jentaculum ex pane biscocto,

cocto , mane post ultimam dosin succi  
prandium & cæna ex modo dictis, vitan-  
dum tantum ea quæ aere siccata, indurata  
fumo , aut multa muria condita sunt. Fruc-  
tus horaei bene maturi mitesque, olera mol-  
lia , herbacea , lac recens, serum lactis  
quandoque proderunt. A prandio & a cœna  
conferet pauculum vini bibere ad robur  
præstandum ventriculo.

Leydæ. 17<sup>16</sup>/<sub>4</sub> 36

A. ꝯ. *Recentiss. Agrimon.*

*Bellid. Pratens.*

*Chaerophyll.*

*Endiviæ*

*Fumariæ*

*Graminis ana. M. j.*

Minutissime scissis & contusis exprime succum  
praelo quem omni mane recentem exhibe.

B. ꝯ. *Aloes puriss. gr. xv.*

*Borac. gr. vj.*

*Cremor. Tartar. gr. fs.*

*Sal. Polycbrest.*

*Tartar. Vitriolat. ana. gr. vj.*

*Terebintb. gr. iij.*

*M. f. s. a. Pil. Sing. gr. iij.*

## XXXII.

**D**Omina Nobilis, delicatioris corporis  
texturæ 41 annos nata, numerosæ  
prolis mater, a pluribus annis dirâ vexatur  
tussi, expectoratione copiosâ, ab hectica  
tamen immunis. Negotia domestica alacri-  
ter peragit.

Quinque abhinc annis septimestrem pepe-  
rit infantem: exinde vires debilitatæ sunt  
& valetudo labefactata. Sequenti anno  
mensium fluxu immodico correpta fuit: con-  
valuit tamen, & tussis videbatur postea im-  
minuta. Sesquianno abhinc diarrhoea, Su-  
dores, appetitus prostratus ingruerunt, tuf-  
fisque faevior invaluit: ab his tamen malis  
brevis liberata pristinam videbatur recupe-  
rassè sanitatem: tussis licet mitior, corpus  
tamen marcescit.

Vere proxime elapso, frigidiori aëri ni-  
mis exposita, dolorem in capite, cervice,  
& brachio dextro persensit. Emetica, ve-  
ficatoria, fodus emollientes & attenuantes,  
frictiones cum pannis laneis ficcis, multum  
levaminis attulerunt; remanet autem in bra-  
chio adhuc aliqualis dolor. Ab aliquot  
sep-

septimanis cibos male digerit: nocte præcipue pejus se habet: duritiem quandam, & motum quasi embryonis nunc in hac, nunc in illa abdominis parte percipit: alvum rarò deponit: dolores vagos & fugaces in cervice & thorace experitur: Tuffis autem, mane solummodo molesta.

Catamenia fere evanuerunt: horum quicquid remanet, coloris est nigricantis. nunquam urget fitis nisi nocte dum aegritudines & calor inquietant: a laxitate nimia gingivarum, in alveolis suis vacillant dentes.;

Vomitoriis frequenter utitur. Horum ope magnam phlegmatis visceri copiam, cum levamine rejicit. Corpus domi continuò exercet, & cœlo favente equitat.

### RESP.

**M**Etuo valde ne malum Dominæ pendeat a debilitatis visceribus, hinc turbata prorsus cœctione, unde lenta pituitæ accumulatio & actionum vitalium impedimentum. Princeps ad hæc remedium conseo, si mane vacuo ventriculo hora septima,

tima, octava, nona, in lecto fumeret singulis vicibus quinque Pilulas A. & statim biberet super his uncias iv. lactis calidi, misti cum æquali portione Aquæ Spadanæ de fonte Pouhon. Eo peracto abdomen universum perfricandum leniter quidem, sed spatio tamen quadrantis horæ pannis asperis, calidis, siccis. Dein exercitatio equitationis commendatur, quo crebrior eo quidem melior. Brachium affectum & Cervix similiter perfricanda erunt; proderit etiam semel in hebdomade vesicatorium applicare brachio affecto, id modo horis duodecim ibidem detinere, tum statim consolidare, atque id ita repetere post octo dies usque in quartam vicem: Hæc ea sunt quæ meditati potui ad hanc rem proferre. Faxit Deus ut profint.

Leydæ 17<sup>6</sup>/<sub>1</sub>36.

## A.

- ℞. *Balsam. Peru.* drach. ℥s.  
*Bulb. Ari* drach. j.  
*Curcumæ* drach. ℥s.  
*Myrrbæ* drach. j.  
*Opopanac.* drach. j ℥s.  
*Sap. Venet.* drach. iij.  
*Terebintb.* drach. ℥s.  
 M. f. Pil. gr. iij.
- 

## XXXIII.

**J**Uvenis annos circiter quatuordecim natus, temperamenti sanguinei, ab initio Augusti ultimò elapsi, raucedine, tussi, & dyspnoea laborat. Malum originem duxissimè a frequenti natatione, & morâ diuturniore in frigidâ, æstate prægressâ, arbitramur. A longo jam tempore, adeo sæviunt tutissis & asthma, ut noctes fere integras sedem ad focum ducere coactus sit. Accersitus tredecim abhinc diebus, potionem præscriptam si purgantem, quæ validius licet operationem exercuit, inde tamen levamen percepit; tabellas pectorales, & linctum deinde exhibuit.

exh



exhibui. Decimo tertio hujus mensis Dn. K. Medicinæ Doctor ad ægrum advocatus frequentia commendavit. Mittatur sanguis è brachio ad uncias vij, vel viij, crastino mane; applicetur Emplastr. Epispastic. magnum inter scapulas vesperi; & bibat ex aqua & lacte p. æ. Mistis.  $\mathcal{R}$ . *Pilul. Ruf.* drach. fs. *Pulv. Milleped.* drach. i. *Succi Radic. Scillæ recens pressi*, *Ol. Chemic. Anisi* ana gutt. vi. *Sal. Volatil. Succin.* scrup. fs. *Oxymell. scyll.* q. s. f. pil. magnitud. commun; quarum capiat iij; omni nocte horâ somni, superbibendo unciam i. vel unc. j. fs. decoct. pectoral. Ab unica harum pilularum dosi adeo violenter alvum ter deposuit, ut ab earum ulteriori usu abstinere consultum duxit Medicus: ab epispastico etiam abhorruit æger, ejusque applicationem finire noluit. *Loboch Fulleri* commune addito *spermate ceti*, præscriptum denique, & V. S. die lunæ præterita iterum celebrata fuit. Peripneumonia laborare ægrum judicavit medicus: Paroxyfmi jam mitescunt, nec adeo feri sunt; quod rejicit phlegma concoctum videtur, ejusque quantitas imminuitur. An febris symptomata sit vel hectica statuere nequeo; pessima heù vercor!

## RESP.

**M**etus est ne diuturna natatione (quæ in historia præmitti debuit sed omiſſa fuit) in frigidâ, nervi Diaphragmatici læſi ſint in ſua functione; hincque malum aſthmatis. Id vero vitii genus haud facile percuratur poſtea, quod manifeſtum vel inde habetur quod validis adeo remediis perſtat malum rebelle & pertinax.

Crediderim periclitandum eſſe ſedulo, an Equitatio valida, quotidiana, diuturna, vacuo ventriculo facta, adjutura ſit! ego ſic cum fiducia ſentio. Hinc eam pro palmario remedio commendo; interim nervis amica laudanda. Quare ſuadeo capiat omni trihorio tres pilul. *A.* ſuperforbens ocuus uncias ij liquoris. *B.* quæ omnia trimestri acta ſpatio multum boni promittunt. Deus ratum velit.

A.

℞. *Asae foetid.*

*Bdellii*

*Castor.*

*Galban.*

*Myrrb.*

*Opopanac.*

*Ol. Stillat. Succin.*

*Sal. Volatil. Succin. ppti ana, dr. j ss.*

*Terebintb. gr. xv.*

M. f. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. Stillat. Melissae*

*Rutæ*

*Rosmar. ana unc. vj.*

*Tinct. Succin. unc. ij.*

*Myrrb. dr. iij.*

M.

XXXIII.

**N**obilis sexagenarius, a sex vel septem annis motibus spasmodicis in uno faciei latere affligitur; accedit etiam dolor in maxilla peracutus, & copiosus salivæ effluxus. perseverat paroxysmus per diès ali-

quot, pluresque horæ spatio patitur insultus: per hebdomadas quasdam ab iis omninò immunis est æger: sectæ sunt, in dorso & inter scapulas, fontanellæ duæ adhuc fluentes, plurimaque assumpsit cephalicâ & antispasmodica medicamina, avulsique sunt omnes dentes in eodem latere. Sed omnia hæc frustraneo peracta sunt cum successu. Viget appetitus, neque ab assumptis cibo & potu malè se habet.

---

R E S P.

**C**onsideratio attenta Mali descripti facit ut putem consultissimum fore si nobilis æger hæc faciet.

1. Vesperi semihora ante somnum instituat balneum pedum ex aqua simplici, dulci, postea partes frotas siccatas perfricet pannis laneis; deinde dormiat.

2. Mane semper caput lavet aqua frigida; deinde & illud curet perfricandum.

3. Biduo ante lunam novam & plenam bis adeo in mense fumat mane hora sexta pulverem A. ut purgetur satis fortiter ad

era-

eradicandum malum; eo die se domi contineat, vivat sobrius.

4. Cæteris diebus mensis sumat quotidie ter in die hora antequam jentaculum, prandium, & cænam tres pilulas B. novem ita quotidie, superbibendo unciam **℞**. de liquore C. Hæc ita peragat per tres menses in spem levaminis a minaci malo.

A.

℞. *Agaric.* gr. viij.

*Resin. Jalapp.* gr. v.

*Scammon.* gr. vij.

*Turbitb. Mineral.* bene ppti gr. j.

*Sacchar. puriss.* gr. vj.

M. F. Pulvis tenuis diu terendo in mortario vitreo.

B.

℞. *Gumm. Ammon.*

*Asae Foetid.*

*Bulb. Ari Recent.*

*Sap. Venet.*

*Myrrb.*

*Succin. ppti*

*Terebintb. ana* drach. j.

M. F. Pilulae sing. gr. iij.

C.

*℞. Aq. Stillat. Sambuc.*  
*Majoran.*  
*Rosmarin.*  
*Rutæ*  
*Salviæ*  
*Spir. Melissæ ana unc. ij.*  
*Tinct. Castor.*  
*Succi ana drach. ij.*  
 M.

---

## XXXV.

**F**Æmina nobili stirpe oriunda quæque annum jam agit quadragesimum, optimi aliunde corporis habitus, nisi quod febribus sæpe repetitis, multum debilitata, levibus postea nervorum morbis aliquatenus obnoxia remansit.

A decem circiter annis alvum deponere nequit nisi ope laxantis medicaminis: neque Medici nostrates huic incommodo adhuc mederi potuerunt. Fœces nunquam induratae sunt, alvumque absque dolore exonerat; quamvis per tredecim aliquando dies, Liberè & lautè licet comedat, alvus ma-  
neat

neat pertinaciter astricta: nullam inde per-  
sentit molestiam, præter repletionem & som-  
nolentiam quandam. Cephalalgia hæredita-  
ria divexatur; hanc frigus susceptum, vel  
minimus in non naturalibus error excitat;  
incipitque aliquando statim ab alvo exone-  
rata, quæ excretio, tunc solummodo, pla-  
cidè & absque molestia peragitur; sequitur  
aliquando levis diarrhoea. Observavit insu-  
per ægra, quamvis per plures dies alvum  
non deposuerit, dolorem capitis non inva-  
dere illo tempore potius quam alio. Dif-  
positionem hanc ab avo traxisse suspicatur:  
is enim cephalalgia per totum vitæ curricu-  
lum laboravit, alvo autem liberâ fruebatur:  
è contra avia a cephalalgia immunis, astricti-  
one alvi cruciabatur. Jam,

Quæritur an a defectu *facultatis expul-  
tricis*, vel a defectu motûs peristaltici in-  
testinorum pendeat malum? an malum pro-  
priè dici possit, *constipatio alvi*; cum ægra  
neque macilenta sit, neque vinis austeris,  
aut diætâ astringente unquam usâ sit, aut  
morbis, astrictionem alvi inducentibus,  
quales sunt *passio iliaca*, *colica Pictonum*,  
unquam obnoxia fuerit? an non fibræ in-  
testinorum musculares debilitatæ sint, a ni-

miâ scil. Distentione: quod fieri fane aliter nequit, cum ægra copiosè & liberaliter licet comedat, per tredecim tamen dies alvum non deponat? an sphincter ani culpandus sit.

Notandum denique est minimam purgantis dosim sufficere ad laxandam alvum, neque ægram enemata diutius quam par est, retinere, ultimo tantum, quod è decocto florum chamæmeli & oleo compositum erat, excepto.

---

### RESP.

**R**E perpenfa, opinor nihil mali in eo quod rarius deponatur alvus, nihilque inde metuendum: Robur intestinorum, expedita venarum lactearum ora, perspiratio liberalior, hanc corpori conditionem laudabilem fane nec turbandam temere per medicamenta effecerunt. Id omnino liquet vel inde, quod a copioso alimento, rara alvi excretionem, non gravis ventri tumor, durities, moles, pondus adsit. \* Cæterum provectior ætas  
certo

(\*) Hocce Symptoma explicuit Boerhaavius exemplo ab illis hominibus desumpto qui loca sub Æquatore jacenia  
pe-



certo id de quo jam Domina conqueritur, mutabit. Unicum quod tuto commendare ausifim, erit ut sumat mane hora septima, femihorâ post, hora octava & fefquioctava unciam unam de potione hac per spatium fex hebdomadum.

A.

℞ *Aq. Stillat. Cicbor.*

*Fumar.* ana unc. vij.

*Mannae optim.* unc. j.

*Sal. Prunell.* drach. j.

*Syrup. Cicbor.* drach. j.

*Pulp. Tamarind.* drach. x.

M.

### XXXVI.

**L**Æta, si valetudo, heu! nimium labefactata fineret ipsa ad te confugerem: ex literis autem, & ex iis quae viva voce sciscitanti tibi enarrabit Dominus quem ad te mitto, de morbo cum quo jam confictor iudicium & medelam te ferre posse spero.

Ad

petunt; hi enim triplo plus solito comedunt, alvum autem rariffimè folvunt. Idem Britannis in Italia peregrinantibus fæpius accidit.

Ad vigesimum usque ætatis annum sat prosperâ fruebar sanitate: sæva tum correpta fui febre, cui debellandæ, magnam assumpsi *corticis* copiam; exinde vero ad hunc usque diem *Menjes* penitus substiterunt: inde etiam diutina insultuum hysteriæ ferries, quos moeror immodicus auxit. A diurnitate morbi, & ab evacuationum omnium naturalium totali suppressione corpus valde emaciatum esse facile conjicies; (a) ciborum nihilominus viscidorum & gravissimorum appetentia perpetua est, (b) quos brevi post iterum vomitu rejicio: quod etiam accidit post assumptos cibos concoctu faciles: in thorace & visceribus abdominis

(a) Cum hanc partem epistolæ legeret Boerhaavius admiratus plurima sciscitabatur de frequentia urinae reddendæ, de alvi excretionem, de foecum colore, consistentia &c. Quibus responsum est semel in octiduo vesicam & alvum levare solitam esse; urinam esse straminei coloris ac foetidam; foeces pernigras esse ac foetere; ante semiannum subalbidas sæpius excrevisse, nunquam vero ex illo tempore nisi febre quadam quae recurrit satis vehemens post sex menses; nigras foeces esse duras, albas è contra solutas ac fluentes. Vicem harum excretionum nunquam supplet sudor; ægræ enim crassis est sicca ac hæctica.

(b) Nullum erat edulii genus tam durum aut grave quod non comedebat ac magna quidem quantitate; vix vero semihoram retinuit quin per vomitum rejiceret sicque de

novo

nis dolor continuus discruciat : ad stomachum durum quid ac nodosum percipio. Medici familiares morbum dicunt esse atrophiam nervosam, a glandularum totius corporis obstructione ortam. Ciborum aviditatem, suspicor famem esse caninam, quamvis dicant eam procedere a depravatis ventriculi succis, quos quidem valde acidos esse ipsa experior. Statum meum funestum esse vereor, & ni opem cito ferre poteris, spem omnem abjiciam.

---

## RESP.

**O**Mni qua poteram animi attentione, historiam morbi singularis meditatus & demiratus repono.

Vero

novo esuriret. Potulenti quid interdum diutius restabat, minima vero quantitate omnisque vini aut spirituosi expers; aliter enim statim evomebat. Nullus tumor externè apparet, strictius potius corpus videtur, ac *Ægra* duri quid & compressi ad stomachum sentit. Medicamenta quam plurima incassum tentavit; sola *V. S.* sæpe ac parvâ quantitate instituta parum sublevavit: hæc vero dudum omiſſa est præ summa qua laborat debilitate.

Vero similimum esse vim digestivam ventriculi & viscerum validissimam esse; unde nutritionis materies ita attenuatur ut per vasa interna facile pellatur, brevique post per diaphoresim dissipetur. hinc in iisdem visceribus humorum acrium accumulatio; ingestorum iterum cita digestio, partiumque nervosarum, statim atque materies digerenda deficit; corrosio.

1. Itaque consulo ut nobilis ægra, tribus successive diebus, cum regimine sumere velit vomitorium A.

2. Omni trihorio diei deglutiendæ sunt tres pilulæ B. statim superforbendo Uncias duas decocti C. calidè, incipiendo quarta die sicque quotidie pergendo.

3. Omni mane post somnum, abdomen univèrsum perfricandum semihoræ spatio pannis laneis calidis, siccis.

4. Omni vespere, sedeat ita ad focum, facie ab igne averfa, ut incalescant partes ubi renes siti sunt, tum harum partium, cum pannis laneis, instituaturs frictio lenis, dein unguento D. inungantur opimè.

5. Consultissimum erit, pane biscocto, communis loco, ad pastus vesci.

6. Potus optimus erit aqua pura, cocta  
&

& melle ad gratum saporem temperata: nil enim efficacius excrementorum duritiem emollit.

Hæc sesquimestri spatio sedulo peracta, salutifera fore puto.

Leydæ 17<sup>3</sup>/<sub>10</sub>37.

A.

℞. *Rad. Ipecacuan.* scrup. ij.

F. Pulvis qui infundatur vase clauso tota Nocte cum Vin. Gallic. Alb. unc. ij. Mane liquori colato admisce  
*Oxymell. Scillitic.* drach. jv.

B.

℞. *Aloes Succotrin.* drach. j.

*Gumm. Ammon.* drach. ij.

*Myrrbae* drach. j. fs.

*Sapon. Venet.* drach. jv.

*Sperm Ceti.* drach. j.

*Terebinth.* drach. fs.

M. F. Pil gr. iij.

C.

## C.

℞. *Flor. Alb.* p. iij.

*Fol. Alb.* m. iij.

*Rad. Alb.* unc. ij.

Cum aq. Decoct. per horam. adde

*Semin. Contus. Anetbi*

*Angelic.*

*Anisi* ana unc. j

*Mellis optimi* unc. ij.

Stent iterum vase clauso per horas duas in digestionem fere fervida sine ebullitione tamen. Dein lb. jv. exhibe.

## D

℞. *Unguent. Martial.*

*Nervin.* ana unc. j.

*Ol. Scorpion.* drach. jv.

*Vitelli Ovi.* drach. j.

M. S. A. F. Linimentum.

## XXXVII.

JAM quinquagesimum quintum ætatis annum adimplevit Nobilis æger, qui a septem circiter annis vomitu correptus sanguineo, magnam rejecit sanguinis coagulati copiam, imo & per sedes egressit. Temperamento sat laudabile, ad id usque tempus, gaudebat; ideoque opiparè semper vixit, carnibus succulentis vescens, vino liquoribusque spirituosis, sæpissime ad ebrietatem usque, nimis liberè utens. Brevi cessavit sanguinis vomitus, atque per annum fere integrum sat bene valuit: tum vero dolor & distentio hypochondriorum invaluit, quibus miserè, per duos aliquando dies, discruciat; flatibus autem sursum vel deorsum erumpentibus ab iisdem liberatur; reddit attamen a sex annis bis vel ter in septimana, idem malum: urina quoad quantitatem & qualitatem optima videtur: alvum autem omni triduo vel quatrinduo, imò semel tantum in hebdomada, & tunc parè admodum, deponit. A ventriculi flatulenta

I.

disten-

distentione, sicut & ab alvo astrictiore malum omne pendere putat: ad hoc autem incommodum sublevandum, Elixirio usus est purgante, Rheum etiam masticare solebat, plurimamque alia ejusdem generis medicamina assumpsit, sed absque levamine; quamvis enim initio opem ferre videantur, statim atque eorum actio cessat, effectus quoque desinit. Appetitus vagus & incertus est: aliquando enim si forte fortuito plus solito comedat, ventriculus flatibus distenditur, neque sublevatur donec contenta vomitu rejiciuntur. Animadvertit insuper æger *penem* nunc ad unum, nunc verò ad alterum latus, absque dolore tamen, retrahi, agitatio quævis sive corporis vel animi violenta, malum invehit. A diuturnitate morbi marcescit corpus, ab astrictione etiam alvi tument & dolent hæmorrhoides.

---

## RESP.

CAsum descriptum attente consideravi, unde consultissimum fore credo si Nobilis æger vellet sequentia tentare. Vacuo ventriculo quater de die sumat quinque simul

Pi-



Pilulas ad literam A. descriptas, hora ante jentaculum & prandium, quinta pomeridiana & hora ante cœnam: post has ocius superbibat uncias tres decocti B: exercitia moderata valde proderunt. Hæc vero in usum trahenda per sex ad minimum septimanas in spem meliorum.

A.

- ℞. *Balsam. Peruvian.* drach. fs.
- Masticb.* drach. j.
- Myrrb.* drach. ij.
- Sap. Venet.* drach. iij.
- Succi Glycyrrb. inspissat.* drach. ij.
- Terebinth.* drach. fs.
- M. F. Pil. gr. iij

B.

- ℞. *Flor. Altbeae*
- Consolid. maj.* ana. p. ij.
- Fol. Altbeae*
- Parietar.*
- Scabios.*
- Virg. Aur.* ana. m. ij.
- Rad. Glycyrrb.* unc. j.

eoque in aqua communi per semihoram - dein  
Decocti lb iv. per pannum pressas exhibe.

## XXXVIII.

**A**Nno ætatis septimo Nobilis ægra febre, tuffique feroci Phthifim ininitante laboravit: post fex autem menses convaluit: dein vero Chlorofis invafit, qua durante, chartas furtim ita devorare folebat, ut inde vires multum dejectæ fuerint: aptis tamen medicamentis relevata, licet non penitus fanata ab omnibus ægritudinibus fuit. Decimo tertio ætatis anno mane cum furgeret, fyncope correpta in terram decidit, ibique immota per aliquod tempus remanfit, antequam ad fe rediiffet.

Quatuordecim poftea diebus erecta alterum infultum paffa eft, ftatim atque paroxyfmo corripitur, deperit omnino vifus, atque eodem instanti decidit; fub finem vero paroxyfmi luctatur quam maximè, fpu-ma circa os apparet, fenfusque & memoria, non nifi diù poft loquelæ ufum recuperatum, redire folent; de capitis perturbatione, artuumque dolore, quafi verberibus cæfa fuiffet, per duos poftea dies conqueritur; motum in abdomine infolitum perfen-tit,

tit, fœcesque ipsa invita aliquando excernuntur : nulla instantis insultus signa percipit ; redeuntque paroxysmi incertis periodis ; semel aliquando bimestri spatio , ter aliquando intra quatuordecim dies , nunquam vero bis eodem die invaserunt.

Sæpissime etiam manus ita convelluntur ut nihil retinere possit ; tum pro momento , perit sensus omnis , nullus autem insequitur paroxysmus. Accedunt tandem per intervalla , strangulationes hystericae , lipothymiae , nervosique affectus. Menstrua semel in mense , incertis tamen diebus , & quantitate nimia erumpunt.

Sequentia adhibita fuere medicamina. *Sal jovis, visc. quercin. extract. & tinctura bellebor. nigr. Radix & Tinctura valerian. sylvestr. Castor. Sal. succin. Limatur. stanni, Gum. ammoniac. Galban. Crocus. fontanellæ* a pluribus annis fluentes , balnea è frigidâ : sed omnia hæc effectu desiderato caruerunt.

## R E S P.

**D**iligentissimè perpendi casum descriptum; unde opinor insultus ortos esse a defectu & penuriâ spirituum animalium post sanatam febrem; & cum optima quæque tum generica tum specifica frustra adhibita fuere medicamenta, rectiora iis invenire molestissimum erit: scriò tamen sequentium usum commendo.

Omni trihorio diei sumat nobilis ægra cochleare unum vini medicati A. immediate ante pastum: sicque pergat bimestri spatio: exercitatio interim corporis multum proderit.

- A.     ℞. *Cortic. Tamarisc.* unc. iij.  
           *Cinnamom.* unc. ij.  
           *Limat. Mart. rec.* unc. ij. ℞s.  
           *Radic. Contrajerv.* drach. ℞s.  
           *Serpentar. Virginian.* drach. j.  
           *Paeon. Mar.* drach. iij.  
           *Valerian. Sylvestr.* drach. jv.  
           *Semin. Dauc. Cretic.* drach. vj.  
 M. F. Pulvis grossus unde f. s. a. cum Vin.  
 Rhenan. generosi lb j. ℞s, Vinum Medicatum.

## XXXIX.

**H**Ypochondriacus qui sexagesimum secundum ætatis annum superavit, hepatis, splenis, ventriculi, mesenterii, uno verbo, viscerum omnium obstructione laborat; tanta insuper copia humores acidi & acres in ventriculo accumulatur a triginta jam quatuor annis, ut inde respiratio difficilis & anhelosa fiat: pruritus per totam cutem tantus est, ut ad hunc sedandum, unguibus scarpere ad sanguinis usque effusionem cogatur: doloribus rheumaticis, licet non valde exquisitis, per universum corpus, sicut & alvo astrictiore divexatur. Tota hæc malorum series ægrum jam 34 annos afflixerunt. Morbum malè tractatum fuisse vel inde patet, quod non nisi a quatuor mensibus medici hic celeberrimi invenerunt causam omnium malorum nil aliud esse præter enormem illam copiam humorum acidorum qui in ventriculo scaturiunt; ante illud tempus ad Asthma tantum attendentes, huic mederi conabantur, minime cogitantes asthma symptomaticum solum

modo fuisse; catarrhis præterea valdè obnoxius est æger: statim atque iis corripitur coryza per très vel quatuor dies laborat; quarto plerumque die supervenit asthma, ab humorum nimîâ spissitudine ortum.

Silentio denique prætermitto infinita prope modum symptomata malum hypochondriacum sequi solita, adeo dira ut Medici Lovanienses una voce fateantur, ægrum ni robustissimo valuisset temperamento, jam dudum fato functum fuisse.

12. Octobr. 1735.

R E S P,

**E**Xpendi casum summâ cum curâ; unde censeo materiem atrabiliarem, scorbuticam terrestrem ubique dominari, hinc viscerum omnium præcipue chylopoëieticorum obstructio. Magna autem si adfuisset acrimonia, huic per tot annos resistere minimè potuisset æger. Omni itaque ope intendendum ut impacta viscida materies attenuetur, vasa apporiantur, & humores lentè quidem & prudenter deorsum ducantur. Temperandum interim acidum prædominans.

De-

Deglutiat igitur æger quater de die, horâ scilicet ante jentaculum, horâ ante prandium, quintâ pomeridianâ, & horâ ante lecti ingressum, très pilulas ad literam A descriptas, super forbendo calidè uncias tres liquoris B.

Hypochondria & abdomen omni mane perfricentur pannis laneis calidis, siccis spatio femi horæ.

Corpus autem exercendum ambulatione vel vectione, quantum vires & cœlum ferre permittunt, id vero vacuo potissimum ventriculo faciendum.

Hæc sunt quæ hac anni tempestate, medicamentis contraria, commendare ausim, quæ religiose observata multum boni promittunt: quod faxit Deus.

A.

- ꝑ. *Corall. Rubr.* drach. fs.
- Lap. Haemat.* drach. j.
- Limat. Mart.* drach. j fs.
- Opopanac.* drach. fs.
- Sapon. Venet.* drach. iij.
- Terebinth.* drach. fs.
- M. F. Pil. gr. jv. circiter.

B.

℞. *Rad. Bardan.* unc. jv.

*Eryngij* unc. iij.

*Foenic.*

*Gramin.* ana unc. ij.

Conscifs. & contus. macera tota nocte in aq.  
commun. f. q. - dein mane per semihoram decoctis  
adde

*Rasur. Lign. Santal. Citrin.* drach. ij.

*Sassafras* unc. j.

Ebulliant iterum parum tum lb. jv. admisce

*Mellis Massiliens.* unc. jv.

## X L.

**M**ense Aprilis anni 1732, fœmina annum agens quadragesimum sextum, dum chartis pictis luderet, paralyfi linguæ & brachii dextri correpta fuit; harum partium in instanti deperiit motus & usus, in cervice quoque quid grave & molestum percipit: nil præterea incommodi percepit: hilaris quippe negotia domestica, uti antea solebat, peragere potuit.

Venæ sectio initio celebrata fuit, atque emeticum exhibitum. Medici nostrates Galli, sicut & unus Anglus non infimæ notæ, con-



confuluerunt Aquas & Thermas Borbonienfes; interim donec tempeſtas opportuna his uſurpandis inſtaret, ſequentia adhibita fuere remedia; guttæ nimirum paralyticæ dictæ; ſinapis cum lacte & vino albo parata; decoctum lignorum, & tinctura cum ſpiritu vini facta; pilulæ ex aſſa foetida, aliaque ſimilia, quorum ope loquelæ uſum aliquatenus recuperavit.

Ad Borbonienſes ſe contulit fontes, multumque levaminis ab uſu Aquarum & Thermarum accepit: partes autem affectas fontibus ſupponere noluit, cum autem perſanata non fuiſſet, ad eoſdem fontes abiit iterum menſe Septembris, ibique partes affectas fontibus ſuppoſuit, aquisque & balneis uſa eſt; convaluit exinde, atque per tres annos nil incommodi percepit præter capitis ſtuporem: huic autem malo veſicatorium bis capiti applicatum levamen attulit. Menſe Junii præterito, poſt vexationem aliqualem, inſultam de novo paſſa eſt; at non periit linguæ uſus, voces enim proferebat, aliquatenus tamen indiſtinctas; torporem etiam ad latus percepit; poſt ſectam autem ſaphænam, & emeticum exhibitum melius ſe habuit, at non perfectè ſanata, quare

quare tertiâ vice Borbonienses petiit fontes mense Septembris, unde denuo multum folaminis percepit: remanet tamen capitis stupor, & linguæ spiffitudo quædam. Dolorem quem in pede per tempus perſenſit, ab arthritide provenire judicarunt Medici Pariſienſes; evanuit jam dolor ille.

Sinapi, guttis paralyticis, tincturâ lili, & tinctura aſſæ fœtidæ alternatim utitur, remanet autem adhuc capitis & linguæ ſtupor, rediit tamen uſus dextræ manus.

A minimo malo mirè perturbatur: res anguſtæ domi itinera ad fontes Borbonienſes ſæpius conficere vetant. Quater quotannis, invito Medico Anglo, de quo ſupra, ſanguinem è pede mittendum curat. Vomitoria facilè fert, atque uncia una ſemis mannæ alvum ſufficienter movet: delicatioris corporis texturæ eſt, nerviſque gaudet facilè mobilibus. Colicæ, abſque diarrhœâ, a cunabulis obnoxia fuit. Tuum, & quoad diætam & quoad medicamina, conſilium verecundè petit.

RESP.

## R E S P.

**O**Mni mense sumat bis purgans A, tribus scil. diebus ante novilunium, tribus itidem diebus ante lunam plenam. Cæteris vero mensis diebus, horâ ante jentaculum, prandium & cœnam deglutiat tres pilulas B, superbibendo unciam unam liquoris C. Caput omni mane frigidâ perlavandum, omni vero nocte pedes immitendi sunt balneo aquæ simplicis tepidæ, spatio semi horæ.

Corporis exercitatio omnimoda quo major eò melior. Lectum petat horâ nonâ, surgat diluculò, negotiaque domestica ad meridiem usque peragat, absque tempus vero pomeridianum curis vacua, absque sollicitudine transigat, in his sedulò perseverandum per sex hebdomadas.

## A.

- ℞. *Cinnab. Nativ. Hungar.* gr. vj.  
*Massæ Pil. Foetid.* gr. ix.  
*Pil. Rusi* gr. x.  
*Sal. Polycbrest.* gr. iij.  
*M. F. Pil. N<sup>o</sup>.* ix.  
 Sumantur una vice.

## B.

- ℞. *Asæ Foetid.* drach. fs.  
*Castor. Siberic.* gr. ix.  
*Galban.* drach. j fs.  
*Myrrb.* gr. xv.  
*Olei Stillat. Rosmar.* gutt. x.  
*Sal. Volat. Succin.* gr. vj.  
*Terebinth.* gr. iij.  
*M. F. Pil. fing.* gr. iij

## C.

- ℞. *Aq. Stillat. Lavandul.*  
*Majoran.*  
*Rosmarin.*  
*Rutæ*  
*Salviæ ana unc.* iij.  
*Spir. Rosmarin.* drach. v.  
*Tinctur. Succin.* drach. iij  
 M.

## XLI.

**H**istoriam morbi quidem pertinacis puellam nobilem infestantis, jussu parentum ejus nobilium boni quiddam ex salubri tuo consilio expectantium, considerationi tuæ transmittito. Ne vero te diutius interpellem historia ita se habet. Nobilis ægra tres annos mensesque novem nata habitus gracilis corporis & delicati, sanis parentibus orta, sed ut passim creditur postremis tribus lactationis mensibus a nutrice non admodum sanâ lactata, in mense quarto ætatis febrem equidem vehementissimam perpeffa fuit; qua depulsa scabies humida cum pruritu vehemente & tumoribus quibusdam, unus quorum in pectore prope axillam suppuravit & diu materiem purulentam reddidit; Nobilem ægrotam spatium trium vel quatuor mensium vexavit: sed mense Decembri 1733. currente tum ætatis mense septimo ablactata, salubri diætâ & bono regimine a scabie liberata & sanitati restituta fuit. In mense Octobri 1734. quando sola obambulare potuit, quodam die tibia tabulato sinistra incubuit

cubuit & geniculum allisit. Viginti quatuor horis plus minus elapsis geniculum intumuit cum inflammatione & dolore vehementi, sed hisce cæterisque molestis symptomatis, partem affectam calido spiritu vini Camphorati & similibus lavando sublatis, ægrota usum articuli ex parte recuperavit. Currente tamen hyeme sequente articulis infirma fuit. Intumescentiæ quoque in parte interiori femoris sitæ super musculos gracilem & sartorium interdum etiam in poplite inter tendines flexores aderant. Remedia ad tumescencias tollendas & articulum corroborandum sed incassum adhibita fuere varia, ut *Spir: Vin: Camphor. Sp. Aq: Hungar. Camphor.* nempe

℞. *Vitriol: Roman:*

*Boli veri* ana drach. j.

*Camphor.* drach. ss. f. Pulvis subtilissimus & injiciatur in *Aquæ Fontanæ bullientis* Lib. i. Fiat *Aq. Camphor. turbida.*

Acetum cum aqua frigida mistum & aquæ frigidæ lavacra. Mense maio 1735, postquam Emplastro de Minio cum Sapone ad duodecim dies vel eo circiter geniculum  
lum

lum circumvolutum fuisset tumor magnitudine ovi largi gallinacei ichore contento plenus in parte interiore femoris vix latitudine duorum pollicum supra articulum genu juxta latus superius musculi sartorii aderat, quo tumore in parte decliviore scalpello inciso, larga quantitas ichoris tenuis & sanguinolenti effluxit.

Vulnusculum ope digestivi & emplastri spatio duarum hebdomadam vel eo circiter cicatrice fere obductum erat, sed fluxu inflammatorio parti accedente, ulcus ope turundulæ spongiosæ patefactum rursus fuit, & ulcusculum (cujus cavitas latitudine pollicis unius cum femisse juxta muscolum sartorium sursum extendit) liquore deterfivo ope syphonis quotidie lavabatur, turundulæ spongiosæ linimento digestivo & pulvere Mercurii præcipitati rubri frequenter orificio ulcusculi, (sed interdum præcipue) immittebantur, & plumaceolæ lintæ eodem digestivo litæ nocte imponebantur. Per idem fere tempus ad fluxum inflammatorium (cui ab origine mali pars affecta obnoxia fuisset) præcavendum, femur latitudine trium digitorum supra orificium ulcusculi Emplastro Defensivo circumvo-

lutum fuit. Hac methodo ulcusculum ad quatuor vel plures hebdomadas tractabatur, & tum pure melius concocto in quantitate quoque valde diminuto, turundulæ ablatae fuere & ulcusculum ope ligaturæ compressivæ circiter finem Julii sanatum & cicatrice obductum fuit. Ægrotā nullum medicamentum, nisi æthiopem mineralem in parvulis dosibus bis quotidie sumfit, cujus usum toto autumno sequente continuavit. Per idem etiam tempus tibiae & femora ad ulteriorem corroborationem in aqua frigida frequenter immerfit, & mense Julio sine ullo vitio in partibus affectis antea manifesto fuit, Articulus tamen genu sinistri, dextro paulo grandior erat: sed ad finem usque Decembris nullum ei malum accidit, nisi semel in mense Novembri a lapsu pedis subito in tabulatum cubiculi tibia sinistra nimis protensa, inflammatio & intumescencia cum dolore in exteriori parte genu sinistri juxta articulum cito apparuere ad partem affectam. Spiritu vini calido lavando inflammatio cæteraque symptomata molesta spatio sex dierum evanere, & nobilis puella solo obambulare ut antea ad diem usque vigesimum tertium Decembris perstitit



tit, quando sine ullo lapsu vel alia causa manifesta (uti modo narrabatur) retractione tibiæ sinistra subito observatâ genu ejusdem tibiæ inspiciebatur, & tumor parvus indolens, tactui cedens ejusdemque fere coloris cum cute externa in interiore parte genu & inferiorem partem rotulæ interjacens detegebatur. Aderat quoque retractio musculorum flexorum tibiæ; tibiam flectere sed vix extendere, digitos plantarum vero pedis vix tabulato imponere neque sola obambulare ægrotâ potuit.

Remedia primo adhibita Tumori; Sp. vin. calidus Sp. vin. Camphor. Tendines quoque musculorum flexorum in poplite ad eorum rigiditatem præcavendam vapore aquæ calidæ madefacti posteaque oleo lumbricorum inuncti erant. In principio mensis Januarii 1736. aliis Medicis de hocce morbo in consultum ineuntibus tumorem in exteriori parte genu sequenti methodo conabantur discutere.

Primo, Articulus affectus panno linteo quadruplicato Minderi spiritu calido madefacto ter quotidie circumvolutus fuit. Secundo, omnis motus tibiæ prohibitus & quies injuncta. Tertio, Æthiops mineralis bis quotidie in parvulis dosibus & semel in

hebdomade pulveris purgantis Rhei optimi gr. x. Aquilæ Albæ. gr. ij. sumfit: hæcce methodus bimestri spatio observata fuit accurate, quando pustulæ plurimæ inflammatoriæ cum dolore & intumescentiâ in anteriori parte genu affecti apparuere. Dolor & pustulæ cito evanuerunt, sed tumescencia ejusdem naturæ cum tumore supra descripto infra patellam extitit, articulus quoque grandior evasit. Currente mense Martio ægrota tibiam rursus movere permittebatur; articulus tum aqua frigida vice spiritus Minderi cum nullo levamine lavabatur; mense aprili aqua frigida prohibita: genu spiritu vini Camphorati unc. vi. sp. sal. arom. unc. fs. lavatum fuit: currente mense maio tendines in poplite oleo palmæ vice oleo lumbricorum ungebantur. Per id etiam tempus ægrota vinum millepedum bibit, sed vix ulla in morbo mutatio. Mense junio articulum melius movere & tibiam paululum extendere cum difficultate, etiam sola obambulare observatur ægra; tumescencia in genu tamen aderat.

Per id tempus ægrota serum lactis caprini bibit, sed nullum medicamentum interne sumtum aut externe nisi oleum palmæ tendinibus in poplite applicatum fuit.

Initio

Initio mensis Julii urbem Moffatam in Australi Scotiæ regione sitam curriculo advecta: Aquas ibi medicinales nativo sale Polychresto scatentes trimestri spatio bibit, totum corpus ægrotæ bis in hebdomade & articulus genu affecti semel quotidie aqua ista moderate calidâ lavabatur. Currentibus mensibus Julio & Augusto majorem usum articuli quotidie recuperavit, sed mense Septembri ad tumescentiam in genu (nequaquam diminutam) tollendam, genu Zythogala alumine facta ad quosdam dies lavabatur, sed tum, uti mihi narratum fuit, immobilitas articuli cum impotentia ambulandi Tibiamque extendendi cito cæpit recrudescere. Mense Octobri ob acris illius regionis tempore hyberno intemperiem ægrotata domum vehebatur, ex quo tempore vix ulla in morbo alteratio, qui impræsentiarum ita se habet.

1°. Tumor fungosus indolens tactui cedens vix quarta parte latitudinis pollicis unius excedens superficiem in exteriori parte genu sinistri inferiorem rotulæ partem & externam epiphyfin tibiæ interjacens: rotula mobilis sed tumescentiâ ejusdem naturæ fungosæ obducta.

2°. Tumescentia in interna epiphyfi tibiæ sita.

3°. Tumescentia in lateribus & anteriori parte genu sita.

4°. Manifesta retractio musculorum flexorum tibiæ. Tumescentia quoque tendines illorum in Poplite interjacens, sed adhuc nullum adest signum suppurationis in poplite aut genu.

5°. Tibia emaciata sed nec dolor, nec decoloratio in tibia aut genu; tibiam flectere sed neque extendere vel plantam pedis tabulato imponere potest. Nullum remedium anteriori parti genu impræsentiarum adhibetur, sed tendo-flexores in poplite oleo lumbricorum quotidie unguuntur. Nullum remedium internum nisi infusum Sarsaparillæ & ligni Sassafras quotidie sumit. Interdum quoque infusum Rhei Optimi in V. Gallic. albo (cui infuso ab annicula aut eo circiter assueta fuisset) bibit. Reditus ad Moffat præsentem vere propter aquas medicinales constituitur. Diæta ab infantia salubris & bonæ digestionis, juscula scilicet Hordeacea, Avenacea, panis Triticeus & similia non vero pisces, lac aut cibus oleaginosus, vel aromatibus conditus ægrotæ per-

permittuntur. Potus ordinarius, cerevisia tenuis bene fermentata. Excepto supra descripto morbo nobilis puella bona valetudine fruitur, satis alacris, bene dormit, appetitus & digestio boni, excretio alvi regularis. A descriptione hujus morbi liceat quærere.

1°. Morbi Diagnosin, Prognosin, & methodum medendi.

2°. Numne ab extensione tibiæ impossibili linimentum Haverfianum in crassitiem tendit, indeque anchylosis metuenda?

3°. Numne a tumefcentia epiphysios, partes externæ tegumenta scil. carnosa membrana cellulosa, vel os affici videntur?

4°. Ab analysi chymica aquæ Moffatæ medicinalis, numne hæc aqua ad morbum tollendum conducere videtur & etiamsi suppuratio tumoris in genu metuenda sit, numne lavatio tumoris cum aqua ista calida suppurationem prohibebit?

## RESP.

**L**Egi, perpendi, intellexi morbum nobilis puellæ atque inde acerbe dolui, quia morbus ille gravis & curatu difficillimus. Læsa fuit articuli fabrica genu ibi loci, ubi ligamenta, periostea tendines, cryptæ Haversianæ fere nuda facile offendi possunt; labem impressam longe facilius retinent, sanari vix queunt unquam. Quum enim omnes hæ partes membranâ cellulosâ intercurrente separatæ, atque hinc lubrica mobilitate agiles inter se maneat, ita quoque si membrana hæc semel suppurata fuerit relinquit semper hinc inde sinuosa volumina, quibus detentus ichor nova semper mala facit recrudescere, dum interim quoties membrana eadem consumpta mox tendines ligamenta & cæteræ membranæ quam arctissime concrefcunt inter se, sicque mobilitatem prorsus tollunt: quo quidem casu flexores semper Extensoribus longe prævalent. Quod malum augetur magis dum simul fungosi tumores ni degenerascentibus cryptis exoriuntur, ipsoque incremento partem impediunt

pediunt & omnia vicina trahunt in contagium; præcipue tamen articulo jam immobili, etiam in ipsis ejus cavitatibus metuenda erit linimenti Haverfiani ulterior incrustatio exitura in anchylosim immedicabilem. Moliri oportet ideo sanationem morbi dum recentior, dum ætas puerilis spem facit reddendæ flexilitatis; præcipue hæc suadeo.

1º. Mane & vesperi loca affecta diu & molliter perfricanda sunt pannis asperiusculis, calidis, siccis, spatio quadrantis horæ, cavendo ne nimis forti frictione inflammentur partes; statim a frictione hac femur & crus in directum quantum fieri potest extensâ ita locanda sunt supra vaporem Aquæ calefactæ, ut halitus undique adpellet ad juncturam genu, atque lintea cerâ incrustatâ sic circum ponenda, ut coerceatur fumus calidæ ad eundem undique articulum; id itaque continuandum ea lege semihoriorum rite curando, ut semper calida teneatur aqua, ut vapor fieri queat: postquam hoc peractum siccatae partes rite extendendæ, flectendæque sæpe satisque fortiter quantum id sine periculo effici poterit. Postremo Emplastro A. ad alutam extenso circumdando, quod applicatum semper maneat, tantum-

modo tollendum mane & vesperi dum balneum vaporis adhibetur.

2°. Omnia hæc commodissime fieri poterunt Aquis Moffetanis sic usurpatis.

3°. Oportebit machinam construere quæ femur & crus lento gradu disponat ut jaceant in directum, qualem quam quis facilimè huic negotio idoneam excogitet; aliter enim flexo poplite diu & iemper, sensim contractio in flexuram ingravescit tandemque in rigidam penitus contracturam vertitur.

4°. Dum hæc ita peraguntur simul conferet largior usus herbarum B. lenissimarum ex iis quæ antiscorbuticæ appellantur, modo id a tenella ætate obtineri poterit. Atque hæc quidem ea sunt quæ adversus urgens malum opponenda arbitror: illa vero tanto fane confidentius commendo, quo eadem magis cerno affinia haberi illis quæ jam a medicis feliciter & prudenter peracta. Illis fortunatum eventum secundet Numen.

Leydæ 17<sup>23</sup>/<sub>3</sub>36.



A.

℞. *Emplast. de Melilot.*

*Mucilagin.* ana unc. j.

*Galban. lectifs.* drach. v.

*Ol. Infus. Castor.* drach. j.

M. exactissime pro Emplastr. ad alutam extendend.

B.

℞. *Recentifs. Agrimon.*

*Beton.*

*Chaerophyll.*

*Melissæ*

*Veronic.*

*Virg. Aur.*

*Urticæ* ana q. s.

Minutissime conscissæ parentur instar potûs *Tbe*,  
ut inde bibat unc. ij. ter de die vacuo Ventriculo.

XLII.

**G**enerosa Domina Vidua decentibus vir-  
tutibus ornata, quadraginta octo an-  
norum per vitæ decursum fatis sana nisi quod  
aliquot retro annis colicæ Hystericæ subin-  
de sit obnoxia. Anni fere integri proxime  
elapsi

elapsi decursu ipsi destiterunt menses, laboriosus interim ingravescit fluor albus non sine virium dispendio; aliquot ante præteritos menses Dominam invasit dolor periodicus atrox qui adhuc durat ad os sacrum & femur dextrum comitante simul in hypogastrio cruciatu admodum dolorifico instar parturientis cum uteri pressione ad inferiora. Nullus externe apparet tumor nec in femore nec abdomine, ingens tamen vexat ardor ab osse sacro ad os Pubis. Uterus manu exploratus tumidus sentitur & durus, qui paroxyfmi tempore prolabitur in sinum pudoris, tunc simul vulvæ latera relaxata: cessante dein dolore ad naturalem uterus redit situm. Pudendi labia cum nymphis excoriantur; cæterum continue stillat ichor subcruentus non tamen graveolens. An ab utero an a vagina vix liquet symptomatis supprecentis: Bis quotidie laceffitur Nobilis Domina, adoritur enim dolor circa horam nonam matutinam simul & vespertinam qui per horulam ingravescit, dein mitigatur ab Opio hora somni assumpto: durat malum in meridiem quod matutina hora invaserat. Mitto tibi, vir Celeberrime, consulendi gratia casum supra descriptum, de quo tua cogitata

gitata mihi transmittas vehementer cupio; utinam te coram frui & consulere detur. Omnia fausta tibi Discipulus olim tuus, tui Observantissimus precatur.

29. Dec. 1735.

RESP.

**L**Ætus accepi tuas, quoniam intelligo inde rectè te valere, medicinam exercere feliciter atque mei esse memorem. Intenta cogitatione expendi literarium argumentum neque absque dolore vidi Nobilem Dominam schirrofi Uteri malignâ sane diathesi laborare, quippe carcinomatosi quid habet. Ortus mali, locus affectus, symptomata, ætas, materies rejecta nimis id confirmant; fit inde ut sensus distendentis mali perpetuum tenesmi impetum faciat & conaminis parturientis speciem quæ urget uterum deorsum paritque cætera.

Censeo balnei Semicupii usum profore, quò depurentur emollianturque partes & aperiantur lacunæ muco plenæ, sicque eliciatur præsens materies infessu emollientium: Ubi vero horum ope eo respectu melior

lior uteri conditio tum roborandas ejus partes puto vapore incensi Thymiamatis A. quod pauca copia prunæ inspersum in flammam volatilem abit, divaricatis parum femoribus excipiendum inferiore corpore dum eo determinatur per pendula vestimenta. Interea semel in hebdomade, mane, jejuna bibat purgans B. una vice & vesperi hora quinta potionem soporatum C. uno haustu. Cæteris diebus hebdomade fumat ter in die, vacuo ventriculo, tres pilulas D. cum uncia potionis E. frigidæ.

A.

℞. *Masticb.*

*Oliban.*

*Styrac.*

*Lap. Calamin.*

*Succini ana. drach. v.*

M. F. Pulvis pro Thymiamate.

B.

℞. *Lap. Cancr. drach. fs.*

*Haematit. gr. iij.*

*Rbei gr. x.*

*Scammonei gr. viij.*

*Stib. Diaphoret. gr. xvj.*

M. F. Pulv. tenuis.

C.

C.

- ℞. *Aq. Stillat. Cinnamom.* drach. j.  
*Tinct. Opij* gutt. x.  
*Spir. Nitri Dulc.* gutt. x.  
*Syr. Violar.* drach. ij.  
 M.

D.

- ℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.  
*Balsam. Peruv.* drach. fs.  
*Croci optimi* gr. xv.  
*Galban.* drach. ij.  
*Rhei* drach. j fs.  
*Succi Cathechu dicti* drach. ij.  
*Terebinth.* drach. fs.  
 M. F. Pil gr. iij.

E.

- ℞. *Aq. Stillat. Salviae*  
*Menthae*  
*Rutae* ana unc. jv.  
*Spir. Menthae*  
*Tinct. Succini* ana drach. j fs.  
 M.

## XLIII.

**G**enerosus quidam septuagenarius equitans duo vel tria millia passuum dolore cum prurigne molesta circa os sacrum sed imprimis ad glandem penis correptus est, superveniente dein mingendi conatu; unde & urina copiose evacuata est, sed post pauca minuta talis sed inanis sequitur conatus cum dolore penetrantissimo, nec prius removente vel remittente quam movere defierit, sæpe quoque thrombos cum urina minxit: quandoque duas tertias partes ejus constituentes atque hujusmodi urinae sanguinolenti unc. xii. simul emissas vidi: olim erat referta tenuibus rubellis arenulis.

## RESP.

**M**etuo calculum in rene, in vesica vix licet ingratus sensus caput penis afficiat: solent quippe eadem mala produci a cruore intra vesicam coacto, nullo lapide ibidem hospitante. Remedium erit omni bi-  
horio

horio diei deglutire drach. fs. de condito A. semper superforbens uncias duas Apozamatis B. Hæcque debent continuari religiosè per decursum sesquimensis. Eodem tempore cavendum ab omni acri, calefaciente, irritante, nimisque inovente. Quare & animus quoque sedetur. Si hæc faciat, magna spes est malum illud hisce remediis mitificatum iri. Aspiret Deus.

A.

- ℞. *Balsam. Peruvian.* drach. fs.  
*Catbebis* drach. j.  
*Mannæ Puræ* unc. j  
*Masticb.*  
*Oliban* ana drach. ij.  
*Pulp. Cassiæ Recent.* unc. fs.  
*Succi Glycyrrb. inspissat.* drach. vi.  
 M. F. Massa bene permista.

N

B.

B.

*℞. Flor. Altheae p. iij.**Fol. Altheae. m. fs.**Parietar. m. ij. fs.**Rad. Glycyrrb. unc. j fs.**Hyperici cum toto m. ij.*

Coque in Aq. fontan. per semihoram; dein per  
Pannum expressis lb. iij. admisce

*Sal. Prunell. drach. j.*

M.

## XLIV.

**D**Omne, quinquagesimum jam ætatis  
annum implevi & fluores per bien-  
nium penitus cessaverunt; qui antea dum  
valetudine fruebar satis benigne & usitate  
semper profluxerunt; sed postea torrens &  
ardens in utero fuit dolor, qui stranguriam &  
Hæmorrhoides dein mihi intulit. Membra  
tumefacta calida & integre sunt sicca; in  
lecto meo pessime habeo unde fit ut somni  
dimidia horæ parte, diutius non protrahun-  
tur. Quaque septimana non pari ratione  
me invadit dolor; sed nunquam unam inter-  
mittit horam quin semper me affligit. Fre-  
quen-



quenter Medico consulto alvus purgatione citus, & missus sectione venæ sanguis. Cujus nimia diminutione Hydrops cum minimo corporis labore ventre & cruribus me minatur. Jampridem ad meas perveniens aures te artis medicinæ præclare esse peritum has tibi mitto litteras opem tuam infelici meo statui implorare. Quæ sum vestra humillima etsi ignota serva.

---

## RESP.

**I**Ntento consideravi animo ægritudinem quam epistola describit, atque meditatus conclusi mecum quod sanguis acer atque vergens in atrabiliarium obsidet vasa in Hypogastrio & in Pelve locata, præcipue quidem circa Uterum, vesicam & intestinum rectum: verendum videtur ne hic sensim tumores oriantur maligni schirrhosi sæpenu-mero malum habentes exitum. Qui ut caveantur mihi quidem aptissimum censetur ut Dna mane ubi de lecto surgat sedeat in balneo aquæ calidæ ita ut aqua sedentis in vase pedes, crura, femora ad Hypogastrium

trium usque attingat; maneat in ea per semihoram, dein in calido cubiculo ante ignem vel Hypocaustum, deterfæ ficcatae illæ partes perfricentur pannis calidis ficcis ex lana. Vas id commode fit si habet longitudinem ab osse sacro ad plantas pedum; latitudinem corporis Dnæ & altitudinem sesquipedis ita ut insidere queat femoribus & cruribus horizontaliter exporrectis. Interim largiter erunt interne assumenda quæ lenire queant acria humorum, resolvere spissa & vasa expedire ab iis quæ eadem obstruunt.

Eo conducunt quam plurimum catapotia A. si inde fumantur tria omni trihorio diei incipiendo mane hora septima, continuando in septimam vespertinam, & semper superforbendo unc iij. de Apozemate B. Deinde victus ficcior simul ex assis, pane biscocto, pauco vino Lusitanico: & exercitia corporis præcipuè commendanda.

Omnia vero hæc sesquimensis in usum protrahenda prorsus puto, priusquam desiderio respondere queat eventus. Quem fortunatum velit Deus.

Leydæ 17 $\frac{2}{3}$ 36.

A.

A

℞. *Lap. Haemat.* drach. j.  
*Mastic.* drach. j fs.  
*Opopanac.* drach. j.  
*Rbei* drach. j fs.  
*Succi Glycyrrb. inspissat.* drach. iij.  
*Terebintb.* drach. fs.  
 M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Rad. elect. Bardan.*  
*Cbinae*  
*Eryng.*  
*Sarsaparill.*  
*Scorzoneræ* ana unc. j fs.

Fracta, scissa & contusa coque in Aq. dulc. q. s.  
 per horam; dein adde

*Rad. Elect. Foenic.*  
*Glycyrrb.* ana unc. j fs.

Ebulliant iterum per 7. minut. dein Decodi  
 lib. i v. admisce *Sal. Polychrest.* drach. ij. & exhibe.

XLVI

**N**obilissima Domina triginta annos nata,  
 matre & avo materno scorbuticis, Pa-  
 rentibus aliter fat fanis orta, ingenio Acerri-  
 mo,

mo, nervis delicatissimis nimis mobilibus prædita, dolorem acutissime perſentit. Innumeros a Scorbuto & male affecto hepate morbos perpeſſa, conſilium Celeb: Boerhaavij expetit. Annum agens duodecimum variolas confluentes peſſimæ indolis vix ſuperavit, poſthac Bilis vomitu, dolore ventriculi *ἀπείθεια* ex inappetentia per annos afflictæ. His vix debellatis ſcorbutus peſſimus cum dentium vacillatione, gingivarum putredine eroſione, crurumque ulceribus fædis invaſit: qui uſum Aq. Moſſeteniſium & antiſcorbuticorum fere omnium illuſit. Cum de ea fere conclamatum eſſet, ad ſalivationem ope Mercurij confugitur & probo quidem eventu. Redierunt vero brevi ſymptomata hepatica & ſcorbutica.

Ineunte anno 1726. matrimonium contraxit; abortum paſſa multum debilitata eſt; gravida denuo lecto præ uteri ejuſque ligamentorum doloribus acerbis affixa vix fætum retinuit dum in utero geſtaret, & poſt partum omne malum ſedem priſtinam in hepate deſeruiſſe uterumque occupari videbatur. Poſt multos a puerperio menſes, è lecto eximi nequit præ doloribus uteri horrendis, cum diſlocationis ut ajebat ſenſu

sensu ex debilitate; summa cum macie confecta erat. Aderat interim tumor in uteri parte sinistra digito in vaginam demisso palpabilis, qui diuturno usu Decocti & Pilularum quarundam evanuit. Debilitas, dolor & dislocationis sensus diu restarunt: Thermas Anglicanas sine fructu adiit, longioris tamen itineris beneficio symptomata hæc sensim evanuerunt. Exeunte autumno anni 1729. malum vetus denuo recrudit, doloribus ventriculi horrendis, imprimis si alvus non responderet discrucitata est. Incunte hyeme tumor Ovum Anserinum mole æquans, in dextro hypochondrio eam regionem attingens ubi Jecur Pyloro incumbit se palpandum distincte præbuit; in quo nunc dolor pungens nunc gravitatis sensus percipiebatur: aderant ructus nidorosi, rancidi quos putredinem vocavit. Dolor in Pylori regione plerumque fixus manebat; inter scapulas haud raro & subinde per totius ventriculi ambitum infestabat; ad omnem tussendi aut plenius inspirandi conatum male mûltabatur. Haud raro sternum aut Diaphragma deorsum explicare tentanti respiratio intercipiebatur: vix ulla aderat febris, stomachi ægritudo nausea vel ad vomitum propensio. Usu de-

cocti & Pilularum &c. non solum symptomatum sævities, sed & tumor imminuebatur. Temporis favore rusticatione exercitiis forte & feri lactis caprini potu menses æstivas & autumnales vix molestos habuit; in urbem reduci ingruente hyeme omnia recidivam minitabantur, sed Prophylacticis temporius adhibitis hyemem non adeo incommodam transegit. Ineunte vero Februario hujus anni in Rheumatismum, hic tunc temporis epidemicum incidit: hujus reliquiæ cum scorbuto omnium forte malorum fonte conspirantes doloribus atrocioribus crurum manuumque, imprimis vero genuum & cubitorum pessimè mulctarunt. Aderant tum maculæ crurum maxime purpureæ; cum quibus tumores plerumque pertinaces nodorum majorum ritu elevabantur qui soli fotui antiscorbutico cedebant. Nondum in integrum restituta spe auxilii ab acidularum aliarumve usu imprimis a Cl: Boerhaavii consilio Patriæ valedixit. Menses fere inculpabiles plerumque debite satis fluxerunt. Medicamenta per tot morborum decursum ex fonte Boerhaviano maximam partem deprompta usurpavit innumera, attenuantia nimirum resolventia, eliquantia, evacuantia, roborantia

borantia, Antiscorbutica, Anti-icterica, Pilulas, Decocta, Infusa, Julapia, Cataplasmata, fomenta, emplastra, scuta; succos expressos, serum caprinum, Aquas nostrates Mofetenses sale Nativo Polychresto divites, Bathonienses apud Anglos, Pyrmontenses & Spadanæ huc delatas, cum præscriptorum multitudine numeratim non recensenda. Forsan tamen abs re non erit, Celeberrimi Viri cum venia, ea quorum usu, ad incitas reducta sæpius revixit, indicasse. Pilulas aliquot majores bis terve in die deglutivit, ex Sapone, Myrrha, Opopanace, Balsamo Peruviano, pulvere Rhabarbari & Succini, cum oleis chemicis Menthæ & Cinnamomi confectas; quibus addebatur Aloes quoties plus detergendum erat; superbibit decoctum lignorum in quo infusa erant, semen Dauci sylvestris, Mentha cum Croco Anglicano, addito vino Hispanico & Millepedum succo. Infusum Pulveris Ipecacoanhæ vomitum optimo cum fructu movet. Elixir proprietatis cum aceto paratum cum duplo syrupi de Rhamno quantitate Tincturam purgantem constituunt.

Intentiones nobis fuere obstructa & impacta leniter solvere & eliquare, soluta ab-

stergere , vasa Renalia cutisque spiracula patula reddere & retinere, vires denique sustentare.

---

### RESP.

**M**Orbus acri, tenui, scorbutico sero sanguinis imprimis oritur; hinc ossibus visceribusque dolor fere erodens: accedit mobilissimi agilissimique corporis fabrica tenerrima, & acutæ quoque bilis efficacia, quin & arthritici quid tormenti interspergi videtur, unde malum complicatum, sævum minax atque summam in tractante Medico prudentiam requirens.

1<sup>o</sup>. Aer liber rusticanus conducet, nimis calidus vitandus.

2<sup>o</sup>. Cibi ex oleribus, fructibus horæis maturis, carne recenti, pane, lacte; potus ex aqua spadana æquali lacti mista.

3<sup>o</sup>. Exercitia corporis assidua quidem, sed valde moderata.

4<sup>o</sup>. Somnus largus valde.

5<sup>o</sup>. Balnea aquæ dulcis ad pedes & crura quotidiana.

A.



6°. Bibat omni trihorio dici unc. j. succi  
A. quinquies interdum.

7°. Vesperi cubitum itura, bibat unc. j.  
potûs B.

A.

℞. *Acetos.* m. j.

*Becabung.* m. iiij.

*Cbaerophyll.* m. j.

*Cochlear.* m. fs.

Puris, Lectis, Tufis exprime succum addendo  
feri lactis q. s. omni mane exhibeantur succi  
pressi unc. vj.

B.

℞. *Aq. Stillat. Cortic. Aurant.*

*Cinnamom.*

*Citreor.*

*Meliffae* ana unc. j.

*Mivae Cydoneorum* unc. j fs.

*Spir. Embryonis* drach. jv.

*Syrup. Violar.* drach. vj.

*Tinct. Succini* gutt. x.

M.

## XLVI.

**F**Æmina illustris plusquam Sexagenaria sana vegeta dolorem nephriticum nunquam perpessa, a decennio jam Urinæ difficultate laborare cæpit: procedente tempore sensim aucta hæc *δυσουρία* cum dolore lancinante circa finem emictionis. Sæpe recurrit hoc malum, intervallis tamen sat longis distinctum, ita ut per menses aliquot molestiâ immunis sæpe persisteret ægrota. Tandem vero præter *δυσουρία* accedebat quoque mictio sanguinolenta, præcipuè post deambulationem aliaque exercitia. Omnia sensim ingravescebant symptomata inter, quæ non minimum doloris exhibebat, Tenesmus seu inanis desiderii cupiditas simul ac urina reddita est. Intervalla sanitatis breviora fiunt, ac levioribus de causis ingruit malum intolerabile. Quærit ægrota quibus medicamentis demulceri possit tam horribilis dolor, quemque potissimum victum instituere debeat.

RESP.

## RESP.

**E**Xaminatio attenta mali descripti facit, ut constet quod asper lateat in rene calculus qui motu vel pressu sanguinem vas eliciat, fibrasque nervorum in principio ureterum faciat dolere atque continuitate harum in vesicam usque excruciet partes.

Acria, nimis repletia, humores exagitantia vitare quidem oportet quam sollicitissime, mitia vero parvâ simul copia capta, sedantia sedulo adhibenda; potus ex recenti lactis sero cum paucis melle pro communi optimus; cibi ex farinosis, vegetabilibus, oleribus mitioribus, fructibus horæis prorsus maturis: Jure carniæ, carne recenti, ovis, lacte sunt.

Ex medicamentorum supellectile sumat mane hora septima, octava, nona, decima, ventriculo prorsus vacuo, drach. ss. simul de condito A. superbibens semper post quælibet doses unc. iij. de Liquore B. calido. Hæc quidem ea lege continuanda erunt per decursum sex hebdomadum ut periculum fiat, an calculus, malorum omnium

nium suspecta causa, minui aut molliter expelli queat, quod Deus factum velit.

## A.

℞. *Croci Optim.* gr. xv.  
*Curcum.* drach. fs.  
*Mannæ* drach. x.  
*Pulp. Cass.* drach. vj.  
*Rbei* drach. j.  
*Succi Glycyrrb inspissat.* drach. vj.  
*Terebintb.* drach. j.  
 M. F. Massa.

## B.

℞. *Flor. Rec. Altheæ*  
*Sambuc.* ana unc. fs.  
*Fol. rec. Alb. Pariet. Scabios.* ana. m. j.  
*Rad. Rec. Gramin.* ana unc. ij.  
 Cum aq. decoct. per  $\frac{1}{2}$  hor. adde  
*Rad. Rec. Glycyrrb.* unc. j.  
*Sem. contus. Anisi* drach. vj.  
 Ebulliant iterum parum, dein  
 lb. jv. exhibe.

## XLVII.

**N**obilis ægra novem annos nata, cujus pater adolescens Scrophulâ laborâisset, a sexto ætatis anno ad octavum, pruritus (parvis tantum interpositis intervallis medicamentis obtentis) & eruptiones cutaneas perpessa fuit. Hisce tandem abactis, tumores circa collum, faciem, glandulasque corporis, variis in locis, molles, pallidi, orti sunt cum debilitate & inertia totius corporis. Domi semper fere vitam sedentariam agit; *thé* & Cibis farinaceis maxime usa est; mane præcipuè & vesperi magno calore occupatur, usque ad gradum 96 vel aliquando centum, cum inappetentia & urina pauca, pallida, aquosa.

## RESP.

**D**ebita cum cura dum contemplor historiam fati exactam mali descripti, credo peccare imprimis hoc in corpusculo Caco-

cochymiam, vergentem in spiffitatem facile coagulabilem, ad vafa minora, præcipue ad glandulas; id docet vitium cutaneum prius, mox tumores lenti, jam forte fyfema internum iifdem laborans.

Remedio erit quotidiana univerfæ cutis & fortis fatis perfricatio, diu fatis inffituta, quantum ejus corpusculum commodè ferre poterit. Tum exercitatio fedula & continuata ad fudoris instantis leviffima prænuncia, vacuo imprimis ventriculo inffituta ante jentaculum prandium & cænâ proderit; fomnus largior in lecto ficciffimo, elatiore ædium parte, meridiei expofita, vefperi nona inchoandus. Cibus ex iis quæ modice attenuant, facile digeruntur; Cerealia, farinofa bene fermentata; panis biscoctus; olera tenuiora, Cichorea, Braffica rub: Beta, Spinachia, Caro recens, affa alba aut elixa, cum oleraceis herbis. Potus proderit qui paratur de aqua mulfa admifta & quarta parte vini Albi dulcis. Deglutiat vero omni trihorio diei tres pilulas A. fuperbibendo femper unc. iij. Decoct. B.

Hæc graviter profecuta Domicella levabitur, fub arte & auspiciis fapientiffimi Medici,

dici, cui falus ejus commiffa eft. Id faxit  
Deus. Leydæ. 17<sup>29</sup>/<sub>5</sub>37.

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. j.  
*Bulb. Ari recent.* drach. j. fs.  
*Croci* gr. xij.  
*Galban.*  
*Myrrhæ ana* drach. j. fs.  
*Sap. Venet.* drach. iij.  
*Terebintb.* drach. fs.  
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. v. *Rad. Aperient.* ana unc. ij.  
Conciffas & contufas coque in aqua per femi-  
horam tum adde *Sal. Abfintb.* drach. j.  
*Sem. iv. calid. Min.* ana drach. ij.  
Ebulliant iterum parum vafò claufo - dein lb.  
jv. exhibe.

---

XLVIII.

**N**obilis Domina annum ætatis quadrage-  
simum tertium agens, corporis habitûs  
gracilioris, negotiis domesticis exercitata,  
fecunda fruebatur valetudine; donec ante  
O elap-

elapsos quinque annos cum esset gravida, febre continua violenta est correpta, quæ calidiore regimine fuit tractata, tamen post aliquod tempus convaluit: postea partu difficili enixa est foetum; tempore partûs dolore excruciabatur fere intolerabili in dextro abdominis latere juxta ossis Ilei regionem qui foetu in lucem edito, statim evanescebat. Diebus a partu elapsis duobus, totali urinæ suppressione fuit correpta, quam excepit febris continua, præcedente paulo mitior; ab hoc tempore abdomen intumescere deprehendebat, graviditatem adeo mentiens, ut artis obstetricandi peritissimi consulti gravidam esse pronunciare non dubitaverunt: sed temporis diuturnitas intumescentiam morbosam demonstrans suâsû Medîcorum rus petens lacte vescebatur: sed intumescencia indies augebatur omniaque in pejus ruebant.

Tandem abdomen mirum in modum undique æquabiliter tumefactum est & durities jam quædam sub costis inferioribus dextris tactu se prodit. Cl. Boerh. consilium humillimè petit: &c.

RESP.



## R E S P.

**O**Mni re rite examinâtâ atque perpensâ, cenſeo malum quo Matrôna laborat eſſe duplex; in abdomine vel in omento, aut in crepidine jecoris inferiore ſchirrhoſa eſt durities; & aquæ præterea in veſicâ collectio, ut videtur. Utrumque pertinax & arduum curatu in corpore hujus ætatis & matre tot enixa liberos.

Ad ſanationem requiritur ut ſuſtineantur vires, materies fundatur & ut fuſa per alvi imprimis vias educatur. Hæc efficiantur frictione abdominis ante focum diuturnâ, & tam forti quam corpus ferre queat; inunctione deinde frictione adjuta; tum uſu medicaminum præſcriptorum quotidiano, eâ tamen lege, ut quam prudentiſſimè obſervetur, an forte materies ſoluta incipiat moveri, quod naufea, vomitus, tormina alvi, diarrhæa, anxietas docet, tum enim opus erit minus urgere, donec iterum motus requieſcat quando denique inſtandum erit, eadem ruruſus methodo.

Faxit Deus, his reſtitui valetudinem in integrum.

Leidæ. 17  $\frac{5}{6}$  36.

O 2

A.

## A.

℞. *Ol. Stillat. Juniper.* gutt. vj.  
*Pil. Reufi* drach. ij.  
*Sal. Polycbrest.*  
*Tartar. Vitriolat.* ana drach. fs.  
*Terebintbinæ* gr. vj.  
 M. F. *Pil.* gr. v.

Capiat iij. hora septima matutina, hora octava & sesqui octava, superbibens vasculum *Tbeamum* mixturæ sequentis,

## B.

℞. *Aq. Stillat Junip.* lb. j.  
*Rob. Junip.* unc. iij.  
*Spir. Junip* unc. ij.  
*Tinct. Myrrbae* unc. j. fs.  
 M.

## C.

℞. *Unguent. Arthamit.*  
*Martial.*  
*Nervin.* ana unc. fs.

M. F. *Linimentum*, quo inungatur abdomen bis de die ante focum & postea tegatur molli aluta.

## XLIX.

**J**Uvenis generosus annum agens vigesimum tertium præteriti anni mense Augusto, tenuis cerevisiæ ampullam æstuans epotabat & vix duobus vel tribus diebus elapsis confusio totum corpus occupabat, dejectio spirituum & vertigo cerebri perpetua; ægritudo stomachi valde disturbati venti ructatione secuta per duodecim horas simul manere solet sine intervallo; præterea stomachus laborat tumore. Juvenis pro horum malorum remediis applicuit se Medico qui pro hysterico morbo captans, vomitorium & guttulas hystericas præscripsit. Aegritudo ut putabat paululum diminuta est, sed ructatio venti & spirituum dejectio remanserunt. Alvus admodum astricta est. Juvenis est pulchræ & floridæ crasis paululum vero emaciatus. Olim sanitate perpetua fruebatur, sed ægritudo qua nunc laborat negotio vel societati imparem reddit. Tua Præscripta & Regimina hujus juvenis gratiâ Medice Celeberrime maxime desiderata sunt.

## RESP.

**Æ**Stuans dum frigidam tanta bibit copiâ fecit ut sanguis circa latissima præcordiorum vasa subito frigefactus coiverit, hinc impeditis jam visceribus atque obstructis omnia mala quæ tam difficulter iterum sanari queunt. Oportet uti victu molliore ex jure carniû, oleribus culinariis lenioribus, fructibus horæis bene maturis, farinosis cerealibus, cerevisia tenui. Abdomen quotidie & mane diu fortiter perfricandum pannis asperis, calidis, siccis, exercendum ambulatione, equitatione, ventione corpus; quo plus, eo melius.

Somno autem liberius indulgendum erit. Interea utendum medicamentis quæ blande solvunt atque attenuant neque tamen nimium exagitant sanguinem.

Cui quidem proposito consultum velim utumat ter in die vacuo ventriculo hora nempe ante jentaculum prandium & cœnam tres Pilulas A. semper superbibendo unc. iv. Decocti B. atque ea quidem omnia continuet

CUM RESPONSIS BOERHAV. 215

nuet sex hebdomadas spe levaminis quod  
opto.

Leydæ. 17 $\frac{3}{8}$ 36.

A.

℞. *Borac.* drach. j.  
    *Croci* gr. vj.  
    *Curcumæ* drach. j.  
    *Rbei* drach. j. fs.  
    *Sap. Ven.* drach. v.  
    *Terebinth.* gr. xij.  
    M. F. Pil. gr. iiij.

B.

℞. *Rad. Anonid.*  
    *Bardan.*  
    *Eryngij.*  
    *Foenic.*  
    *Gramin.* ana unc. ij.  
    *Sal. Absinth.* drach. j.

Cum Aq. decoct. spatio sem. horae lb. jv. admisce  
*Syrup. v. Rad. aperient.* ana unc. ij.

L.

## VIR DOCTISSIME

**S**ententia vestra in subsequente avide exoptatur ubi rem quam amplè ut mihi representatur manibus vestris transmitto. Anno 1731. Virgo tenera annos agens viginti ab equo cecidit in os temporale sinistrum; inde contusio magna, (nullum autem vulnus sequebatur) cum dolore acuto & perpetuo. Paucis exinde diebus Medicus accersitus V. S. peracta emeticum & catharticum propinavit, Epispasticum vertici, & cucurbitulas humeris applicavit. Nullum autem doloris levamen sequebatur. Tres post menses alter Medicus fotum & linimentum loco dolenti adhibuit, nullum successit levamen. Cucurbitulis rursus applicatis dolorem pro tribus vel quatuor mensibus divertebant. Assumpto frigore cum Tussi rediit dolor fixus in eodem loco.

Aquæ Bathonienses epotæ cum pilulis fætidis pro tempore relevabant, & rediens dolor cum frigore fere semper cucurbitulis cedebat pro paucis septimanis.

lidæ

Menſe Maio proximè præterito aquæ calidæ Thermales in partem exantlatæ, ſpongia interpoſita, dolorem aggravabant; V. S. autem in jugulari & pede cum pilulis prædictis pacem pro quinque menſibus dedit. Dolor cum hyeme reverſus miſeram huc uſque adeo cruciavit ut nullo fere ſomno, niſi a ſumptis opiatſis, indulget. Pulvis Sternutatorius mercurialis naribus aſſumptus ſalivam maxime movebat, nullo autem ſuccedente levamine. Tempori affecto incumbens dolorem auget; nullum apparet inflammationis ſignum, neque dolor minuitur aut augetur a tactu vel preſſione. Dolor fixus eſt in parte qua futura Coronalis deſinit & ſeſe extendit uſque ad aurem, unde ſuſpicor cauſam eſſe in membranſis nervoſis futuras percurrentibus, ſed iudicio veſtro potius ſubmitto. Tui cultor obſervantiſſimus ad rogos uſque.

## RESP.

**F**Acit consideratio morbi credam metuam-  
que simul ne vis illata ossi effecerit ut  
Tabula vitrea cranii in loco læso, in festu-  
cam introrsum elata fuerit. Vereor inde  
fixum acutum internum dolorem non acer-  
bescere ad pressionem extrinsecus applica-  
tam, sed intendi fortiter ab omni causa,  
quæ contenta cranio fortius huic acuto frag-  
mentulo applicat; si hoc verum non sane  
mirum videtur quod contumax malum re-  
belle pugnet adversus optima medicamen-  
ta, solis tantum abducentibus a cerebro  
leniendum. Hinc etiam vix aliud medelæ  
invenio quam si plenitudo & impetus a ca-  
pite deorsum verti possit. Id excitatio Hæ-  
morrhoidum forte optime efficeret. Pedi-  
luvia quotidiana vespertine instituat, partes  
siccatas fricet, emplastra A. plantis pedum  
apposita gerat, noctes diesque, tempore bal-  
nei tantum ponenda; sumat mane jejuna pi-  
lulas tres B. Indat alvo quotidie semel glan-  
dem C. oleo illitam. Hæc continuet men-  
sis



sis spatio in spem salutis quam Deus det!  
Vale memor nostri.

Leydæ 17<sup>7</sup>/<sub>5</sub> 37.

A.

℞. *Emplast. Oxycroc.*

*Galban.* ana q. s.

Ut extensa ad alutam dent Emplastra ad pedes.

B.

℞. *Boracis* drach. j.

*Aloes puriss.* drach. j. ss.

*Myriscae* drach. j.

*Terebinth.* gr. xv.

M. F. Pil. gr. iij.

C.

℞. *Aloes* drach. j.

*Mell. ad crassitiem cocti* drach. iij.

*Sap. Venet.* drach. ij.

M. F. s. a. Suppositoria gr. vj.

## LI.

**N**obilis Domina, boni habitus, eximiæ staturæ & optimæ temperiei insigni temperantia & vita omni modo bene acta clarissima, fœcunda fuit & Geminorum Mater, felix tamen semper puerpera, semper sanissima nisi quod cum alvum, (uti sanissimis accidit) obstructam habuit excreta dura & rotunda fuerint: ex diuturnis valde constipationibus in Ileum bis vel ter, nisi purgantibus liberata, fere incidisset.

Ineunte vere hujus anni Nob: Dna sexagesimum tertium suæ ætatis tum agens annum, primo ventris inferioris repletionis & distentionis sensu laborare incipiebat, & tum quidem pro primo tempore urinæ quantitatem minui observabat, sed ne alios perturbaret, hæc nova supprimebat & ad finem Martii iter quadraginta milliarium duobus diebus equo perfecit & vix quinque requieverat dies quin aliud sed brevius iter fecit: at nunc morbus adeo urgebat ut invitis gemitibus Maritus primò noctu detexerit illam  
(ex-

(extra omnem fidem patientissimam) ægro-  
 tare. Conquesta est de immani dolore ad  
 dextram abdominis partem, a costis brevi-  
 bus ad os usque innominatum istius lateris;  
 dolor autem hicce a lecto augebatur & adeo  
 intensus erat, præsertim circa spinam ossis  
 Ilei ut ne vel minimum tactum ferre posset;  
 interim autem intumuit abdomen, urina quo-  
 que in minori reddita fuit quantitate; quæ-  
 que excernebatur crassa erat cum sedimen-  
 to contrito rubro lateri simili, eodem tem-  
 pore pulsus inæqualem & depressum ha-  
 buit & spirituum suppressione maxime labo-  
 rabat. Hæc omnia per tres vel quatuor  
 sæviebant dies, & iterum mense Aprili ad  
 suam rediit domum, ubi paucis diebus, iis-  
 dem iterum sed auctis afflicta est symptoma-  
 tis; sed hisce nunc accedebant, nausea, ad  
 vomendum conatus, Cardialgia & *ἀνορεξία*  
 quæ in primo paroxysmo non adfuere. Vi-  
 cesimo sexto Aprilis iterum talem novum  
 sed adhuc sæviorem habuit paroxysmum,  
 tum vero imprimis spiritus animales afficie-  
 bantur, qui adeo suppressi erant, ut nulli  
 fere videbantur sed & nausea & dolor quo-  
 que augebantur & quod omnino notandum  
 est, dolor ab abdominis dextra parte mu-  
 tabat

tabat sedem & dextrum occupare videbatur femur, sed cito ad pristinum reversus est locum.

Medicamenta ultimo hoc stadio exhibita fuere. 1<sup>o</sup>. Lene emeticum & postea alternis vicibus doses binæ *Tincturæ Hieræ Picræ* cum *Rbabarbaro* in solutionem Saponis cum *Tinctura Croci*; & inde melius se habuit, unde postea Pilulas saponaceas cum vino medicato præscripsere Medici.

Hæc prægressorum est historia, sic vero nunc se habet. Quam maxime extenuatum est corpus totum adeo ut licet naturaliter sit malicenta tamen nunc tantum est quasi skeleton prioris corporis. Abdomen tumidum valde & ad minimum quasi lib. vj. vel viij. continet aquæ, quæ labitur ad illud latus in quod recumbit, & manibus tractando facile est percipere ferum ibi in magna satis quantitate esse collectum, vix in latus dextrum recumbere potest & ne vel minimum digiti attactum ad illam partem ventris inferioris ossi Ileo proximam ferre potest. Nocte tumens pedes, nullum prorsus habet appetitum nec digestionem; parum valde vel non omnino dormit, semper constipatam habet alvum, nisi adhibeatur remedium utcunque cathar-

catharticum, uti *Tinctura Hieræ Picræ* cum *Rhabarbaro*, quo cum Euphoria purgatur nisi cum paroxysmo laborat, & tum nil prorsus agunt cathartica, unde ex prægressis metuunt Medici aliquam in Intestinis concretionem, cum antea ex suppressa alvo periculum incurrebat Ilei. Metuunt quoque ne dextrum Ovarium vel ipse uterus sint affecta (ex dolentibus partibus vicinis) sed an hæc ita sint nec ne scire cupiunt; vel an systema, uti metuunt, Lymphaticum sit labefactatum. Restat ut moneamus quod accuratissima instituta indagine, totum systema Hepaticum sanum videatur; nullam neque sitim (hoc tempore) vel febrem habet; urina in satis magna quantitate nunc excernitur & coloris straminei, cum levi furfuraceo sedimento. Conveniunt inter se Medici quod dum adveniat consilium Celeberrimi Boerhavii sequenti modo tractetur.

1°. Singulis noctibus partitis vicibus capiat *Rhabarbari* gr. xv. masticando.

2°. Mane & post meridiem sumat Pilulas ex *Sapone veneto* Nuce Moschata & *Cardamom*: min: cum vino Diuretico amaro.

3°. Omni tertio mane capiat *Tincturæ Hieræ Picræ* cum *Rhabarbaro* ac bis vel tertium moveat.

4°. Fric-

4°. Frictionibus cum Equitatione utatur  
vel in Rheda vehatur. |

Ægra ipsa putat se morituram, imprimis  
vero vel cum Pater ejus Ascite mortuus est.

R E S P.

**M**Oerens evolvi historiam tristic mali  
quocum Nobilissima conflictatur Ma-  
trona; dolui quippe sapientum consilia spe-  
rato usque carere eventu: Diffido absens  
peregrinusque adferre meliora. Parendi ne-  
cessitate meditatus, quæ scribam hæc ha-  
beo. Fere metuo radicem mali fixam in  
Cæco & Colo quo ex Ilii cavo dextro dura  
semper recrementa sustinuere neque absque  
ingenti molimine olim sursum enixa fue-  
runt. An hinc forte coacta dilatata attri-  
ta hic susceperunt schirrosi quid quod jam  
in malignum vergat? sane ratio malorum,  
atque apparitionum successiva vicissitudo,  
haud prorsus repugnare forsitan videretur.  
Utique talia huic loco infesta videre memi-  
ni, quibus Alvus segnior, duriora scybala,  
vel & malo more diu voluntariè suppressa  
fuerat. Quin & toties tum turbatum Re-  
nem

nem in officio atque fistulas laticis impeditas humores aquosos alvo ingerere videram; Rei ambiguum præsentis Medici facile internoscent. *Ætas*, *Natura*, ipse morbus supra usque victor & crescens intentant metum, urgent circumspeditionem ad præsens efficax tutamque remedium.

In *Deliberationem* mitti posse creditur, an non proferret pro potu communi uti sero lactis recenti cocto cum melle ad gratum saporem quo lente mollirentur viscera, liquefcerent duræ fæces? *Victus* utilis ex oleraceis lenissime cientibus alvum, *Beta*, *Cichoreum*, *Endivia*, *Lactucæ* cocta cum recenti carniam jure & recenti butyro: fructus horæi penitus maturi, cremor lactis recens, sæpe sed parca simul copiâ interdium. *Carnes* autem recentes elixæ potissimum ut & pisces fluviatiles elixi. *Clysmata* ex decoctis *Althææ* cum melle, unciarum modo sex singula quaque die injicienda & quamdiu commode fieri queat retinenda suadeo.

Omni trihorio diei tria de *Catapotiis A.* deglutiri possunt semper bibendo desuper uncias duas liquoris *B.* incipiendo hora matutina septima usque in vespertinam septi-

mam. Si his mitescit malum, ut tactum ferat, tum abdomen quidem totum at potissimum locum affectum, mane & vesperi, vacuo ventriculo leniter diuque pannis calidis, siccis perfricandum suadeo. Ita quidem ut quotidie per gradus frictio intendatur remittaturve ut dolor concedit.

Interea vero molle generosum vinum quale Canarinum, Hispanicum, Malvaticum sæpe parca copia præbendum puto quo animetur vita.

Utinam hæcce aut rectiora sapientioribus deprompta salutem præstent meritissimæ Dominæ.

Leydæ 17<sup>23</sup>/<sub>6</sub> 34.

A.

- ℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
- Salis Polychrest.* drach. j.
- Sap. Ven.* drach. iij.
- Succi Inspissat. Glycyrrh.* drach. ij.
- Tartar. Vitriolat.*
- Terebinth.* ana drach. fs.
- M. F. Pil. gr. jv.

B.



B.

℞. *Becabung.*

*Cbaerophyll.*

*Endiviae*

*Fumariae*

*Graminis*

*Nasturtij Aquatic.* omnium recentiss.  
ana unc. jv.

Minutim scissa, tusa terantur in Pulverem - Dein  
praelo per pannum Canabinum exprimatur  
succus quam fortissime. Cui si opus addatur  
feri lactis ea copia ut quotidie exhibeantur Li-  
quoris unc. xj.

L I I.

**N**obilis Domina quinquaginta quatuor  
aut circiter annos nata, habitu corpo-  
ris macilento prædita, languida admodum  
& valetudinaria, a quindecim retro annis va-  
riis hystericis affectibus, asthmatis, tussi ca-  
tarrhali a minimo saltem percepto frigore,  
lymphæ etiam viscidæ nunc crudæ, nunc  
coctæ expectorationi diuturniori; feбри quo-  
que hecticæ ex levi qualibet occasione re-  
currenti, appetitui prostrato, aliisque Phthi-

fin pulmonalem minitantibus symptomatibus obnoxia est. Hæc præterea constipata alvo, vitam degit maxime sedentariam, Equitationem in æere salubri frequentiore sæpius præscriptam abhorrens.

In prædictorum symptomatum sublevationem cathartica leniora tertia vel quarta quaque mense pro re nata repetenda, imo & ipsum ventriculum granis aliquot pulv. rad. Ipecacuan. cum infusione *flor. chamæmel.* expurgandum suasi & *Pilulas balsamicas à Clariss: Mortonno* in Phthisi scrophulosa laudatas præscripsi, superbibendo aquas Bristolientès, & pro Febris hecticæ sævitia majore *Tincturam Cort. Peruv.* cum herbis pectoralibus in aqua Fontana repetitis decoctionibus pptam, aquarum prædictarum loco substituendam curavi. Pro urgentia pariter asthmatis in Paroxyfmo & pro tussis nimia ferociâ & vigiliis inde frequentibus, aut sanguinis missionem cum cautela idonea celebrandam, aut paregoricum lenius pro re nata, præsertim nona vespertina præscripsi. Diætam quoque lacteam, vernali præcipue tempore imperavi; ut carnibus majori saltem copia vescatur inhibui, imo ut ab iisdem religiose prorsus abstineat,

horis

horis præsertim vespertinis, diligenter præcepi. Hilarem animum, exercitia Equitationis aut in Rheda vectiois frequentia, in aere rusticano aprico & salubri; immunitatem a negotiis & curis rei familiaris, artuum etiam & extremorum frictiones, pediluvia, vinumque vetus & purum Gallicum cum aqua Bristol. commixtum pro potu in pastu, dum carnibus vescatur, injunxi. Amygdalinam pariter emulsionem cum Hordei decocto, Ptisanam pectoralem, lac cum aqua Bristol. commixtum, serum lactis & alia hujus modi pro potu ordinario extra pastum, pro arbitrio haurienda, lubens concessi. Ad tussim etiam demulcendum usum *Trochiscorum Balsamic. Pharmacop. Quincey*, superbibendo haustum decoct. Pectoral. alicujus appropriati, de tempore in tempus, variationis gratia, probavi. Cæterum in casu hoc chronico & difficili consilium expertissimi & eruditiss: Domini Doctoris *Boerhaavii* summopere necessarium judico, cujus saluberrimis Præceptis morbus prædictus, si radicaliter curari non possit, symptomata inde saltem reddentur mitiora, vitæque ægrotantis, non solum suavior sed &

symptomatum sævitiam præcavendo, longe protractior evadet.

---

R E S P.

**E**Xaminavi rem, concinnâ morbi historia comprehensam; deinde vero dictavit mihi veri amor, scriberem in morbo dignoscendo tractandoque eam artis Medicæ peritiam adhibitam fuisse, ut sane quod corrigere nihil, quod adderem parum admodum haberem: laudo acta, facienda proposita approbo, nec ultra adderem, nisi id efflagitari cernerem. Crediderim feliciter profore si Nobilis ægra velit periclitari quid boni factura sit hæc Methodus.

Mane bihorio priusquam surgat, bibat jejuna unc. iv. lactis mistas cum unc. vj. Aquæ Spadanæ, de Fonte Pouhon dicto; idem repetat vespere hora sexta, continuet mensis spatio: sumat calide vel frigide pro lubitu.

His peractis prius, dein sumat omni trihorio diei tres Pilul. A. superforbens unc. iij. liquoris B. infusi & hanc deinceps curationem,

rationem, altero iterum mense, prosequatur. Cæterum in victu suadeo, ut jam a Medico factum: utinam trimestri hoc id boni contingat, quod in tali casu pulchre profuisse novi.

Leydæ. 17<sup>19</sup>/<sub>5</sub>35.

A.

- ℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
- Balsam. Peruv.* gutt. vj.
- Croci* gr. x.
- Sapon. Venet.* drach. jv.
- Succi Liquorit. inspissat.* drach. ℥s.
- Terebinth.* drach. ℥s.
- M. f. Pil. gr. iij.

B.

- ℞. *Recentiss. Agrimon.*
- Betonic.*
- Chaerophyll.*
- Foenicul.*
- Hyssop.*
- Haederæ Terrestr.* ana M.  $\frac{1}{4}$

Minutim scissa, mista infunde instar Potus Tbe cum aqua ut sint liquoris pro usu quotidiano unc. xv.

*Cum duo sequentes (quos Cl. Boerhaavus in Nosocomio Leidensi tractavit) ad Chronicorum Classsem pertineant, visum est Librario illos huc adjicere.*

---



---

# KAXEΞΙΑ.<sup>1</sup>

---



---

*Die Saturni, Septembris vicesimo primo, 1737.*

Idetis Senem huncce 66. annorum  
 V qui hic jacet *καχεξία* laborans.

Ineunte ætate Miles gregarius stipendia meruit, postea in filis lanæ ducendis vitam egit. Morbis acutis obnoxius, febrique tertiana Epidemica olim fuit vexatus, posteaque delapsus est in Cacochymiam, exinde & in Hydropem materiem Leucophlegmaticam continentem; de quibus & olim utcumque liberatus fuit. Temperies pro viro debilis est in atrabiliarium quodam modo vergens. Debilitas quoque senectute & præunte Hydrope aucta est: veruntamen paululum adhuc superest vigoris. Corporis autem situs malum dat signum: Dorso enim incumbens denotat quod corpori magna in-

fit debilitas. Appetitus valde prostratus est, & ventriculi Intestinatorumque fibræ tam debiles sunt, ut (quemadmodum in Lienteria) omnia per os ingesta illico per alvum ejiciuntur immutata. Sitis fatis magna & potus non citius in os haustus quam per anum fluit. Hinc ratio patet cur Hydrops non auctus sit, & venter haud ita tumeat. Syntaxis Chylopoetica & Bilis, nimis sunt debilia; iners enim bilis & laxæ sunt fibræ. Pulsus exiguus sed fatis æqualis. Respiratio fatis commoda, & inter dormiendum libera & fatis lenta, sine strepitu. Lingua ficca; glabra, polita; nullus in ore adest fœtor. Calor moderatus ad extrema usque. Alvi fœces fœtent. Urina minus colorata, sed non putrida; concussa, veluti iners saponaceum liquidum, spumam retinet; nulla insunt innatantia; nullum emittit fœtorem. Sputum fœtorem, uti videtis, dat nullum; nullum pus, nullam biliosam materiem continet; sed album, sed crassum est & iners. Hinc patet quod hoc sputum excreatum nihil sit, nisi inertis Pulmonis collectio: quia pulmo ad exantlandam hanc materiem tories exagitatus & defessus, ita labefactatur debilitaturque ut ad excreandum  
jam



jam impos fit; hinc colligitur in pulmone materies, ibi retenta coquitur & incrassatur, donec tandem hac materia ita gravatur pulmo ut tota thoracis vis ad hanc excreandam necessaria prorsus fit. Functiones Animales adhuc fatis constant; nisi quod ad musculorum motum tardior fit & impos. Habetis jam AA. quicquid ad indicationem vitalem spectat. Cibus fit ex pane biscoccto, carne assa recente, aromate condita; usu vini interpellato. Pauperibus autem cerealia siccissima, coctum hordeum cum aqua coctâ sufficiunt. Pro potu nullus meliorem edit virtutem quam Mumma Brunsvicensis. Si vero in re lautâ esset æger, Austerum vinum Græcum adhiberi potuit & Miva Cydoniorum &c. Ex stimulantibus petuntur remedia ut ex aromatibus. Curatio therapeuticis, blandis, purgantibus efficitur, illamque Tussis irritationem opiatâ mitigando; solida tandem roborando, humores corrigendo: quæ omnia sequentibus obtineri possunt.

## P U R G A N S.

℞. *Rhei* gr. xl.

*Scammon.* gr. iv.

*Lap. Cancror.* scrup. i.

*Syrup. Rosar. Solutiv.* drach. ij.

Contritis accuratissime admisce

*Aquæ stillat. Sambuc.* unc. i. fs.

F. Haustus purgans, fumendus cras hora sexta.

## S O P I E N S.

℞. *Aq. stillat. Cortic. Aufrant.*

*Meliss.* ana unc. i.

*Aq. stomach.* drach. fs.

*Opii puriss.* gr. i.

M. sumat x horas post acceptum purgans.

## C O N F O R T A N S.

℞. *Cortic. Cinnamom.* unc fs.

*Winteran.* drach. ij.

*Radic. Helenij*

*Imperator.* ana drach. vi.

*Semin Angelic.*

*Cardamom. Min.* ana drach. v.

Cum tribus pintis Vin. alb. Gall. F. Vinum  
Medicatum. Die lunæ bibat quater unc i.

*Die Mercurii 25.* Videtis sympto-  
mata jam meliora evasisse, vires melio-  
res, lingua colorem melior, magisque hu-  
mida. Somnus tussi minus impeditus; appe-  
titus,

petitus aliquantulum melior; Urina jam minus, sed diutius quam in sanitate spumam retinet. Phlegma quod altera lectione album, crassum & iners erat, hoc tempore nonnihil fluidius evasit. Tussis oritur ex materia crassa cryptulis pulmonum debilibus effluente. Calor toto corpore æqualis. Diarrhœa seu Lienteria adhucdum manet quæ potibus calefacientibus & narcoticis erit adjuvanda. Ventriculus admodum debilis est hinc emplastro roborandus. In eadem ac priore Curatione Diætetica manendum.

℞. *Empl. Oxycroc.* q. f.  
ad alutam extens. F. Scutum  
Stomacho ilico applicandum.

℞. *Aq. stillat. Fœnicul.*  
*Menthae* ana unc. ij.  
*Syr. Pap. alb.* unc. i.  
*Opij puri* gr. iij

M. ut sumat  $\frac{1}{4}$  Partem omni vesperi hora septima.

Septembr. 28. Videtis ad minimum motum defessum esse, & instar cadaveris jacere. Ultima vice duo erant maxime notanda symptomata, debilitas ingens  
ni-

nimirum & Lienteria. Instauratione erant solida & prohibenda putredo. Utebatur remediis sed exinde pejus se habuit; nam nudius tertius videbatur esse defecturus. Præscripsi ergo aliquid, scilicet.

℞. *Aq. Stillat. Mentb.* unc. v.  
*Lapid. Cancror.* drach. iij.  
*Laudan. puri* gr. iij.  
 M. omni bihorio. cochl. j.

Ut possit paulo plus sisti alvus; intra 30. horas alvum non deposuit. Vires paulo firmiores. Medicamenta vomitu rejecit. Nihil in Diagnostici mutatur nisi quod summa sit in Intestinis laxitas. Post sumtum Opium melius se habuit; sed jam de vertigine conqueritur quod symptoma ab Opio provenit, qui quidem opii effectus vix præcaveri potest.

℞. Ol.

℞. *Ol. Stillat. Cortic. Aurant.* gtt. vi.  
*Sacchar* drach. fs.

M. f. s. a. *Elæo saccharum*, cui admisce  
*Masticbes*, *Tburis ana* drach. i.  
*Succi Acaciæ inspissat.* drach. iij.  
*Tartar. puriss.* drach. i.  
*Conserv. Rosar. rubr.* unc. fs.  
*Syrup. Myrtin.* q. s.

ut fiat *Conditum* -- sumat drach. fs. omni tri-  
 horio cum *cochl. j.* sequentis

℞. *Aq. stillat. Fœnicul.* unc. v.  
*Opii puri* gr. iij.  
 M. pro vehiculo.

*Octobr. 2.* In nuperrimo consi-  
 lio fuit conclusum eo debilitatis reduci  
 ventriculum, ut vim medicamentorum fer-  
 re non potuerit, simul ac enim deglutita  
 sunt, vomitu rejecerit: hoc adhuc per-  
 stat. Deprehendo hoc tempore pulsus  
 valde debilem; alvi fluxus jam minor. Pu-  
 to in priore *Diagnosi* persistendum esse.  
 Tentaturi sumus an vinum vel aromata ali-  
 quid boni efficere possint. Sumemus itaque  
*Aquam Stomachicam.*

℞. *Aq.*

*R. Aq. Stomach.*

*Spir. Matricar. Burrbi ana unc. ss.*

*M. Capiat gutt. xxx. quater de die cum  
Vini Gallici albi unc. j.*

Gratissimum est hoc remedium simulque cor-  
roborans.

*Octobr. 5.* Ultimo consilio dic-  
tum fuit ægrum omnia per vomitum reje-  
cisse; hinc colligebatur virium summa de-  
bilitas ac metus ne sub senili Atrophiâ suc-  
cumberet. Pulsus adhuc vix sentiri potest;  
hinc patet quod nec cibo nec potu refi-  
ciantur humores, ut repleant vasa. Tussis  
quodammodo est amplior, liberior; Lien-  
teria restrictior, vomitus minor; sed non  
multum superest virium. Persistendum erit  
in nuper præscriptis; & Emp. Stomach.  
gerat. Quando frigus autumnale superve-  
nerit debilior multo evadet, Lienteria pejor  
erit sicque ad plures nigrabit. Hoc ab ini-  
tio mihi visum est.

*Octobr. 9.* Functiones Natura-  
les hoc tempore melius quam olim se ha-  
bent & longe facilius ventriculus ingesta  
fert & concoquit, 24. horarum spatio tan-  
tum bis alvum deposuit; signum quod ven-  
tricus

tricus & intestina vires recuperârint paulo majores. Motus muscularis paulo instauratur; respiratio satis commoda; sine molimine tussis, olim admodum debilitans; calor per totum corpus ad pedes usque satis æqualis. Pulsus tam debilis ut vestram mereatur explorationem, qui parvam sanguinis denotat copiam hinc & vires proportionatas; tanta enim deest copia ut sublevare posset arterias. Hinc manet adhuc eadem Diagnôsis quod nondum roborantur vires vitales. Prognôsis est, quod quamdiu a senectute, a cacochymia, & a cachexia debilitatur, vires, nisi novi regenerentur humores, appetente hyeme collapsuræ fuerint; bonis itaque cibus vires reficiendæ sunt quæ parva simul copia ingerendæ sunt aliter concoquere nequiret. Quandoquidem autem tam parva sit in arteriis sanguinis copia, metuendum ne defecturum sit liquidum nervosum. Hocce malum, impendentis mortis signum, magnopere observant Medici: ab hoc enim provenit quod oculi evadant fordidi, pulverulenti; tale autem signum nondum se manifestavit, sensus constat. Pervigilium multum compefcitur. Ultimo consilio indicationes erant, vias

Q

primas

primas roborare, Epigastrium Emp. Stomachic. fovere, victu concoctu facile uti, vinum quo infunditur Aq. quædam Still. Arom. bibere. Ex quibus hoc tempore se melius habet. Iteretur ultima mixtura eundem in usum.

*Octobr.* 12. Admodum est in hoc homine mirandum; omnia fere symptomata urgentia compescuntur, grate appetit, digerit, detinetque tamdiu donec concoquitur materies. Natura tandem & arte superata sunt omnia molesta symptomata: Princeps fuit Tussis, hæc autem abest. Tussis erat tantummodo ab inerti materie pulmonem præ nimia debilitate ad expectorandum eliminandumque jam impotem redditum infarciende. Sanguinis autem vitalis actio tam debilis ut vix sentiri possit; si respiret vix increfcit; si manum in pugnū colligat (quod fere semper sanguinis velocitatem accelerare solitum est) vix sentitur. Hinc omnia excepto sanguinis circuitu emendantur. Otium vero quo plurimum gaudet Æger in causa est quare sanguinis circuitus haud augeatur. Si hic in re lauta fuisset; corpus in rheda vel equo foret leni motu excitandum & conquassandum.



dum. Cum autem res angusta domi sit, equitationi frictionem substituri sumus. Ex lana igitur rudiore, calida, sicca, perfri-centur ventriculi & intestinorum Regiones. Dixit Hippocrates partem quam nutrire vis moveto. Motus enim calorem producit; nutrimentum vero ad istas partes attrahit calor; sed ad hæc omnia valet frictio, ergo instituenda est. Somno frui debet pleniore, potum meracissimum & generosum vinum bibat. Tempestas miro modo serena calorque lecti omnia restituit. Debemus ergo in iisdem continuare. Lingua olim rubra, polita, sicca; hoc autem tempore humida, suisque papillis eminens & turgens.

*Octobr. 16.*

Heri decumbentem

vidi hunc ægrum & sanguinem arteriis reddi inveni. Olim vix potui pulsum sentire, hodie autem utcunque fortis est. Respiratio bona: haud magna quantitate sputum. Calor naturalis bonus est & æqualis. Linguae abest glabrities, & aliquid sibi humiditatis conciliavit. Urina paulo plus in colorem stramineum vergens, signum quod vires sint jam majores. Hinc summa exhaustus licet debilitate tamen miro modo restituitur. Omnia enim pessima sympto-

mata jam superata sunt, viz. Lienteria, vi-  
rium prostratio &c. Ex memorata hætenus  
Diagnosi Prognosis promittit tantas recupe-  
ratum iri vires quantæ in corpore senectute  
& morbis sævis tam fracto expectari queant;  
nam quod de integro rejuvenescat & vires  
in totum recuperet spes superest nulla, præ-  
fertim cum anni tempestas votis obstet.  
Repetatur igitur ultima mixtura eundem in  
usum.

*Octobr. 19.* Æger multo melius  
valet; functiones omnes majores vires jam  
recuperarunt; hinc in iisdem continuan-  
dum.

*Octobr. 26.* Altero die pejus  
se habuit, hinc si congelatio fiat, muta-  
bitur ægri status. Hoc tempore indicatio  
est corpus contra frigus muniendum esse.  
Per quænam igitur remedia? ubi nulla inest  
sitis vel æstus vel febris, aut alcali putri-  
dum, nihil melius antiscorbuticis applica-  
tur. Hinc

*v. Vin. Gall. Alb. unc. viij.*

*Elixir. Proprietat. drach. ij.*

*Spir. Carminat. Sylv.*

*Coclear. ana unc. ss.*

M.

capiat, vacuo ventriculo, ter in die, hora nempe ante Jentaculum, prandium & cœnam cochl. j.

*Octobr. 30.* In hoc corpore fenili fanitatem haud possumus sperare meliorem: bene appetit, commode digerit. Si quærat, dicit se optime valere. Videtis profecto in hoc ægro exemplum virium medicamentorum: omnia enim symptomata jam superavimus.

*Novembris 6.* Hicce homo præscripta tantum ter quaterve sumsit & satis bene se habuit quamdiu serena & calida mansit tempestatas; tantummodo fuit cûrandum ut contra frigus se muniret; sed jam relabatur. Satis videtur multum profuturum esse quod præscriptum fuit; sed oleum & operam perdimus. Debetis jam Auditores notare vires tempestatatum in nostra corpora, monente summo nostro Hippocrate; præcipue enim se manifestant in corporibus senio & morbis prægressis confectis. Si gelu jam duret intra paucos dies ad plures migrabit æger. Bona diæta, cardiaca & leniter movens proderit, nimis autem excitantia non conveniunt, augment enim tussim; nec nimis humectantia, quoniam olim hy-

drope laborabat; hinc lenia tantum exhibenda sunt.

*℞. Aq. menth. unc. iv.*  
*Sp. Carminat. Sybo. unc. i.*  
*Syrup. Papav. Alb. unc. ij.*  
*Tinct. Croci*  
*Succin. ana drach. i.*  
*Sumat omni trihorio unc. fs.*

Hoc remedium tantum proderit leniter stimulando & tuffim compefcendo.

Post tres dies placide expiravit Aeger.

---



---

# PARALYSIS.

---



---

*Septemb.* 28. 1737. Homo Leydenſis 61. annorum, temperie laudabili, tota vita vix ullum paſſus morbum incidebat elapſo anno, menſe ſeptembri omnium primò ſine ulla manifeſtâ cauſa prægreſſa in dolorem atrociffimum, conſtante, in muſculis crurum & femorum. Hoc malum ad motum muſcularem promovendum omnino impotem reddidit, increvitque perpetuo, donec circiter 15. vel 14. dies poſt mali initium incidebat in febrem acutam. Ita debilitabantur mentis vires & corporis, ut muſculi tarſum, metatarſum & crura moventes, ad omnes motus impotes evaſerint. Partes ad motum valde dolent & ſub genua tam frigidæ ſunt, ac in cadavere. Partes ſuperiores adhucdum vegetæ ſunt. Ante

septem hebdomadas in *ἀναίσθητον* loci incidat. Alvus adhuc sentit & monet; urinam vero nescius reddit. Latus dextrum motu caret & sensu totumque frigidum. Ingens circa os sacrum ad lumborum regionem exfurrexit tumor. Quodnam autem huic malo erit nomen imponendum? certe Paralyfis; i. e. Musculorum motus impotentia. Observant Medici Practici, Paralyfin vel ex solo motus muscularis defectu oriri; & tunc Nervorum Paralyfin vocitabant: vel ex sensus defectu, tunc majorem Nervorum Paralyfin: & tertio, quando calor deest, hanc dicunt esse Paralyfin Conclamatam. In hoc ultimo statu arteriæ sanguinem non accipiunt, nec transmittunt, & tunc ut plurimum hydrops sequitur. Diagnofis est quod fit Paralyfis completissima triplex cum tumore œdematoso propter humorum defectum. Vitium erat in nervis, ex nervis, in musculos, ex musculis in arterias ivit. Quænam autem causa sensus aboliti? summus dolor prægressus. Docuerunt Medici (ut jamjam dixi) Paralyfin a summo dolore prægresso conclamatam esse. Quid est dolor? est vel tensio nervorum vel dilaceratio quædam; hæc est  
ejus

ejus summus gradus. Hinc una vel altera ex hisce causis misero huic homini accidit. Morbus jam ascendit, sic ut musculus urinæ fluxum coercens paralyticus sit; quod sane tristissimum est. Hoc enim significat quod causa jam ascendit in medullam spinalem sursum, quod a solo contuso ossè sacro accidit: metuendum ne altius ascendat. Tumor se manifestat; sed Paralysis superveniens designat omnes nervos per inferiora esse obstructos: hinc huic homini dolor sentitur similis isti dolori qui homini sedenti ex compresso nervo accidit. Cætera in hoc homine bene se habent, color, linguæ humiditas, pulsus, perspiratio, omnia bona: appetitus quoque bonus. Concludo igitur quod morbus in hoc respectu fere habendus sit pro affectu infimarum partium Ischiatico. Diagnofis ex originis & progressus modo nil boni promittit, magnum vero malum designat: En miserrimum hujus senis statum!

*Prognofis.* Metuendum est ex omnibus quod sensim medulla spinalis labefactata erit, & quod fiet tandem in ipso capite Parapoplexia ubi arteriæ nil vitale accipiunt, ubi venae nil ad cor transmittunt;

tunt; metuendum quoque est ne tumori gangraena, partibus inferioribus *ὑπερωστικῶς* inducatur.

*Indicatio.* Vires vitales sunt instaurandae quantum possimus, hinc sæpe sed paululum simul bibat: omni bihorio vel trihorio aliquid sumat parca vero quantitate, ne istæ partes chyli adventu nimia quantitate obruantur, materiei transmittendae impotes. An hic convenient frictiones? minime: quia nimis movendo istas partes, quibus materia ob sanguinis circuitûs defectum stagnat, putredinem accelerarem. Optimum erit hoc in casu putredini adversissima sumere & quæ motum non faciunt, ut sal, vinum & omnia ex vino parata. Huic quoque scopo optime respondent acida & omnium maxime acetum. Sic si muria & acetum & vinum ad partes istas applices putredinem optime arceas. Quid vero erit interne applicandum? an replentia? minime; molem enim augebunt. An stimulantia? nequaquam. Ex prædictis diaetae ratio constat: nihil melius est quam omni bihorio levem cibum & potum dare, ut prius videamus si humores isti quid aliud indicent.

℞. Aq.



℞. *Aq. Stillat. Rorismarin.* lb. ij.

*Acet. Sambuc.* unc. iv.

*Spir. Theriacal.* unc. ij.

*Sal. Ammon.* drach. ij.

M. Pro fomento cum pannis ab infimo pede ad medium crus applicand.

℞. *Aq. Stillat. Foenicul.* lb. j.

*Rob. Sambuc.* unc. ij.

*Spir. Sal. marin.* drach. fs.

*Cochlear.* drach. j.

M.

Sumat Cochl. unum omni bihorio.

Octobris 2.

Ad infimas partes adhuc quodammodo superest sensus, ascendendo autem acutior. Crus sinistrum cadaveris instar riget. Tumor adest œdematosus. Duo potissimum urgent symptomata. Est extumescencia præternaturalis; alterum est excoriatio & inflammatio quæ futuram notant Gangrænam. Esto sane horrendus hicce circa vertebrae & os sacrum tumor, si movere posset corpus & ejus situm mutare multum spei foret; sed dum semper dorso incumbit, vasorum orietur suffocatio, ex suffocatione inflammatio, & ex inflammatione

matione excoariatio. Nuperrime ex hypothesi credebam quod mirus iste tumor commercium forte haberet cum medulla spinali, quod notat Paralyſin ſuperfuturam. Tumor tactui fatis mollis eſt. Credibilis opinio eſt impeditum nervei fluidi tranſitum in cauſâ eſſe. Quæritur an aperiendus ſit hicce tumor? an maturandus? minime: nam conſtitit experimentis quod ſi tales tumores aperiuntur, moriantur ægri: hoc docet ſpina biſida: & ſi adeo excreſcant ut mox rumpantur, aqua pura exit & mors ſequitur: ſi vero maturentur, accelerabitur putredo. Puto ex hiſce manere nuper datas indicationes viz. ut ſyſtema nervoſum leniter fovcamus & ab impendente gangræna defendamus. Nuper præſcriptorum effectus fuit quod haud pejor ſit morbus. Quid vero ad triſte ſymptoma? nullum ſane erit remedium ſi corpus in iſto ſitu maneat: ſi vero illae partes per aliquod tempus eſſent a compreſſione liberæ, vaſa ſe expanderent & ſpes foret major quod ſe brevi quodammodo reſtituerent. Quod proximum eſt Emplaſtrum Diapomphol. paplicabimus & ceruſſâ partes inſpergemus da inflammationem tollendam: pulcherri-

mos sane effectus sæpissime inde vidi. Nulla fomenta liquida jam applicari debent quia partes excoriantur. Therma quoque artificiale erit applicandum. Iteretur die saturni præscriptum interne fumend.

℞. *Empl. Diapomphol.* unc. ij.  
Exhibe.

℞. *Cerufs. pur.* drach. iv.  
*Litbargyr. tenuiss. trit.* drach. ij.  
M. F. pulvis impalpabilis.

*Octobris 5.* Valde æqualis est calor quod mirum est; nullæ adfunt bullæ. Tantum certò medicamentis profecimus quod a putrefactione spontanea partes defendamus. Metus vero præcipue urget ne stagnatio humorum fiat. Color vero adhuc nullum corrupti signum præ se fert. Epidermis si bullatim extumesceret tunc putrescet & gangrenescet pars. Sensus haud admodum acutus. Dolor adest talis qualis istis hominibus quibus crus amputatum est; illis adhucdum sentitur dolor quasi in pedum digitis. Antea plumbeum erat frigus, nunc calor naturalis per totum est, bono certe signo. Musculi lumbis & ossibus innominatis ligati adhucdum crus movent. Tumor nul-  
lo

lo modo minor, sed ingens revera. In primo consilio mali causam altius hærere fuit suspectum. Dolor summus adest quia Periostrum acutissime sentit & in istis partibus nihil habet tegumenti: Hinc pressio vasorum vivorum contra istud os; hinc suffocatio & inflammatio, & hinc tandem Gangraena sequeretur. Tumor alter certè satis notat materiei collectionem ad ossis sacri ligamenta oriri. An stillicidium fiat a Thecâ Medullae spinalis, incertum. Quid ad Diagnosis spectat? an mutanda est præcedens, quæ Paralytin & inferiorum *ἀναίσθησις* indicabat? certe adhuc manet licet non adeo atrox. Prognosis manifestat inferiora a stagnante humore & viribus vitae istius partibus deficientibus in Gangraenam resolutum iri. Non profecimus adeo ut futuram restitutionem promittamus. Haud mutanda est hæc Diagnosis. Indicatio designavit bonum victum & potum, non admodum succulentum sed roborantem, nec magna sed pauca copiâ, ut nutrimenti aliquid vitae suppeditet, quod bonum effectum præstet. Paralyti in senili corpore & lento existente, an nervos fortiter movere Medici est? aut frictions adhibere? Nonnulli sic  
 fen-

sentiunt. Ego certe longe aliter censeo. Ubi gelu adstrinxit crus, si moverit Medicus partem, Gangræna citissimè accedet. Tantùm bonum alimentum adhibere oportet, ubi res suppeditat. Quid faciendum ad excoriationem, quæ magnum infert dolorem? si efficere possim ut omni die cingulis coriaceis pro bihorio suspenderetur sic ut libertas vasis daretur nec comprimerentur, hoc optimum foret; sed homini tali modo suspenso accidit ut pectus tam stricte arctaretur ut suffocatus fere mortuus fuerit; idcirco ab hoc abstineo. Ergo curavi factum esse Pulvinar orbiculare, stramine turgidum & in annulum coriaceum compactum ut in medio cavitas sit; sic ut sustinendo circum circa partes, tumorem a compressu liberum teneat; repetantur ultima præscripta.

*Octobris 9.* Vidistis nuper ægri conditionem, & quod morbo laboret Paralytico ab abdomine ad digitos usque pedum. Motus quem facit ut vidistis, a musculis os femoris, non ab iis qui pedem movent perficitur; movetur enim crus & trahitur pes: Hinc minus gnari falli possint. **Diagnosis & Prognosis hodie confirmantur,**  
nihil

nihil subiit mutationis. Functiones Animales & Vitales exceptis istis locis bonæ. Metus vero ne partes istæ compressæ sensu & motu carentes, gangrenescant; hinc antiseptica applicata fuerunt. Crura & pedes inflantur (quod unicum symptoma novum est) a mira enim contusione suffocantur humores, hinc gangræna oritur. In istis locis nihil fere est nisi Tendo Achillis. Hinc nil nisi nervosum. Unicæ tantum causæ debetur, quod in uno corpore situ nimis diu manserit; si enim in latus vel in dorsum decumbat quisquam nimis diu, gangrænâ laborarent hæ partes. Tumor in lumbis major est. Morbus ad lumbos melius se habet; & si ventri incumbere possit, liberarentur istæ partes; sed nunquam id possumus efficere ob incommodam sic respirationem. Prognosis est si in eodem corporis situ maneat perget malum; & cum nihil vitale in istis partibus supersit ascendet gangraena. Quonam igitur utendum remedio? situs mutandus est. En exemplum; homo cui crus fractum est 6. vel 7. septimanis in lecto cubare debet; si Chirurgus non curet, ut moveat corpus partes compressæ gangrænescerent. Hic omni bihorio  
in

in Latus est invertendus & tunc sanatur. Partes autem inferiores aequaliter sustinendae sunt ut omnes simul partes quantum poterit, æque premantur. Tunc Emplastrum Diapompholigos & ista absorbentia applicentur. Hoc itaque tempore nervos leniter movere tentemus, ut humores quam lenissime ad istas partes derivemus.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. i.

*Ajæ Foetid.* gr. xv.

*Galban.*

*Myrrh.* ana drach. ss.

*Terebinth.* gr. xii.

M. f. Pil. gr. iij. singul.

Sumat iij. quarta quaque hora diei, superforbendo unc. iij. seq. Decoct.

℞. *Lign. santal. rubr.*

*Sassafras* ana unc. j. ss.

*Glycyrrhiz.* unc. j.

Ebulliant vase clauso  $\frac{1}{4}$  hor. decoct. lb. iij.

exhibe.

Intelligitis hoc remedium : sumpsimus nervis & musculis amicissima gummi, & aromatica illa facile ferenda, lenissimè suscitandi scopo. Audemus hoc facere quod

R jam

jam didicimus quid corpus hocce pati possit.

*Octobris* 12. Ultimo consilio omnia ut in antecedentibus deprehendimus: ergo molestus haudero. Incesserat novum symptoma quod pars calcis exterior a simplici compressione in gangraenam esset conversa. Summus erat metus ne Gangraena per totum crus se dispergat; quia non sentiebant partes hinc compressæ, emoriuntur. Cavendum erat ne partes ab aere siccae fiant & ut a putredine arceantur. Empl. Diapomp. effectus quam insignes præstitit. Nam si cautum non fuisset, omnes partes occupasset Gangræna; si in iisdem possit continuare, credo se melius habiturum. Os sacrum credo sanatum iri si situm mutare peragat; sed tumor ille magnus potius crescit quam decrescit. Diagnofis Paralyfis eadem restat: sed in aliquibus pedis digitis parvus adhuc superest motus.

*Octobris* 16. In iisdem prorsus insistendum erit, & faciendum ut sæpe se movere pergat, arcenda quoque omni ope putredo. Sed omnia de plumbo præparata putredini quam maxime resistunt; ut Cerrussa &c. partes hoc tempore valde siccae, ap-



apparent: Hinc aliquid humidum erit applicandum. Actiones Vitales, Naturales & Animales bene constant. Ultimorum Medicamentorum effectus est, quod non in pejorem statum delapsus sit æger. Fuit enim timendum admodum, ne magis truculenter sæviret gangræna. In usu istorum leniter excitantium & putredini resistentium medicamentorum hoc tempore pergendum.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. i.

*Aſæ ſœtid.* drach. ſs.

*Galban.* drach j ſs.

*Campbor.* gr. x.

*Caſtor.* gr. v.

*Croci* gr. xv.

*Terebintb.* drach. ſs.

M. f. Pil. gr. iij. ut omni trihorio capiat. ij. cum  
unc. ſs. Pot. ſeq.

℞. *Aq. ſtill. Roſmarin.* unc. x.

*Sp. Sal. Ammoniac.* drach. ij.

*Syr. Diacod.* unc. i ſs.

M.

℞. *Aq Stillat. Sambuc.* unc. x.

*Spir. Matrical.* unc. ſs.

*Sacchar. Saturn.* gr. v.

M. pro Lavamento.

R 2

Inter

Inter medicamenta interna oculis sese offert *Gummi Ammoniacum* quod summum celebratur antisepticum; nec sua vi antiseptica minus pollet *Galbanum*: addidi & *Campborae* paucillum quae ad eandem quoque Classem pertinet. *Castor* vero pro nervis additur; quando autem tam parva quantitate praescriptiones Medicorum ingreditur, tum superaddi solet *sal. ammoniac.*

*Octobris* 19. Tumor lateris sinistri fatis adhuc ingens, dextri vero parvus. Semper conqueritur aeger de dolore ad partem superiorem. Symptoma hocce vobis antè explicui ab exemplo hominis cui Crus amputatur. Credo quod parum sit sensus in hacce parte. In fura sinistra stigma parvum cerno quod gangraenam minitatur. Motus nervorum qui sub genua ponuntur parvus admodum adhuc superest, unde apparet quod medicamenta ab illo quodammodo ferri possint. Cæterum alia omnia in hoc misero sunt fatis commoda: iners vero pondus cruris supra Calcem facit ut parum separetur Eschara, Eschara vero compressa gangrenescet. Quidnam igitur remedium erit addendum? Partes debent relevari sicque separatio conciliari & *αισθησία*.  
Omne

Omne hoc atrox malum pendet a fanguine transire impotente & nervis compressis. Gangræna utcunque nondum ulterius procedit. Fœtor & putredo absunt & tantum mors partium venit a compressione, quoad præscripta nil est mutandum.

*Octobris 23.* Vita hujus miseri jam retrolabitur; id docet aspectus & corporis habitus. Ad loca gangrænosa major quam antea siccitas. Ægro quoque huic ante duos dies accessit intestinorum resolutio; nam ut urina olim sic nunc quoque fœces infcio defluunt. Talibus interim usus est remediis fortioribus multo quam ego præscripsisse ausus fuerim. Haecce huic clam allata sunt uti apud homines hocce consuevit, ab hisce sumptis aucta est gangræna, deterior *Diagnos*, & pejor multo ipse morbus. Unica jam spes superest in partes a compressione liberatas tenendo, cujus sane modum vix invenire possum. Si hoc efficere possim, spes aliqua adhuc foret: nullus enim foetor sed tantum necrosis apparet. Emplastra præscribebam ex oleo, Plumbo &c. ad emolliendum nimirum & separandum; sed incassum. Omnibus indicationibus & intentionibus obstat ægri

30 P A R A L Y S I S.

conditio & morbi locus. Praescribam jam, aliquid quod vires refocillet & paulo fortiores reddet.

℞. *Aq. stillat. Mentb.* lb. j.

*Spir. Vit. Matthiol.* unc. j.

*Tinct. Lign. Sassafras* drach. vj.

*Aq. Cephalic.* unc. j ss.

M. Capiat omni sesquihor. cochleare j.

*Octobris* 26. Cernitis qua ratione ( multa licet oblata fuerint ) corruptio se manifestet. Ad supremas corporis partes nihil Hydropis apparet. Convulsiones quoque jam accesserunt, quae gangraenæ omnino debentur. Gangraena uti scitis est a siccitate sine inflammatione ad margines, sine quoque ulla suppuratione. In tali casu procul habendae sunt vulgares regulae ubi emollientia applicantur: Corrumperetur enim Oedema & omnia putrescerent. Partes hæ a putredine arcendae sunt eo modo qui ex primis indicationibus patebat. Ad lumbos profundè valde se insinuat Eschara nigra & corruptionis manifesta præ se fert vestigia. Hinc contra putredinem adhuc quid addendum foret. Myrrha pulverifata paucâ copia cum Basilico mixta, vires antisepticas præbet optimas. Quæritur an scarificandæ

rificandae sunt partes ad talum & calcem? sed vix ulla ibi est substantia. Si nulla esset gangræna melius foret suppurationem tentare. An circumambiendae sunt partes Cataplasmate? Cum humoribus ita turgent vasa, metus est ne in suppurationem vergant partes. Tantum curandum est ut Escharae teneantur quam mollissimae, & in hoc propositum Unguentum Basilicum, Aureum vel Populeum addi debet. Ad superiora magnam videtis esse mutationem, longe enim profundior ivit Eschara ad Vertebrae etiam interstitia. In tali casu magno cum successu exhibetur Myrrha vel Aloe cum spiritu vini mixta. Videbitis quod balsamica hæcce in forma solida effectus edent longe pulchriores quam soluta, licet bene novi quod alii haud ita sentiant. Pro internis ultimo præscripta repetantur.

*Octobris 30.* A putrescente Urina (quam inscius reddit & quæ morâ acris evaserat) penis inflammatus est: metus est ne gangræna hanc quoque partem occupet. Ultima præscripta pulchrum præstitere effectum: nigredo enim jam abit & humescit Eschara. Alvi fœces nescius adhuc dimittit quando movetur. In calcis vero Eschara

ficcitas summa apparet; nullo huic inest humiditas, ibidem tamen non pergit gangraena quod medicamentis unice debemus. Sæpe hæctenus repetita amplius non repetam. Indicationes intelligitis, intelligitis quoque remedia. Ab illa una causa ( motus nempe muscularis inopia ) omnia hæc mala tam gravia procedunt. Crusta jam profundior significat malum inter ossa insinuatum iri. Hocque provenit a decubitu supra dorsum; ibi enim loci tum fit suffocatio & retunditur introrsum necrosis quod maxime metuendum est.

*Diagnos.* Gangraena jam minor est & partes quæ antea siccissimæ erant jam humidi quid ostendunt: Nostis hoc esse bonum signum, manifestat enim quod vita adhuc sit superstes. Olim rugæ & nigredo apparebant tumque antiseptica erant applicata.

Quænam autem est ratio tumoris genitalium? videtis enim penis & scroti tegumenta valde intumuisse. Membrana nimirum Cellulosa urgetur urinae acrimonia, venæ quoque comprimuntur; hinc totus penis in tumorem elatus est & urinae acrimonia inflammatus. In præputio apparet Epiphymosis.



fem tenere hocce corpus ita ut fieret per-  
spiratio, melius se habiturum esse: Hoc  
unicum jam restat remedium a quo morbi  
id est gangrænae vim per aliquod certum  
tempus retardare possimus.

In iisdem præscriptis tam internis quam  
externis persistendum est non enim novi  
meliora.

*Novembris 6.* Videtis jam Audi-  
tores quantum per paucos hosce dies gan-  
græna grassata sit, ascendit enim ad partes  
superiores quæ omnes motu carent, ut os,  
oculi: solum vivunt Cor & pulmo. Hinc  
colligi incipit in pulmone sanguis quod ad  
Cor nimirum sinistrum transire nequit. Bre-  
vi morietur suffocatus; nam illud pauxillum  
quod restat sanguinis in venis a Corde jam  
palpitante suppletur.

---









